

Quran və Sünnədə olan
Səhih
Dua və Zikrlər

Qarabağ Azərbaycandır!

"Elm və təhsil"
Bakı 2021

İxtisas redaktoru: Səid İsrailov

Hazırladı: Ramin İsbaxanlı

Quran və Sünnədə olan Səhih Dua və Zikrlər
Bakı, "Elm və təhsil", 2021, 264 səh.

SATIŞI QADAĞANDIR!
HƏDİYYƏDİR!

ISBN 978-9952-8175-0-7

© "Elm və təhsil", 2021

Mündəricat

Müqəddimə _____	16
Zikrin fəziləti _____	18
1. Yuxudan oyandıqda edilən zikrlər _____	23
2. Paltar geyinərkən edilən dua _____	30
3. Təzə paltar geyinərkən edilən dua _____	31
4. Təzə paltar geyinən üçün edilən dua _____	31
5. Paltarı soyunarkən nə deyilir? _____	32
6. Ayaqyoluna girdikdə edilən dua _____	33
7. Ayaqyolundan çıxdıqda edilən dua _____	33
8. Dəstəmazdan əvvəl edilən zikr _____	34
9. Dəstəmazdan sonra edilən zikr _____	34
10. Evdən çıxanda və evə girəndə qılınan namaz _____	36
11. Evdən çıxarkən edilən zikr _____	36

-
12. Evə girərkən edilən zikr _____ 38
13. Məscidə gedərkən edilən dua _____ 38
14. Məscidə girərkən edilən dua _____ 40
15. Məsciddən çıxarkən edilən dua _____ 41
16. Azan zikrləri _____ 42
17. Azanla iqamə arasında dua etmək _____ 46
18. Namaza başladıqda “Allahu Əkbər”
dedikdən sonra edilən açılış duası _____ 46
19. Rukuda edilən dua _____ 54
20. Rukudan qalxarkən edilən dualar _____ 56
21. Səcdədə edilən dualar _____ 58
22. İki səcdə arasında oturduqda edilən dua _____ 62
23. Tilavət səcdəsində edilən dua _____ 63
24. Təşəhhüd _____ 65
25. Təşəhhüddən sonra Peyğəmbərə ﷺ
oxunan salavat _____ 67

-
26. Axırınıcı təşəhhüddən sonra, salamdan qabaq edilən dua _____ 69
27. Salam verib namazı bitirdikdən sonra edilən zikrlər _____ 78
28. Duha namazından sonra deyilən zikr _____ 88
29. İstixarə namazının duası _____ 89
30. Səhər və axşam zikrləri _____ 91
31. Yatağa girərkən oxunan zikrlər _____ 106
32. Gecə yatarkən bir tərəfdən digər tərəfə çevrildikdə edilən dua _____ 135
33. Yuxuda həyəcan və qorxu keçirən, dəhşətə gələn və başqa bu kimi hallarda oxunan dua _____ 136
34. Pis yuxu görən nə etməlidir? _____ 137
35. Vitr namazında edilən qunut duası _____ 137
36. Vitr namazının salamından sonra edilən zikr _____ 140

-
37. Üzüntü və kədər anında oxunan dua _____ 141
38. Sıxıntı anında oxunan dua _____ 143
39. Düşmən və ixtiyar sahibi ilə rastlaşarkən edilən dua _____ 146
40. Rəhbərin zülmündən qorxan kimsənin etdiyi dua _____ 147
41. Düşməyə qarşı edilən dua _____ 150
42. Hər hansı bir camaatdan qorxanın etdiyi dua _____ 151
43. İmanda şəkkə düşənin duası _____ 151
44. Borcdan qurtarmaq üçün edilən dua _____ 152
45. Namaz qılarkən yaxud Quran oxuyarkən gələn vəsvəsəyə qarşı edilən dua _____ 154
46. Bir iş ağır gəldikdə edilən dua _____ 154
47. Xoşa gəlməyən bir hadisə baş verdikdə yaxud istədiyi bir iş baş tutmadıqda edilən dua _____ 155

48. Yeni doğulmuş uşaq üçün bərəkət
istəmək _____ 155
49. Uşaqları qorumaq üçün oxunan dua _____ 156
50. Bədənində ağrı hiss edən nə deməlidir ____ 156
51. Xəstəni ziyarət edərkən onun üçün edilən
dua _____ 157
52. Xəstələnin sağalması üçün edilən
dualar _____ 158
53. Həyatından əlini üzmüş xəstənin duası ____ 160
54. Can verənə təlqin edilən dua _____ 161
55. Başına müsibət gələnin duası _____ 161
56. Meyitin gözlərini qapayarkən edilən dua __ 162
57. Cənazə namazında meyit üçün oxunan
dua _____ 163
58. Həddi-bülüğa çatmamış uşağın cənazə
namazında oxunulan dua _____ 167

-
59. Təziyə (ölənin yaxınlarına təsəlli vermək) duası _____ 168
60. Cənazəni qəbrə qoyarkən edilən dua _____ 169
61. Cənazəni dəfn etdikdən sonra edilən dua __ 169
62. Qəbirləri ziyarət edərkən oxunan dua _____ 170
63. Külək əsərkən edilən dua _____ 171
64. Göy guruldayarkən edilən dua _____ 172
65. Yağışın yağması üçün edilən bəzi dualar __ 172
66. Yağış yağanda edilən dua _____ 173
67. Yağış yağandan sonra edilən zikr _____ 174
68. Havanın açılması üçün edilən dua _____ 174
69. Hilal (təzə ay) görünərkən edilən dua _____ 175
70. Oruc tutanın iftarını açarkən etdiyi dua __ 175
71. Yeməyə başlayarkən edilən dua _____ 176
72. Yeməkdən sonra edilən dua _____ 177

73. Qonağın ona yemək verən üçün etdiyi
dua _____ 179
74. Su verən yaxud vermək istəyən şəxs üçün
edilən dua _____ 179
75. Başqa bir evdə orucunu açan şəxsin ev
əhli üçün etdiyi dua _____ 180
76. Oruc tutan onu söyən adama nə
deməlidir? _____ 181
77. Nübar meyvə görərkən edilən dua _____ 181
78. Asqırdıqda edilən dua _____ 182
79. Kafir asqırıb “əlhəmdulilləh” desə, _____ 183
ona nə deyilir? _____ 183
80. Evlənən üçün edilən dua _____ 183
81. Evlənən şəxsin özü üçün etdiyi dua və
minik heyvanı alanın edəcəyi dua _____ 184
82. Həyat yoldaşı ilə cinsi əlaqəyə
girməmişdən əvvəl edilən dua _____ 185

-
83. Qəzəblənərkən edilən dua _____ 185
84. Müsibətə düçar olmuş kimsəni görərkən edilən dua _____ 186
85. Məclisdə deyilən dua _____ 187
86. Məclisin kəffarəsi _____ 188
87. Sənə yaxşılıq edən şəxs üçün _____ 189
- edəcəyin dua _____ 189
88. "Allah səni bağışlasın!" deyən üçün edilən dua _____ 189
89. Dəccaldan qorunmaq üçün olan ayələr ____ 190
90. "Səni Allah xatirinə sevirəm" - deyən üçün edilən dua _____ 193
91. Malını sənə təklif edən kimsə üçün edilən dua _____ 194
92. Borcu qaytararkən onu verən şəxs üçün edilən dua _____ 194

93. Allaha şərik qoşmaqdan qorxanın edəcəyi
dua _____ 195
94. Bəd əlamətə qarşı edilən dua _____ 195
95. Minik vasitəsinə minərkən edilən dua _____ 196
96. Səfər duası _____ 197
97. Kəndə yaxud şəhərə daxil olarkən _____ 200
edilən dua _____ 200
98. Bazara girərkən edilən dua _____ 201
99. Minik vasitəsi büdrədikdə (ilişib
qaldıqda) edilən dua _____ 202
100. Vidalaşdıqda müsafirin sakinlər üçün
etdiyi dua _____ 202
101. Vidalaşdıqda sakinlərin müsafir üçün
etdiyi dua _____ 203
102. Səfərdə yol gedərkən təkbir və təsbih _____ 204
103. Müsafirin səhərə yaxın etdiyi dua _____ 204

104. Səfərdə və ya başqa vaxtlarda mənzil başına çatdıqda edilən dua _____ 205
105. Səfərdən qayıdarkən edilən zikir _____ 205
106. Sevindirici yaxud xoşagəlməyən hadisə ilə rastlaşan adam nə deməlidir? _____ 207
107. Söydüyün adam üçün edəcəyiniz dua _____ 208
108. Müsəlman müsəlmanı tərifləyəndə nə deməlidir? _____ 209
109. Təriflənən müsəlman nə deməlidir? _____ 209
110. Təəccüblənərkən və ya sevinərkən edilən dua _____ 210
111. Bir şeyi gözə gətirəcəyindən qorxan adamın etdiyi dua _____ 211
112. Qorxduqda nə deyilir? _____ 211
113. Üsyankar şeytanların hiyləsini dəf etmək üçün nə deyilir? _____ 211
114. Rahatlıq kəlmələri _____ 213

115. Peyğəmbərə ﷺ salavat gətirməyin fəziləti _ 214
116. Xoruz banlayarkən və ya uzunqulaq anqırarkən edilən dua _____ 218
117. Gecə heyvanların səslərini eşidərkən edilən dua _____ 218
118. Həcc və ya ümrə ziyarəti əsnasında ihramda olan şəxs necə təlbiyə etməlidir? _____ 219
119. Qara daş yerləşən küncə gəlib çatdıqda təkbir gətirmək _____ 220
120. Yəmən küncü ilə qara daş arasında edilən dua _____ 220
121. Safə və Mərvə dağları üzərində dayandıqda edilən dua _____ 221
122. Arafa günü edilən dua _____ 223
123. Məş'ərul-Həramda edilən zikr _____ 224
124. Cəmərətdə hər daşı atarkən təkbir etmək _ 224
125. Qurban kəsərkən nə deyilir? _____ 225

126. Salamın fəziləti _____ 226
127. Salam verən kafirin salamı necə alınmalıdır? _____ 228
128. Döyüş meydanından qaçan da bağışlana bilər _____ 230
129. Səcdədə və gecənin axırı edilən dua _____ 231
130. Tövbə və bağışlanma diləmək _____ 232
131. Bəzi zikrlərin fəziləti haqda hədislər _____ 232
132. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadi:r _____ 233
133. Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulk va ləhul-həmd, yuhyi: və yumi:t va huvə alə: kulli şey in qadi:r _____ 236
134. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü, yuhyi: və yumi:t, biyədihil-xayru və huvə alə: kulli şey in qadi:r _____ 238

135. Lə: həulə və lə: quvvətə illə: billəh _____ 239
136. Subhə:n-Allah, vəlhəmdulilləh, və lə:
ilə:hə illəllah, və Alla:hu Əkbər _____ 242
137. Subhə:n-Alla:hi və bihəmdihi _____ 257
138. Subhə:n-Allahi və bihəmdihi, subhə:n-
Allahil-Azi:m _____ 258
139. Subhə:n-Alla:hil-Azi:m _____ 259
140. Subhə:n-Alla:hil-Azi:mi və bihəmdihi ____ 259
141. Geniş bir dua _____ 260
142. Nafilə namazların fəziləti _____ 262
143. Peyğəmbərin ﷺ zikr etmək qaydası _____ 262
144. Bəzi ədəb qaydaları _____ 263
- İstifadə olunan ədəbiyyat _____ 264

Müqəddimə

Şübhəsiz ki, həmd Allaha məxsusdur! Biz Onu köməyə çağırır, Ondan bağışlanma diləyir və pis əməllərimizdən qorunmaq üçün yalnız Ona pənah aparırıq. Allah kimə hidayət verərsə, onu heç kəs azdırma bilməz, kimi də azdırarsa, onu doğru yola yönəldən tapılmaz. Mən şahidlik edirəm ki, Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, təkdir, şəriki yoxdur! Şahidlik edirəm ki, Muhəmməd Onun qulu və elçisidir! Peyğəmbərimiz Muhəmmədə, onun ailəsinə və səhabələrinə Allahın salavatı və salamı olsun!

Əziz müsəlmanlar! Bu kiçik kitabçada müsəlmanlar arasında daha çox yayılan və yalnız səhih hədislərdə olan dua və zikrlər qeyd edilmişdir. Həmçinin ərəbcə oxuya bilməyən insanlar üçün bir neçə surənin azərbaycanca yazılışını qeyd etmişik. Transkripsiyada ərəbcə olan sözün oxunuşunda uzatmanı

bildirmək üçün hərfdən sonra gələn iki nöqtə, ondan əvvəl gələn hərfin bir hərf uzadılması deməkdir. Məsələn,

“Lə: ilə:hə illəllah”, yəni “lə” sözündən sonra “ə” hərfi bir hərf uzadılır, və ya “ru:hi:” sözündə “u” və sonda olan “i” səsi bir hərf uzadılır.

Uca Allah bu kiçik kitabçanın ərsəyə gəlməsində köməklik göstərən hər bir kəsin əməl dəftərini savablarla doldursun! Allah müsəlmanları bu kitabça ilə faydalandırsın! Müvəffəqiyyət Allahdan, xəta isə şeytandan və nəfsimizdəndir. Nədəsə səvhə yol vermişiksə, növbəti çaplarda bunu düzəltmək üçün həmin səhvi bu ünvana göndərməyinizi xahiş edirik:

duazikrler@gmail.com

Hörmətlə redaksiya heyəti

Zikrin fəziləti

Uca Allah buyurur:

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ

“Məni yad edin ki, Mən də sizi yad edim! Mənə şükür edin, Mənə küfr etməyin” (əl-Bəqərə, 152)

...وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

“...Allahı çox zikr edən kişilər və qadınlar üçün Allah bağışlanma və böyük mükafat hazırlamışdır” (əl-Əhzab, 35)

Müxtəlif səhih hədislərdə Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur:

مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ

...“Rəbbini yad edənlə yad etməyənin misalı

diri ilə ölünün misalına bənzəyir".¹

أَلَا أَنْبَيْتُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ ، وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ ، وَأَرْفَعَهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ وَخَيْرَ لَكُمْ مِنْ إِنْفَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرَقِ ، وَخَيْرَ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوهُمْ أَعْتَفَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْتَفَكُمْ ؟ قَالُوا : بَلَى . قَالَ : ذَكَرَ اللَّهُ تَعَالَى قَالَ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ : مَا شَيْءٌ أَنْجَى مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ .

...“Sizə əməllərinizin ən xeyirlisi, Hökmdarınız (Rəbbiniz) dərgahında ən təmizi, dərəcələrinizdən ən yüksəyi, sizin üçün qızıl, gümüş xərcləməkdən, düşməninizlə qarşılaşıb onların boyunlarını vurmağınızdan, onların da sizin boyunlarınızı vurmasından daha xeyirlisini bildirimmi?” Səhabələr: “Bəli!”- dedilər. O buyurdu: “Bu, Uca Allahu zikr etməkdir”. Muaz ibn Cəbəl ؓ dedi: “Allahın əzabından xilas edən ən yaxşı (vasitə) Allahu zikr etməkdir”.²

¹ əl-Buxari, 6044, 6407.

² ət-Tirmizi, 3377, 3704. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vat-Tərhīb, 1493.

يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي وَأَنَا مَعَهُ إِذَا دَكَّرَنِي فَإِنْ دَكَّرَنِي فِي نَفْسِهِ دَكَّرْتُهُ فِي نَفْسِي وَإِنْ دَكَّرَنِي فِي مَالٍ دَكَّرْتُهُ فِي مَالٍ خَيْرٌ مِنْهُمْ وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ بِشَيْءٍ تَقَرَّرْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّرْتُ إِلَيْهِ بَاعًا وَإِنْ أَتَانِي بِمَشِي أْتَيْتُهُ هَرَوَلَةً

...“Uca Allah buyurur: “Qulum mənim barəmədə nə zənn edərsə, onu da edəcəyəm. Qulum Məni yad etdikcə onunlayam. O, Məni öz-özlüyündə yad etsə, Mən də onu Öz-Özlüyümdə yad edərəm. O, Məni camaatın yanında yad etsə, Mən onu onlardan daha xeyirli camaatın (mələklərin) yanında yad edərəm. O, Mənə bir qarış yaxınlaşsa, Mən ona bir dirsək yaxınlaşaram. O, Mənə bir dirsək yaxınlaşsa, Mən ona bir qulac yaxınlaşaram. O, Mənə doğru yeriyərək gəlsə, Mən ona doğru yüyürərək gələrəm”.¹

أَنَّ رَجُلًا قَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ شَرَّ أَعْيُنِ الْإِسْلَامِ قَدْ كَثُرَتْ عَلَيَّ ، فَأَخْبِرْنِي بِشَيْءٍ أَتَشَبَّهُ بِهِ ، قَالَ : لَا يَزَالُ لِسَانَكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ .

¹ əl-Buxari, 6856, 7405.

...Bir hədisdə rəvayət edilir ki, bir kişi dedi: “Ey Allahın Elçisi, İslam ayinlərinin çoxluğu mənə ağır gəlir. Mənə elə bir şey öyrət ki, ondan bərk yapışım”. Peyğəmbər ﷺ buyurdu: “Dilin Allahu zikr etməkdən qurumasın!”²

مَنْ قَعَدَ مَقْعَدًا أَمْ يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهِ كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللَّهِ تَرَةً ، وَمَنْ اضْطَجَعَ مَضْجَعًا ،
لَا يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهِ كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللَّهِ تَرَةٌ

...“Kim oturduğu (hər hansı) bir yerdə Allahu yad etməsə, (Axirətdə) Allah onu peşmançılığa məruz qoyar. Kim uzandığı (hər hansı) bir yataqda Allahu yad etməsə, (Axirətdə) Allah onu peşmançılığa məruz qoyar”.³

مَا جَلَسَ قَوْمٌ بَجِلْسًا أَمْ يَذْكُرُوا اللَّهَ فِيهِ وَمَ يُصَلُّوْا عَلَى نَبِيِّهِمْ إِلَّا كَانَ عَلَيْهِمْ تَرَةٌ فَإِنْ

¹ Yəni mömin adam bu ibadətləri yerinə yetirməkdə zəiflik göstərdiyi zaman bu zikrləri yerinə yetirməlidir ki, qəlbi oyaq olsun və bu zikrlər sayəsində onun fəallığı artsın. Qəlb oyaq olarsa, yaxşı işlər həmin adama ağır gəlməz.

² ət-Tirmizi, 3375, 3702. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 7700.

³ Əbu Davud, 4858. Hədis səhihdir. Səhih əl-Cami, 6477.

شَاءَ عَذَّبَهُمْ وَإِنْ شَاءَ عَفَّرَ لَهُمْ

...“Hər hansı bir məclisdə oturub, orada Allahı yad etməyən və öz peyğəmbərinə salavat gətirməyən bir camaat (Qiyamət günü) mütləq peşmançılığa məruz qalar. Sonra Allah istəsə onlara əzab verər, istəsə onları bağışlayar”.¹

مَا مِنْ قَوْمٍ يُؤْمُونَ مِنْ بَجَلٍ لَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ فِيهِ ، إِلَّا قَامُوا عَنْ مِثْلِ حَيْفَةِ حِمَارٍ
وَكَانَ لَهُمْ حَسْرَةٌ

...“O camaat ki, məclisdən Allahı zikr etməmiş qalxar, onlar uzunqulaq leşi üzərindən qalxmış kimidirlər. Buna görə onlar peşman olacaqlar”.²

¹ Ət-Tirmizi, 3708, 3380. Hədis səhih li-ğeyrihidir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1512.

² Əbu Davud, 4855, 4857. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 77.

1. Yuxudan oyandıqda edilən zikrlər

١ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

1. Əlhəmdulillə:hilləzi: əhyə:nə: bə'də mə:
əmə:tənə va ileyhin-nuşu:r!

1. Bizi öldürdükdən sonra dirildən Allaha həmd olsun, ölüb dirildikdən sonra isə qayıdış Onadır!¹

٢ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

2. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu,
ləhul-mulku va ləhul-həmdu va huvə alə: kulli
şey in qadi:r, subhə:n-Alla:hi, valhəm-
dulillə:hi, va lə: ilə:hə illəlla:hu, valla:hu əkbər,
va lə: həulə va lə: quvvətə illə: billə:hil-aliyyil-

¹ əl-Buxari, 5849, 6324.

azi:m!

2. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! Allah pak və müqəddəsdir! Həmd Allahadır! Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Allah ən Böyükdür! Qüdrət və güc yalnız Uca və Böyük Allahdadır!¹

۳ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَسَدِي، وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي، وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ

3. Əlhəmdulillə:hilləzi: a:fə:ni fi: cəsədi:, va raddə aleyyə ru:hi:, va əzinə li: bizikrihi!

3. Bədənimə salamatlıq verən, ruhumu mənə qaytaran və mənə Onu yad etməyə izn verən Allaha həmd olsun!²

۴ - إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي

¹ İbn Məcə, 3878. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 6156.

² ət-Tirmizi, 3401, 3729. Hədis həsəndir. Bax: əl-Kələmut-Tayyib, 34.

الْأَلْبَابِ (١٩٠) الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ
 فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ
 النَّارِ (١٩١) رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ
 (١٩٢) رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ
 لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ (١٩٣) رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا
 عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ (١٩٤) فَاسْتَجَابَ
 لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ بَعْضُكُمْ مِنْ
 بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا
 لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ
 عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ (١٩٥) لَا يَعْرَتُكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي
 الْبِلَادِ (١٩٦) مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَاوَاهُمْ جَهَنَّمَ وَيَسَسُ الْمِهَادُ (١٩٧) لَكِنَّ الَّذِينَ
 اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِنْ عِنْدِ
 اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ (١٩٨) وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
 وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
 أُولَئِكَ هُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (١٩٩) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٢٠٠)

4. (190) İnnə fi: xalqis-səmə:və:ti val-ərđi
 vaxtilə:fil-leyli vən-nəhə:ri lə:yə:til-liulil-əl-
 bə:b. (191) Əlləzi:nə yəzkuru:nəlla:hə qi-
 yə:mən va quu:dən va alə: cunu:bihim va
 yətəfəkkəru:nə fi: xalqis-səmə:və:ti val-ərđi
 Rabbənə: mə: xaləqtə hə:zə bə:tilən subhə:nəkə
 fəqinə: əzə:bən-nə:r. (192) Rabbənə: innəkə
 mən tudxilin-nə:ra fəqad əxzeytəhu: va mə:
 liz-za:limi:nə min ənsə:r. (193) Rabbənə: innə-
 nə: səmi'nə: munə:diyən yunə:di: lil-i:mə:ni ən
 ə:minu: bi Rabbikum fəə:mənnə:, Rabbənə:
 fəğfirlənə: zunu:bənə: va kəffir annə: sey-
 yiə:tinə: va təvaffənə: məal-əbra:r. (194)
 Rabbənə: va ə:tinə: mə: vəadtənə: alə: rusulikə
 va lə: tuxzinə: yəvməl-qiyə:mə. İnnəkə lə:
 tuxliful-mi:a:d. (195) Fəstəcə:bə ləhum Rabbu-
 hum ənni: lə: uđi:u' amələ a:milim-minkum-
 min zəkərin əu unsə: bə'dukum mim bə'd.
 Fəlləzi:nə hə:cəru va uxricu: min diyə:rihim va
 u:zu fi: səbi:li: va qa:təlu: va qutilu:

lækæffirannə anhum seyyiə:tihim va ləud-xilənnəhum cənnə:tin təcrici: min təhtihəl-ən-hə:ru səvə:bəm min i'ndillə:h. Valla:hu i'ndə-hu: husnus-səvə:b. (196) Lə: yəğurrannəkə təqallubulləzi:nə kəfəru: fil-bilə:d. (197) Mətə:un qali:lun summə mə'və:hum cəhən-nəmu va bi'səl-mihə:d. (198) Lə:kinilləzi:nət-təqav Rabbəhum ləhum cənnə:tun təcrici:min təhtihəl-ən-hə:ru xa:lidi:nə fi:hə: nuzuləm-min i'ndəllə:hi va mə: i'ndəlla:hi xayrullil-əbra:r. (199) Va innə min əhlil-kitə:bi ləməy-yu'minu billə:hi va mə: unzilə ileykum va mə: unzilə ileyhim xa:şi'i:nə lillə:hi lə: yəştəru:nə biə:yə:tillə:hi səmənən qali:lə. Ulə:ikə ləhum əcruhum i'ndə Rabbihim innəlla:hə səri:u'l-hisə:b. (200) Yə: əyyuhəlləzi:nə ə:mənsbiru: va sa:biru: va ra:bitu vattəqulla:hə ləalləkum tuflihu:n!

4. (190) Həqiqətən, göylərin və yerin yaradılmasında, gecə ilə gündüzün bir-birini əvəz etməsində ağıl sahibləri üçün dəlillər vardır.

(191) O kəslər ki, ayaq üstə olanda da, oturanda da, uzananda da Allahı yad edir, göylərin və yerin yaradılması haqqında düşünlər (və deyirlər): “Ey Rəbbimiz! Sən bunları əbəs yerə yaratmamısan. Sən pak və müqəddəsən. Bizi Odun əzabından qor! (192) Ey Rəbbimiz! Sən Oda daxil etdiyin kəsi əlbəttə, rüsvay edərsən. Zalımların köməkçiləri olmaz. (193) Ey Rəbbimiz! Həqiqətən, biz: “Rəbbinizə iman gətirin!” – deyə imana çağıran bir kimsənin çağırışını eşidib iman gətirdik. Ey Rəbbimiz! Günahlarımızı bizə bağışla, təqsirlərimizdən keç və canımızı itaətkarlarla (möminlərlə) bir yerdə al! (194) Ey Rəbbimiz! Öz elçilərinin vasitəsi ilə bizə vəd etdiklərini ver və qiyamət günü bizi rüsvay etmə! Şübhəsiz ki, Sən vədə xilaf çıxmırsan!” (195) Onların Rəbbi onlara cavab verdi: “Mən, sizlərdən – istər kişi, istərsə də qadın olsun – heç bir iş görənin əməyini puç etmərəm. Siz

bir-birinizdənsiniz (dində kişi və qadın eynidir). Hicrət edənlərin, öz yurdlarından çıxarılanların, Mənim yolunda əziyyətə düşər olmaların, vuruşanların və öldürülənlərin əlbəttə təqsirlərindən keçəcək və onları (ağacları) altından çaylar axan cənnətlərə daxil edəcəyəm. (Bu, onlar üçün) Allahdan bir mükafatdır. Gözəl mükafat yalnız Allah yanındadır". (196) Qoy kafirlərin diyərbədiyar gəzib-dolaşması səni aldatmasın! (197) Bu, az (yaxud keçici) bir zövqdür. Sonra isə onların məskəni Cəhənnəmdir. Ora nə pis yataqdır! (198) Lakin öz Rəbbindən qorxanlar üçün ağacları altından çaylar axan cənnətlər vardır ki, onlar orada əbədi qalacaqlar. (Bu, onlar üçün) Allahdan bir ziyafətdir. Allah yanında olan (nemətlər) itaətkarlar (möminlər) üçün daha xeyirlidir. (199) Həqiqətən, Kitab əhlinə elələri də vardır ki, Allaha müti olaraq həm Allaha, həm sizə nazil edilənə, həm də özlərinə nazil edilənə inanır, Allahın ayələrini

ucuz qiymətə satmırlar. Onların öz Rəbbi yanında mükafatları vardır. Şübhəsiz ki, Allah tez haqq-hesab çəkəndir. (200) Ey iman gətirənlər! Səbir edin, dözümlü olun, (sərhəd boyu) növbə ilə keşik çəkin və Allahdan qorxun ki, bəlkə nicat tapasınız!" (Ali-İmran, 190-200).¹

2. Paltar geyinərkən edilən dua

o - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا الثَّوْبَ وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ...

5. Əlhəmdulillə:hilləzi: kəsə:ni: hə:zəs-səubə va razəqani:hi min ğayri havlin minni: va lə: quvvətin!

5. Bu paltarı mənə geyindirən və özüm heç bir qüdrət və güc sərf etmədən onu mənə bəxş

¹ Muslim, 376, 619.

edən Allaha həmd olsun!¹

3. Təzə paltar geyinərkən edilən dua

٦ - اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ

6. Alla:hummə, ləkəl-həmdü əntə kəsəutəni:hi, əs əlukə min xayrihi və xayri mə: suni'a ləhu və əu:zu bikə min şərrihi və şərri mə: suni'a ləhu!

6. Allahım, həmd Sənədir! Bunu mənə Sən geyindirdin. Onun xeyrini və onun istifadəsinin xeyrini Səndən diləyirəm! Onun şərindən və onun istifadəsinin şərindən Sənə sığınram!²

4. Təzə paltar geyinən üçün edilən dua

¹ Əbu Davud, 4023, 4025. "Gələcək günahları" sözündən başqa hədisin qalan qismi həsəndir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 4343.

² Əbu Davud, 4020, 4022. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən ət-Tirmizi, 1838.

٧ - تُبْلِي وَيُخْلِِفُ اللَّهُ تَعَالَى

7. Tubli: və yuxlifulla:hu təa:lə!

7. (Bunu) köhnəldəsən, Uca Allah da yenisini versin!¹

٨ - اِلْسِنٌ جَدِيدًا، وَعِشْرٌ حَمِيدًا، وَمُتُّ شَهِيدًا

8. İlbis cədi:dən, va iş həmi:dən, va mut səhi:dən!

8. Təzə geyinəsən, həmd edərək yaşayasan və şəhid olaraq öləsən!²

5. Paltarını soyunarkən nə deyilir?

٩ - بِسْمِ اللَّهِ

9. Bismilləh!

¹ Ət-Tirmizi, 1767, 1873. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən ət-Tirmizi, 1838.

² İbn Hibban, 6897; İbn Məcə, 3558. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 352.

9. Allahın adı ilə!¹

6. Ayaqyoluna girdikdə edilən dua

۱۰ - بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبَاثِ وَالْخَبَائِثِ

10. Bismilləh, Alla:hummə inni: əu:zu bikə minəl-xubsi vəl-xəbə:is!

10. Allahın adı ilə! Allahım, pislikdən və pis əməllərdən (erkək və diş cinslərdən) Sənə sığınırım!²

7. Ayaqyolundan çıxdıqda edilən dua

۱۱ - غُفْرَانَكَ

11. Ğufra:nəkə!

11. (Allahım!) Məni bağışla!³

¹ ət-Tabərani "Mucəmul-Əvsat" 7066. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 3610.

² ət-Tirmizi, 606, 609; əl-Buxari, 142, 5847, 6322.

³ ət-Tirmizi, 7; Əbu Davud, 30. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 4707.

8. Dəstəməzdan əvvəl edilən zikr

۱۲ - بِسْمِ اللّٰهِ

12. Bismilləh!

12. Allahın adı ilə!¹

9. Dəstəməzdan sonra edilən zikr

۱۳ - أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ

13. Əşhədu ən lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu va əşhədu ənnə Muhəmmədən abduhu va Rasu:luhu!

13. Mən şahidlik edirəm ki, Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun

¹ Əbu Davud, 101, 398-399. Hədis həsən li-ğeyrihidir. Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 203.

şəriki yoxdur və şahidlik edirəm ki, Muhəmməd Onun qulu və elçisidir!¹

١٤ - اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

14. Alla:humməc'alni: minət-təvva:bi:nə
vac'alni: minəl-mutətahhiri:n!

14. Allahım, məni tövbə edənlərdən və təmizləyənlərdən et!²

١٥ - سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ
إِلَيْكَ

15. Subhə:nəkə Alla:hummə və bihəmdik, əşhədu ən lə: ilə:hə illə: ənt, əstəğfirukə və ətu:bu ileyk!

15. Allahım, Sən pak və müqəddəssən! Sənə həmd olsun! Şahidlik edirəm ki, Səndən başqa

¹ ən-Nəsəi "Sunən" 141, 148. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 6164.

² ət-Tirmizi, 55. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 6167.

ibadətə layiq məbud yoxdur! Səndən bağıslanma diləyir, Sənə tövbə edirəm!¹

10. Evdən çıxanda və evə girəndə qılınan namaz

16. Peyğəmbər ﷺ buyurmuşdur: “Evindən çıxdıqda iki rükət namaz qıl! Bu səni çöldəki pisliklərdən qoruyar. Evinə daxil olduqda da iki rükət namaz qıl! Bu da səni evdəki pis hadisələrdən qoruyar”.²

11. Evdən çıxarkən edilən zikr

۱۷ - بِسْمِ اللّٰهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ

17. Bismilləh, təvəkkəltu aləlla:hi va lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh!

¹ əl-Hakim, 564, 2072. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2333.

² əl-Bəzzər, 8567; əl-Beyhəqi “Şuabul-İman” 3078. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1333.

17. Allahın adı ilə! Allaha təvəkkül etdim!
Qüdrət və güc yalnız Allahdadır!¹

۱۸ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أَضَلَّ، أَوْ أَزِلَّ أَوْ أُزِلَّ، أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ

18. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə ən ədillə, əu udallə, əu əzillə, əu uzəllə, əu əzlimə, əu uzləmə, əu əchələ, əu yuchələ aleyyə!

18. Allahım! Doğru yoldan azmaqdan və ya azdırılmaqdan, çaşmaqdan və ya çaşdırılmaqdan, zülm etməkdən və ya zülmə məruz qalmaqdan, cahil olmaqdan və ya mənə qarşı cahillik edilməsindən Sənə sığınırım!²

¹ Əbu Davud, 5095, 5097; ət-Tirmizi, 3426, 3754. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən ət-Tirmizi, 3666.

² İbn Məcə, 3884; Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4709.

12. Evə girərkən edilən zikr

19. Allah Elçisi ﷺ belə buyurmuşdur: “Kişi evinə daxil olarkən və yemək yeyərkən Allahu zikr etsə, şeytan belə deyir: “Sizin (burada) nə gecələməyə, nə də yaşamağa yeriniz var”. Kişi evinə daxil olarkən Allahu zikr etməzsə, şeytan belə deyir: “Gecəni keçirə bilərsiniz”. Həmçinin kişi yemək yeyərkən Allahu zikr etməzsə, şeytan belə deyir: “Həm gecələməyə, həm də yaşamağa yeriniz var”.¹

13. Məscidə gedərkən edilən dua

۲۰ - اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا، وَفِي لِسَانِي نُورًا، وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي بَصَرِي نُورًا، وَفِي فَوْقِي نُورًا، وَفِي تَحْتِي نُورًا، وَفِي يَمِينِي نُورًا، وَفِي شِمَالِي نُورًا، وَمِنْ أَمَامِي نُورًا، وَمِنْ خَلْفِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُورًا، وَأَعْظِمْ لِي نُورًا، وَعَظِّمْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْ لِي نُورًا، اللَّهُمَّ أَعْظِنِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي عَصَبِي نُورًا، وَفِي لَحْمِي نُورًا، وَفِي دَمِي نُورًا، وَفِي شَعْرِي نُورًا، وَفِي بَشْرِي نُورًا

¹ Muslim, 2018, 3762, 5381.

نُورًا، (وَزِدْنِي نُورًا، وَزِدْنِي نُورًا، وَزِدْنِي نُورًا)

20. Alla:humməc'al fi: qalbi: nu:ran va fi: lisə:ni: nu:ran va fi: səm'i: nu:ran va fi: bəsari: nu:ran va min fəuqi: nu:ran va min təhti: nu:ran va an yəmi:ni: nu:ran va an şimə:li: nu:ran va min əmə:mi: nu:ran va min xalfi: nu:ran, vəc'al fi: nəfsi: nu:ran va a'zim li: nu:ran va azzim li: nu:ran, vac'al li: nu:ran, vac'alni: nu:ran! Alla:hummə, ə'tini: nu:ran, vac'al fi: asabi: nu:ran va fi: ləhmi: nu:ran və fi: dəmi: nu:ran va fi: şə'ri: nu:ran va fi: bəşəri: nu:ran (va zidni: nu:ran, va zidni: nu:ran, va zidni: nu:ran)!

20. Allahım! Qəlbimə və dilimə nur saç! Qulağıma və gözümə nur saç! Başımın üstündən və ayağımın altından nur saç! Sağımdan və solumdan nur saç! Önümə və arxama nur saç! Nəfsimi nurlandır! Mənim üçün böyük bir nur və uca bir nur saç! Mənim üçün nur et və

məni nurlu et! Allahım mənə nur bəxş et! Sınırımı nurlu et! Ətimi və qanıma nurlu et! Saçımı və dərimi nurlu et!¹ (Nurumu artır, nurumu artır, nurumu artır!)²

14. Məscidə girərkən edilən dua³

٢١ - أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

21. Əu:zu billə:hil-azi:m va bivəçihil-kəri:m va sulta:nihil-qadi:m minəş-şeyta:nir-raci:m. Bismilləh, vas-salə:tu vas-salə:mu alə: Rasu:lilləh Alla:humməftəh li: əbva:bə rəhmətik!
21. Allahın rəhmətindən qovulmuş şeytandan

¹ Muslim, 1274, 1824; əl-Buxari, 6316.

² əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 696. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 539.

³ Məscidə girərkən sağ ayaqla girmək, çıxarkən də sol ayaqla çıxmaq lazımdır.

Böyük Allaha, Onun kəramətli Üzünə və əzəli hökmünə pənah aparıram!¹ Allahın adı ilə! Salavat və salam olsun Allahın elçisinə! Allahım, Öz mərhəmət qapılarını mənim üçün aç!²

15. Məsciddən çıxarkən edilən dua

۲۲ - بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ، اللَّهُمَّ اغْصِمْنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

22. Bismilləh, vas-salə:tu vas-salə:mu alə: Rasu:lilləh! Alla:hummə, inni: əs əlukə min fadlik! Alla:hummə'sımnı: minəş-şeyta:nir-raci:m!

22. Allahın adı ilə! Salavat və salam olsun Allahın elçisinə! Allahım! Sənin lütfündən di-

¹ Əbu Davud, 466. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 749.

² Əbu Davud, 465. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 515.

ləyirəm! Allahım, məni lənətə gəlmiş şeytandan qoru!¹

16. Azan zikrləri

23. Azan eşidildikdə müəzzinin dedikləri təkrar olunur. Yalnız:

حَيِّ عَلَى الصَّلَاةِ , حَيِّ عَلَى الْفَلَاحِ

Həyyə aləs-salə:h! Həyyə aləl-fələ:h!

“Namaza tələsin!”, “Nicat tapmağa tələsin!” ifadələrinin hər biri:

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

Lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh!

“Qüdrət və güc yalnız Allahdadır!” ifadəsi ilə əvəz edilir.

¹ İbn Məcə, 773. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 514.

٢٤ - قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا قَالَ الْمُؤَدِّنُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ فَقَالَ أَحَدُكُمْ
 اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ ثُمَّ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
 اللَّهُ ثُمَّ قَالَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ قَالَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ثُمَّ
 قَالَ حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ قَالَ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ثُمَّ قَالَ حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
 قَالَ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ثُمَّ قَالَ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ قَالَ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ
 أَكْبَرُ ثُمَّ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِنْ قَلْبِهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ

24. Allah Elçisi ﷺ buyurmuşdur: “Müəzzin:
 “Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər”- dedikdə, siz-
 dən biriniz “Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər”-
 deyərsə; müəzzin: “Əşhədu ən lə: ilə:hə
 illəllah” dedikdə, o da “Əşhədu ən lə: ilə:hə
 illəllah”- deyərsə; müəzzin: “Əşhədu ənnə
 Muhəmmədən Rasu:lullah”- dedikdə, o da
 “Əşhədu ənnə Muhəmmədən Rasu:lullah”-
 deyərsə; müəzzin: “Həyyə aləs-saləh”- dedik-
 də, o da: “Lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh”
 deyərsə; müəzzin: “Həyyə aləl-fələh”- dedik-
 də, o: “Lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh”-
 deyərsə; müəzzin: “Alla:hu Əkbər, Alla:hu

Əkbər"- dedikdə, o da "Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər"- deyərsə; müəzzin: "Lə: ilə:hə illəllah" dedikdə, o da ürəkdən "Lə: ilə:hə illəllah"- deyərsə, Cənnətə daxil olar".¹

٢٥ - وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا

25. Va ənə: əşhədu ən lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu va əşhədu ənnə Muhəmmədən abduhu va Rasu:luh! Radi:tu billə:hi Rabbən, va bi Muhəmmədin rasu:lən, va bil-islə:mi di:nən!

25. Mən də şahidlik edirəm ki, Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Və şahidlik edirəm ki, Muhəmməd Onun qulu və elçisidir! Allahın Rəbb, Muhəmmədin elçi və İslamın din olduğundan razıyam! (Bu, müəzzinin şəhadət

¹ Muslim, 385, 578, 876.

gətirməyinin ardınca deyilir).¹

26. Azanı eşidib müəzzinin dediklərini axıra qədər təkrar edən şəxs söylədiklərini bitirdikdən sonra Peyğəmbərə ﷺ salavat gətirməlidir.²

27. Azandan sonra olan duası:

٢٧ - اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ التَّامَّةُ، وَالصَّلَاةُ الْقَائِمَةُ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ
وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مُحَمَّدًا الَّذِي وَعَدْتَهُ

27. Alla:hummə, Rabbə hə:zihid-də'vatit-tə:mmə, vas-salə:til qa:imə, ə:ti Muhəmmədən əl-vasi:lətə val-fadi:lətə, vab'ashu məqa:mən məhmu:dənilləzi: və'adtəh!

27. Bu tam dəvətin və qılınacaq namazın Rəbbi olan Allahım! Muhəmmədə vasitəçilik haqqı

¹ Muslim, 579, 877; İbn Xuzeymə, 421.

² Muslim, 384, 577, 875.

və fəzilət ver. Onu vəd etdiyini təriflənən məqama çatdır!¹

17. Azanla iqamə arasında dua etmək

28. Allah Elçisi ﷺ buyurmuşdur: “Azan və iqamə arasında edilən dua cavabsız qalmaz!”²

18. Namaza başladıqda “Allahu Əkbər” dedikdən sonra edilən açılış duası

۲۹ - اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ،
اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقِّي الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْني
مِنْ خَطَايَايَ بِالطَّلَجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ

29. Alla:hummə, bə: id beyni: va beynə xata: yə: yə kəmə: bə: 'adtə beynəl-məşriqi val-məğribi! Alla:hummə, nəqqini: min xata: yə: yə kəmə: yunəqqas-səubul-əbyədu minəd-dənəs!

¹ əl-Buxari, 579, 614.

² Əbu Davud, 521. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 671.

Alla:humməğsilni: min xata:yə:yə bis-səlci val-mə:i val-bəradi!

29. Allahım, məğriblə məşriqin arasını uzaqlaşdırdığın kimi məni də günahlarımdan uzaqlaşdır! Allahım, ağ paltar kirdən təmizləndiyi kimi məni də günahlarımdan təmizlə! Allahım, mənim günahlarımı qar, su və dolu ilə yu!¹

۳۰ - سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

30. Subhə:nəkə Alla:hummə va bihəmdik va təbə:rakəsmuk va təa:lə: cədduk va lə: ilə:hə ğayruk!

30. Allahım, Sən pak və müqəddəssən, Sənə həmd olsun! Sənin adın mübarək, əzəmətin ucadır! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!²

¹ Muslim, 940, 1382.

² Əbu Davud, 776; ət-Tirmizi, 244; İbn Məcə, 806. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2598, 2939.

۳۱ - وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلَاتِي، وَنُسُكِي، وَمَحْيَايَ، وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذُنُوبِي، فَاعْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ. وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ، لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ، وَأَصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ. لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالْحَيِّرُ كُلُّهُ بِيَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَّا بِكَ وَإِلَيْكَ، تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

31. Vaccəhtu vachiyə lilləzi: fətaras-səmə:və:ti val-ərda həni:fən va mə: ənə: minəl-muşriki:n, innə salə:ti: va nusuki: va məhyə:yə va məmə:ti: lillə:hi Rabbil-a:ləmi:n, lə: şəri:kə ləhu va bizə:likə umirtu va ənə: minəl-muslimi:n! Alla:hummə əntəl-məliku lə: ilə:hə illə: ənt! Əntə Rabbi: va ənə: abduk, zaləmtu nəfsi: va'təraftu bizənbi:, fəğfirli: zunu:bi: cəmi:an, innəhu lə: yəğfiruz-zunu:bə illə: ənt! Vahdini: liəhsənil-əxlə:qi lə: yəhdi: liəhsənihə: illə: ənt,

vasrif anni: seyyiəhə: lə: yəsrfu anni: seyyiəhə:
illə: ənt! Ləbbeykə va sə'deyk, val-xayru kul-
luhu biyədeyk, vaş-şərru leysə ileyk, ənə: bikə
va ileyk, təbə:raktə va təa:leyt, əstəğfirukə va
ətu:bu ileyk!

31. Üzümü ixlasla Allaha ibadət edənlərdən olaraq göyləri və yeri yaradana çevirdim! Mən müşriklərdən deyiləm! Şübhəsiz ki, mənim namazım da, qurbanım da, həyatım da, ölümüm də aləmlərin Rəbbi Allah üçündür! Onun heç bir şəriki yoxdur. Mənə belə buyurulmuşdur və mən müsəlmanlardanam! Allahım, Hökmdar Sənsən! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Sən mənim Rəbbimsən, mən isə Sənin qulun! Özümə zülm etdim və günahımı etiraf etdim, mənim bütün günahlarımı bağışla! Şübhəsiz ki, günahları ancaq Sən bağışlaya bilərsən! Mənə ən gözəl əxlaq nəsib et! Onun ən gözəlini ancaq Sən bəxş edə bilərsən! Onun pisindən məni uzaq et! Məni onun pisindən ancaq Sən uzaqlaşdır!

bilərsən! Buyur, əmrinə müntəzirəm! Xeyir bütünlüklə Sənin iki Əlindədir! Şər isə Sənə aid deyildir! Mən Səninləyəm, Sənə də dönəcəyəm! Sən Mübarək və Ucasan! Səndən bağışlanma diləyir və Sənə tövbə edirəm!¹

۳۲ - اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ، وَمِيكَائِيلَ، وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ. اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

32. Alla:hummə, Rabbə Cibra:i:lə və Mi:kə:i:lə və İsrə:fi:lə fə:tiras-səmə:və:ti val-ərđi, a:liməl-ğaybi vaş-şəhə:dəti əntə təhkumu beynə ibə:dikə fi:mə: kə:nu: fi:hi yəxtəlifu:n! İhdini: liməxtulifə fi:hi minəl-həqqi bi iznikə innəkə təhdi: mən təşə:u ilə: sira:tim mustəqi:m!

32. Cəbrailin, Mikailin və İsrafilin Rəbbi, göyləri və yeri yaradan, qeybdə və aşkarda olanı

¹ Muslim, 1290, 1848.

Bilən Allahım! İxtilafda olduqları şeylər barəsində bəndələrin arasında Sən hökm verirsen! Baş vermiş ixtilafda məni Öz izninlə haqqa yönəlt! Həqiqətən, Sən istədiyini doğru yola yönəldirsən!¹

۳۳ - اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

33. Alla:hu əkbəru kəbi:ran, valhəmdulillə:hi kəsi:ran, va subhə:n-Alla:hi bukratən va əsi:lən!

33. Allah böyüklükdə ən Böyükdür! Allaha çoxlu həmd olsun! Səhər-axşam Allaha təriflər olsun!²

۳۴ - اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ الْحَقُّ ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ ، وَلِقَاؤُكَ حَقٌّ ، وَقَوْلُكَ

¹ Muslim, 1289, 1847.

² Muslim, 943, 1386.

حَقُّ ، وَالْجَنَّةُ حَقُّ ، وَالنَّارُ حَقُّ ، وَالنَّبِيُّونَ حَقُّ ، وَمُحَمَّدٌ ﷺ حَقُّ ، وَالسَّاعَةُ حَقُّ ،
 وَاللَّهُمَّ لَكَ أَسَلَمْتُ ، وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ ، وَإِلَيْكَ أُنَبْتُ ،
 وَبِكَ خَاصَمْتُ ، وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ ، فَاعْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ ، وَمَا
 أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ ، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ - أَوْ لَا
 إِلَهَ غَيْرُكَ

34. Alla:hummə, ləkəl-həmdü əntə qayyimus-
 səmə:və:ti val-ərđi va mən fi:hinnə ləkəl-həm-
 dü, ləkə mulkus-səmə:və:ti val-ərđi va mən
 fi:hinnə va ləkəl-həmdü! Əntə nu:rus-sə-
 mə:və:ti val-ərđi va ləkəl-həmdü əntəl-haqq,
 va va'dukəl-haqq va liqa:ukə haqq va qavlukə
 haqq, val-cənnətu haqq, van-nə:ru haqq, van-
 nəbiyyu:nə haqq va Muhəmmədun sallalla:hu
 aleyhi va səlləm haqq, vas-sə:atu haqq!
 Alla:hummə ləkə əsləmtü va bikə ə:məntü,
 aleykə təvəkkəltü va ileykə ənəbtü va bikə
 xa:səmtü, va ileykə hə:kəmtü, fəğfirli: mə:
 qaddəmtü va mə: əxxartü va mə: əsrartü va

mə: ə'ləntu, əntəl-muqaddimu və əntəl-muəx-xiru lə: ilə:hə illə: ənt (əu lə: ilə:hə ğayruk)!

34. Allahım, həmd yalnız Sənədir! Sən göylərin, yerin və onlarda olanların Hamisisən! Həmd yalnız Sənədir, göylərin, yerin və onlarda olanların səltənəti Sənə məxsusdur! Həmd yalnız Sənədir, Sən göylərin, yerin və onlarda olanların nurusan! Həmd yalnız Sənədir, Sən göylərin və yerin Hökmdarısan! Həmd yalnız Sənədir, Sən Haqsan! Verdiyin vəd haqdır, Sənə qovuşmaq haqdır! Dediğin söz haqdır, Cənnət haqdır, Cəhənnəm haqdır! Peyğəmbərlər haqdır, Muhəmməd ﷺ haqdır, Qiyamət Saati haqdır! Allahım! Sənə təslim oldum, Sənə iman gətirdim, Sənə təvəkkül etdim, tövbə edib Sənə döndüm, Sənin uğrunda mübarizə apardım və Sənin hökmünə üz tutdum. Əvvəl etdiyim, sonra edəcəyim, gizlin saxladığım və üzə çıxartdığım pis əməllərimi bağışla! Əvvələ çəkən də Sənsən, təxirə salan da Sənsən. İbadətə layiq məbud yalnız Sənsən (və ya Səndən başqa

ibadətə layiq məbud yoxdur)!¹

19. Rukuda² edilən dua

۳۵ - سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

35. Subhə:nə Rabbiyəl-azi:m!

35. Əzəmətli Rəbbim pak və müqəddəsdir! (üç dəfə)³

۳۶ - سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي

36. Subhə:nəkə, Alla:hummə Rabbənə: va bihəmdikə, Alla:hummə-ğfirli:!

36. Allahım, Sən pak və müqəddəssən! Ey Rəbbimiz, Sənə həmd olsun! Allahım, məni bağışla!⁴

¹ əl-Buxari, 1053, 1120.

² Namazda əlləri dizlərə dayayıb əyilmə vəziyyəti.

³ İbn Məcə, 888. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4734.

⁴ əl-Buxari, 752, 794, 4293.

۳۷ - سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ

37. Subbu:hun, quddu:sun, Rabbul-mələ:ikəti var-ru:h!

37. Pakdır, müqəddəsdir, mələklərin və Ruhun Rəbbidir!¹

۳۸ - اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسَلْتُ، أَنْتَ رَبِّي خَشَعَ سَمْعِي وَبَصَرِي وَخِيَ وَعَظْمِي وَعَصَبِي، وَمَا اسْتَقَلَّتْ بِهِ قَدَمِي، لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

38. Alla:hummə, ləkə rakə'tu va bikə ə:məntu va ləkə əsləmtu, əntə Rabbi: xaşəə səm'i: va bəsari: va muxxi: va azmi: va asabi: va məstəqallət bihi qadəmi:, lillə:hi Rabbil-a:ləmi:n!

38. Allahım! Sənə ruku etdim, Sənə iman gətirdim, Sənə təslim oldum! Sən mənim Rəbbimsən! Qulağım, gözüm, beynim, sümüyüm, sinirim və ayaqlarımın üstündə

¹ Muslim, 752, 1119.

dayanan bədənim aləmlərin Rəbbi Allaha tabe oldu!¹

۳۹ - سُبْحَانَ ذِي الْجَبُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعِظَمَةِ

39. Subhə:nə zil-cəbərü:ti, val-mələku:ti, val-kibriyə:i, val-azaməti!

39. Qüdrət, səltənət, böyüklük və əzəmət sahibi pak və müqəddəsdir!²

20. Rukudan qalxarkən edilən dualar

۴۰ - سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

40. Səmi Alla:hu limən həmidəh!

40. Allah Ona həmd edəni eşitdi!³

۴۱ - رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ

¹ Əhməd, 960. Şueyb əl-Arnəvut isnadına səhih demişdir.

² Əbu Davud, 873. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 882; Muxtəsər əş-Şəmail, 267.

³ əl-Buxari, 747, 789.

41. Rabbənə: va ləkəl-həmd, həmdən, kəsi:ran, tayyibən, mubə:rakən fi:hi!

41. Ey Rəbbimiz! Sənə həmd olsun; (özü də) çoxlu, xoş, mübarək bir həmd!¹

Rabbənə: va ləkəl-həmd! - dedikdən sonra bunu da əlavə etmək olar:

٤٢ - ... مِلءَ السَّمَوَاتِ وَمِلءَ الْأَرْضِ، وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ.
أَهْلَ النَّاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ. اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا
أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيٍّ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجُدُّ

42. ...mil'əs-səmə:və:ti va mil əl-ərđi, va mil ə mə: şitə min şey in bə'd! Əhləs-sənə:i val-məcdi, əhaqqu mə: qa:ləl-abdu va kullunə ləkə abdun! Alla:humə, lə: mə:ni'a limə: ə'taytə va lə: mu'tiyə limə: mənə'tə va lə: yənfəu zəl-cəddi minkəl-cədd!

¹ əl-Buxari, 757, 799.

42. Göylər dolusu, yer dolusu, onların arasında olanlar və bundan sonra istədiyiniz şeylər dolusu Sənə həmd olsun! Ey tərif və şərəf sahibi! Bəndənin – hamımız Sənin bəndənik – söylədiyi ən doğru söz budur: Allahım! Sənin verdiyinə mane olacaq, mane olduğunu da verəcək bir kəs yoxdur! Heç bir hörmət sahibinə Sənin yanında hörməti fayda verməz!¹

21. Səcdədə edilən dualar

۴۳ - سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

43. Subhə:nə Rabbiyəl-Ə'lə!

43. Ən Uca Rəbbim pak və müqəddəsdir! (üç dəfə)²

۴۴ - سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي

44. Subhə:nəkə Alla:hummə Rabbənə: va

¹ Muslim, 736, 1099.

² Muslim, 736, 1099.

bihəmdik, Alla:hummə-ğfirli!

44. Allahım, Sən pak və müqəddəssən! Ey Rəbbimiz, Sənə həmd olsun! Allahım, məni bağışla!¹

٤٥ - سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ

45. Subbu:h, quddu:s, Rabbul-mələ:ikəti var-ru:h!

45. Pakdır, müqəddəsdır, mələklərin və Ruhun Rəbbidir!²

٤٦ - اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

46. Alla:hummə, ləkə səcədtu va bikə ə:məntu va ləkə əsləmtu, səcədə vachiyə lilləzi: xaləqahu va savvərahu va şəqqə səm'ahu va bəsərahu, təbə:rakəlla:hu əhsənul-xa:liqi:n!

¹ Muslim, 736, 1099.

² Muslim, 736, 1099.

46. Allahım, Sənə səcdə etdim, Sənə iman gətirdim, Sənə təslim oldum! Üzüm onu yaradana, ona surət verənə, onda göz və qulaq açana səcdə etdi. Yaradanların ən gözəli olan Allah nə qədər xeyirxahdır!¹

٤٧ - سُبْحَانَ ذِي الْجَبْرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعَظَمَةِ

47. Subhə:nə zil-cəbərü:ti, val-mələku:ti, val-kibriyə:i, val-azamə:ti!

47. Qüdrət, səltənət, böyüklük və əzəmət sahibi pak və müqəddəsdir!²

٤٨ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّةً وَجَلَّةً، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ، وَعَلَانِيَتَهُ وَسِرَّهُ

48. Alla:hummə-ğfirli: zənbî: kulləhu, diqqəhu va cilləhu va əvvələhu va ə:xirahu va alə:niyətəhu va sirrahu!

48. Allahım, günahlarımın hamısını – kiçiyini

¹ Muslim, 1290, 1848; ət-Tirmizi, 3421, 3751.

² əl-Buxari, 747, 789.

və böyüyünü, birincisini və axıncısını, aşkarını və gizlisini mənə bağışla!¹

٤٩ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَتْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ

49. Alla:hummə, inni: əu:zu birıda:kə min səxatikə və bimu'a:fə:tikə min uqu:bətikə və əu:zu bikə minkə, lə: uhsi: sənə:ən aleykə, əntə kəmə: əsneytə alə: nəfsik!

49. Allahım, Sənin qəzəbindən razılığına, cəzandan əfvinə sığınırım! Səndən Sənə pənah aparırım! Mən Səni layiqincə tərif edə bilmərəm. Sən Özün Özünü tərif etdiyin kimi-sən!²

¹ Muslim, 745, 1112; Əbu Davud, 878.

² Əbu Davud, 1429. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 1280.

22. İki səcdə arasında oturduqda edilən dua

٥٠ - رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي

50. Rabbi-ğfirli:! Rabbi-ğfirli:!

50. Rəbbim, məni bağışla! Rəbbim, məni bağışla!¹

٥١ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي، وَارْفَعْنِي

51. Alla:hummə-ğfirli:, varhəmni: vahdini: vacburni: va a:fini: varzuqni: varfə'ni:!

51. Allahım, məni bağışla, mənə rəhm et, məni doğru yola yönəlt, mənə lütf et, mənə salamatlıq ver, mənə ruzi yetir və məni ucalt!²

¹ Əbu Davud, 874; İbn Məcə, 897. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 1200.

² Əbu Davud, 850. Hədis həsəndir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 858.

23. Tilavət səcdəsində¹ edilən dua

٥٢ - سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

52. Səcdə vachiyə lilləzi: xaləqahu va şəqqə səm'ahu va bəsarahu bihauhi va quvvatihi fətəbə:rakəlla:hu əhsənul-xa:liqi:n!

52. Üzüm onu yaradana, Öz qüdrət və gücü ilə onda göz və qulaq açana səcdə etdi. Yaradanların ən gözəli olan Allah pak və müqəddəsdir!²

٥٣ - اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْرًا، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وِزْرًا، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْرًا، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ

53. Alla:humməktub li: bihə i'ndəkə əcran, vada' anni: bihə: vizran, vaca'lhə li: i'ndəkə zuxran, va təqabbəl minni: kəmə: təqabbəltə

¹ Tilavət səcdəsi - Quran oxunarkən səcdə olunması əmr edilmiş ayəni oxuduqdan sonra səcdə etməkdir.

² əl-Hakim, 802. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 813.

min abdikə Də:vud!

53. Allahım! Bunun sayəsində mənə Öz yanında mükafat yaz, onun səbəbilə məndən yükü götür (günahımı sil), onu mənim üçün Öz yanında saxla və onu bəndən Davuddan qəbul etdiyini kimi məndən də qəbul et!¹

٥٤ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ، اللَّهُمَّ خُطِّ عَنِّي يَا وَرِثَةَ الْعَرْشِ، وَأَحْدِثْ لِي يَا شَاكِرًا،
وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَ مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ

54. Alla:hummə-ğfiri: bihə:, Alla:hummə, hutta anni: bihə: vizran, va əhdīs li: bihə: şukran, va təqabbəlhə: minni: kəmə: təqabbəltə min abdikə Də:vud!

54. Allahım, bunun sayəsində məni bağışla! Allahım, bunun səbəbilə məndən yükü götür (günahımı sil), bununla məni şükür edənlərdən et və onu qulun Davuddan qəbul etdiyini

¹ Ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 11099. Hədis həsən li-ğeyrihidir. Bax: Səhih Ət-Tərgib vət-Tərhīb, 1441.

kimi mändən də qəbul et!”¹

24. Təşəhhüd

٥٥ - التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

55. ət-Təhiyyə:tu lillə:hi, vas-saləva:tu, vat-tayyibə:tu, əs-sələ:mu aleykə əyyu:hən-nəbiyyu va rahmətulla:hi va bərakə:tuhu, əs-sələ:mu aleynə: va alə: ibə:dillə:his-sa:lihi:n! Əşhədu ən lə: ilə:hə illəllah va əşhədu ənnə Muhəmmədən abduhu va rasu:luh!

55. Salamlar, dualar və gözəl şeylər Allaha aiddir. Ey Peyğəmbər, sənə salam olsun, Allahın mərhəməti və bərəkəti olsun! Bizə və Allahın əməlisaleh qullarına salam olsun! Mən

¹ Əbu Yəalə, 1069. Hədis həsən li-ğeyrihidir. Bax: Səhih Tərgib vat-Tərhib, 1442.

şahidlik edirəm ki, Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur və şahidlik edirəm ki, Muhəmməd Onun qulu və elçisidir!¹

٥٦ - التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ ، وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ، السَّلَامُ عَلَى النَّبِيِّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ،

56. ət-Təhiyyə:tu lillə:hi, vas-saləva:tu, vat-tayyibə:tu, əs-sələ:mu alən-nəbiyyi va rahmə-tulla:hi va bərakə:tuhu, əs-sələ:mu aleyinə: va alə: ibə:dillə:his-sa:lihi:n! Əşhədu ən lə: ilə:hə illəllah va əşhədu ənnə Muhəmmədən abduhu va rasu:luhu!

56. Salamlar, dualar və gözəl şeylər Allaha aiddir. Peyğəmbərə salam olsun, Allahın mərhəməti və bərəkəti olsun! Bizə və Allahın əməlisaleh qullarına salam olsun! Mən şahidlik edirəm ki, Allahdan başqa ibadətə

¹ əl-Buxari, 788, 831.

layiq məbud yoxdur və şahidlik edirəm ki, Muhəmməd Onun qulu və elçisidir!¹

25. Təşəhhüddən sonra Peyğəmbərə ﷺ oxunan salavat

٥٧ - اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ بَجِيدٌ. اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ بَجِيدٌ

57. Alla:hummə, salli alə: Muhəmmədin va alə: ə:li Muhəmməd, kəmə: salleytə alə: İbra:hi:mə va alə: ə:li İbra:hi:m, innəkə həmi:dun məci:d! Alla:hummə, bə:rik alə: Muhəmmədin va alə: ə:li Muhəmməd, kəmə: bə:raktə alə: İbra:hi:mə va alə: ə:li İbra:hi:m, innəkə həmi:dun məci:d!

57. Allahım! İbrahimə və İbrahimin ailəsinə xeyir-dua verdiyin kimi, Muhəmmədə və

¹ Əhməd, 3935. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğalil, 321. Bu, Peyğəmbərin ﷺ vəfatından sonra Abdullah ibn Məsud və bəzi səhabələrin ﷺ dediyi təşəhhüddür.

Muhəmmədin ailəsinə də xeyir-dua ver! Şübhəsiz ki, Sən Tərifləyiqsən, Şan-şöhrətlisən! Allahım! İbrahimə və İbrahimin ailəsinə bərəkət verdiyin kimi, Muhəmmədə və Muhəmmədin ailəsinə də bərəkət ver! Şübhəsiz ki, Sən Tərifləyiqsən, Şan-şöhrətlisən!¹

٥٨ - اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ. وَبَارِكْ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ عَلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ.
إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

58. Alla:hummə salli alə: Muhəmmədin va alə: əzvə:cihi va zurriyyətihi, kəmə: salleytə alə: ə:li İbra:hi:m! Va bə:rik alə: Muhəmmədin va alə: əzvə:cihi va zurriyyətihi, kəmə: bə:raktə alə: ə:li İbra:hi:m, innəkə həmi:dun məci:d!

58. Allahım! İbrahimin ailəsinə xeyir-dua verdiyin kimi, Muhəmmədə, onun zövcələrinə və nəslinə də xeyir-dua ver! İbrahimin ailəsinə

¹ əl-Buxari, 3119, 3370, 4797.

bərəkət verdiyin kimi, Muhəmmədə, onun zövcələrinə və nəslinə də bərəkət ver! Şübhəsiz ki, Sən Tərifəlayıqsən, Şan-şöhrətlişən!¹

26. Axırınıcı təşəhhüddən sonra, salamdən qabaq edilən dua

٥٩ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ

59. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə min azə:bi Cəhənnəm, va min azə:bil-qabri, va min fitnətil-məhyə: val-məmə:ti, va min şərri fitnətil-məsi:hid-dəccəl!

59. Allahım! Cəhənnəm əzabından, qəbir əzabından, həyatın və ölümün fitnəsindən, məsih dəccalın fitnəsinin şərindən Sənə pənah aparıram!²

¹ Muslim, 615, 938; əl-Buxari, 3118, 3369.

² Muslim, 924, 1302.

٦٠ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ
الدَّجَالِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ
الْمَأْتَمِ وَالْمَعْرَمِ

60. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə min azə: bil-qabri, və əu:zu bikə min fitnətil-məsi:hid-dəcə:l, və əu:zu bikə min fitnətil-məhyə: val-məmə:ti! Alla:hummə inni əu:zu bikə minəl-mə'səmi val-məğrami!

60. Allahım, qəbir əzabından Sənə sığınırım! Məsih Dəcəlin fitnəsindən Sənə sığınırım! Həyatın və ölümün fitnəsindən Sənə sığınırım! Allahım, günahdan və borcdan Sənə sığınırım!¹

٦١ - اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ،
فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

61. Alla:hummə inni: zaləmtu nəfsi: zulmən

¹ Muslim, 925, ١٣٥٣.

kəsi:ran, va lə: yəğfiruz-zunu:bə illə: ənt, fəğfirli: məğfiratən min i'ndikə varhəmni:, innəkə əntəl-ğafu:rur-rahi:m!

61. Allahım! Mən özümə çoxlu zülm etdim. Günahları yalnız Sən bağışlayırsan! Özün günahımdan keçməklə məni bağışla və mənə rəhm et! Həqiqətən, Sən Bağışlayansan, Rəhmlisən!¹

٦٢ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَسْرَفْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي. أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

62. Alla:hummə-ğfirli: mə: qaddəmtu, va mə: əxxartu, va mə: əsrartu, va mə: ə'ləntu, va mə: əsraftu, va mə: əntə ə'ləmu bihi minni:!
Əntəl-muqaddimu va əntəl-muəxxiru lə: illə:hə illə: ənt!

62. Allahım! Əvvəl etdiyim və sonra edəcəyim,

¹ əl-Buxari, 790, 834, 5851, 6326, 6839.

gizlin saxladığımı və üzə çıxardığımı, xəta etdiyim və məndən daha yaxşı bildiyin (pis) əməllərimi bağışla! Əvvələ çəkən də Sənsən, təxirə salan da Sənsən! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

٦٣ - اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ

63. Alla:hummə əinni: alə: zikrikə, və şukrikə, və husni ibə:dətik!

63. Allahım, Səni zikr etmək, Sənə şükür etmək və Sənə gözəl tərzdə ibadət etmək üçün mənə yardım et!²

٦٤ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ

64. Alla:hummə inni: əu:zu bikə minəl-buxli,

¹ Muslim, ۱۲۹۰, ۱۸۴۸.

² Əbu Davud, 1524; ən-Nəsəi "Sunənul-Kubra" 9937. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 7969.

va əu:zu bikə minəl-cubni, va əu:zu bikə min
ən uraddə ilə: ərzəlil-umuri, va əu:zu bikə min
fitnətid-dunyə: va azə: bil-qabri!

64. Allahım, xəsislikdən Sənə sığınırım!
Qorxaqlıqdan Sənə sığınırım! Qocalığın ən
düşkün çağına çatmaqdan Sənə sığınırım!
Dünyanın fitnəsindən və qəbir əzabından Sənə
sığınırım!¹

٦٥ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ

65. Alla:hummə inni: əs əlukəl-cənnətə va
əu:zu bikə minən-nə:r!

65. Allahım, Səndən Cənnəti diləyirəm və
Cəhənnəmdən Sənə sığınırım!²

٦٦ - اللَّهُمَّ بَعْلِمِكَ الْغَيْبِ وَقُدْرَتِكَ عَلَى الْخَلْقِ أَحْيَيْتَنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْرًا
لِي، وَتَوَفَّيْتَنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْرًا لِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَشْيَتِكَ فِي الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ الْحَقِّ فِي الرِّضَا وَالْعُضْبِ، وَأَسْأَلُكَ الْقُصْدَ فِي الْفَقْرِ

¹ əl-Buxari, 5888, 6365.

² Əbu Davud, 792. Hədis səhihdir. Səhih əl-Cami, 3163.

وَالْغَيْ، وَأَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْقُذُ، وَأَسْأَلُكَ فُرَّةَ عَيْنٍ لَا تَنْقَطِعُ، وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا
 بَعْدَ الْقَضَاءِ، وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى
 وَجْهِكَ وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ فِي غَيْرِ ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيِّنَا
 بِزِينَةِ الْإِيمَانِ وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ

66. Alla:hummə, bi ilmikəl-ğaybə, va qudra-
 tikə aləl-xalqı, əhyini: mə: alimtəl-həyə:tə
 xayran li: va təvaffəni: izə: alimtəl-vafə:tə
 xayran li:! Alla:hummə, inni: əs əlukə
 xaşyətəkə fil-ğaybi vaş-şəhə:də, va əs əlukə
 kəlimətəl-həqqi fir-rida: val-ğadab, va əs
 əlukəl-qasdə fil-fəqri val-ğinə:, va əs əlukə
 nəi:mən lə: yənfədu, va əs əlukə qurratə aynin
 lə: tənqatiu, va əs əlukər-rida: bə'dəl-qada:i, va
 əs əlukə bərdəl-ayşi bə'dəl-məut, va əs əlukə
 ləzzətən-nəzari ilə: vachikə vaş-şəvqa ilə:
 liqa:ikə fi: ğayri darra:ə mudirra, va lə: fitnətin
 mudillə! Alla:hummə zeyyinə: bi-zi:nətil-
 i:mə:n, vac'alnə: hudə:tən muhtədi:n!

66. Allahım! Qeybi bilməyinlə və yaratma

qüdrətinlə yaşamağın mənim üçün xeyirli olduğunu bildiyin qədər məyi yaşat, ölümün mənim üçün daha xeyirli olduğunu bildikdə isə məni öldür! Allahım, gizləndə də, aşkarda da Səndən layiqincə qorxmağı diləyirəm! Səndən, razılıq və qəzəb anında haqq söz söyləməyimi diləyirəm! Zənginlikdə də, kasıblıqda da Səndən mötədillik diləyirəm! Səndən tükənməz nemət və ardı kəsilməyən bir göz aydınlığı diləyirəm! Səndən, başıma gələn qəzadan sonra ondan razı qalmağımı və ölümdən sonra olan gözəl həyatı diləyirəm! Sənin Üzünə baxmağın ləzzətini, zərər verən xəstəliyə və azğınlığa aparam fitnəyə uğramadıqca Səninlə qarşılaşmaq həsrətini Səndən diləyirəm! Allahım, bizi imanın gözəlliyi ilə gözəlləşdir və bizi doğru yolda olan başçılardan et!¹

¹ ən-Nəsəi "Sunən" 1288, 1305, 1313. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 2497.

٦٧ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفْوُ الرَّحِيمُ

67. Alla:hummə inni: əs əlukə yə: Alla:hu bi ənnəkəl-va:hidul-əhədus-saməd əlləzi: ləm yəlid va ləm yu:ləd va ləm yəkun ləhu kufuvən əhəd, ən təğfira li: zunu:bi, innəkə əntəl-ğafu:rur-rahi:m!

67. Allahım, Sənə yalvarıram, ey Allah! Sən Vahid, Tək, Möhtac olmayan, doğmayan, doğulmayan, bənzəri olmayansan! Günahlarımı bağışla, şübhəsiz ki, Sən Bağışlayansan, Rəhmlisən!¹

٦٨ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمَنَّانُ بَدِيعِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ إِنِّي أَسْأَلُكَ

¹ ən-Nəsai "Sunən" 1309. Hədis səhihdir. Bax: Səhih və Daif Sunən ən-Nəsəi, 1301.

68. Alla:hummə inni: əsəlukə biənnə ləkəl-həmd, lə: ilə:hə illə: əntəl-Mənnə:n, bədi:us-səmə:və:ti val-ərd, yə: Zəl-Cələ:li vəl-İkra:m, yə: Həyyu, yə: Qəyyu:m, inni: əsəlukə!

68. Allahım, Sənə yalvarıram, həmd Sənə məxsusdur! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Sən lütf edən, yeri göyü icad edənsən! Ey Ucalıq və Kəramət Sahibi, ey əbədi Yaşayan, ey Qəyyum olan, Səndən istəyirəm!¹

٦٩ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَحَدُ
الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

69. Alla:hummə, inni: əs əlukə bi ənni: əşhədu ənnəkə əntəlla:hu lə: ilə:hə illə: əntəl-əhədus-saməd, əlləzi: ləm yəlid va ləm yu:ləd va ləm yəkun ləhu kufuvən əhəd!

¹ ən-Nəsəi "Sunən" 1308. Hədis səhihdir. Bax: Səhih və Daif Sunən ən-Nəsəi, 1300.

69. Allahım, Sənə yalvarıram! Mən şahidlik edirəm ki, Sən Allahsan, Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Doğmayan, doğulmayan və heç bir tayı-bərabəri olmayan Təksən, Möhtac deyilsən!¹

27. Salam verib namazı bitirdikdən sonra edilən zikrlər

۷۰ - اسْتَغْفِرُ اللهُ (ثلاثا) اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا دَا
الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

70. Əstəğfirullah! (üç dəfə) Alla:hummə, əntəs-sələ:m və minkəs-sələ:m təbə:raktə yə: zəl-cələ:li val-ikra:m!

70. Allahdan bağışlanma diləyirəm! (üç dəfə) Allahım! Salam (bütün nöqsanlardan və eyblərdən uzaq) Sənsən və əmin-amanlıq Səndəndir! Ey əzəmət və ehtiram sahibi, Sən

¹ Əbu Davud, 1493, 1495; ət-Tirmizi, 3475, 3812; İbn Macə, 3857. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1640.

xeyirxahsan!¹

٧١ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ دَا الْجُدُّ مِنْكَ الْجُدُّ

71. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu va huvə alə: kulli şey in qadi:r! Alla:hummə, lə: mə:nia limə: ə'taytə va lə: mu'tiyə limə: mənə'tə va lə: yənfəu zəl-cəddi minkəl-cədd!

71. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! Allahım, Sənin verdiyinə mane olacaq, mane olduğunu da verəcək bir kəs yoxdur! Heç bir hörmət sahibinə Sənin yanında hörməti fayda verməz!²

¹ Muslim, 931, 1362.

² əl-Buxari, ۷۹۹, 844; Muslim, 933, 1366, 1370.

٧٢ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

72. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadi:r! Lə: həulə va lə: quvvətə illə billəh! Lə: ilə:hə illəlla:hu, va lə: nə'budu illə: iyyə:hu! Ləhun-ni'mətu va ləhul-fədlü va ləhus-sənə:ul-həsənu! Lə: ilə:hə illəlla:hu mux-lisi:nə ləhud-di:nə va ləu kərihəl-kə:firu:n!

72. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! Qüdrət və güc yalnız Allahdadır! Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Biz yalnız Ona ibadət edirik. Nemət Onundur, lütf Onundur və gözəl tərif Onadır! Allahdan

başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Kafirlərə xoş gəlməsə də, biz dini yalnız Ona məxsus edirik!¹

٧٣ - سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ (ثلاثا و ثلاثين) لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَحَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

73. Subhə:nəlla:h, valhəmdulillə:h, valla:hu əkbər! (otuz üç dəfə) Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdə:hu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadi:r!

73. Allah pak və müqəddəsdür! Həmd Allahadır! Allah Böyükdür! (otuz üç dəfə). Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir!²

74. Subhə:n-Alla:h (otuz üç dəfə), Əlhəmdulillə:h (otuz üç dəfə), Alla:hu əkbər (otuz dörd

¹ Muslim, 935, 1371.

² Muslim, 939, 1380.

dəfə).

74. Allah pak və müqəddəsdir! (otuz üç dəfə).
Həmd Allahadır! (otuz üç dəfə). Allah Böyük-
dür! (otuz dörd dəfə).¹

75. Hər vacib namazdan sonra: “De: “O Allah Təkdir!”, “De: “Sığınram sübhün Rəbbinə!”, “De: “Sığınram insanların Rəbbinə!” (əl-İxlas, əl-Fələq və ən-Nas surələrini bir dəfə) oxumaq.²

əl-İxlas surəsi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (۱) اللَّهُ الصَّمَدُ (۲) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (۳) وَمَا يَكُنْ لَهُ كُفُوًا
أَحَدٌ (۴)

¹ ən-Nəsəi “Sunən” 1332, 1349. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 5882.

² ən-Nəsəi “Sunən” 1336, 1344. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1514.

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

- (1) Qul huvalla:hu əhəd, (2) Alla:hus-Saməd, (3) Ləm yəlid va ləm yu:ləd, (4) Va ləm yəkul-ləhu: kufuvan əhəd.

Mərhamətli, Rəhmli Allahın adı ilə!

- (1) De: "O Allah Təkdir! (2) Allah Möhtac deyildir. (3) O, nə doğub, nə doğulub, (4) Onun bənzəri də yoxdur".

əl-Fələq surəsi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْقَلْبِ (۱) مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ (۲) وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ (۳) وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ (۴) وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ (۵)

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

- (1) Qul əu:zu bi-Rabbil-fələq, (2) Min şərri mə:xaləq, (3) Va min şərri ğa:siqin izə: vəqab, (4) Va min şərrin-nəffə:sə:ti fil-u'qad, (5) Va min

şərri hə:sidin izə: həsəd.

Mərhəmətli, Rəhmli Allahın adı ilə!

(1) De: “Sığınram sübhün Rəbbinə! (2) Məxluqatının şərindən, (3) çökən zülmətin şərindən, (4) düşünlərə üfürən (cadugər) qadınların şərindən (5) və həsəd aparan zaman paxılın şərindən!

ən-Nəs surəsi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ (۱) مَلِكِ النَّاسِ (۲) إِلَهِ النَّاسِ (۳) مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ
الْحُنَّاسِ (۴) الَّذِي يُوسَسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ (۵) مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ (۶)

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

(1) Qul əu:zu bi-Rabbın-nə:s, (2) Məlikin-nə:s, (3) İlə:hin-nə:s, (4) Min şərril-vasva:sil-xannə:s, (5) Əlləzi: yuvasvisu fi: sudu:rin-nə:s, (6) Minəl-cinnəti van-nə:s.

Mərhəmətli, Rəhmli Allahın adı ilə!

(1) De: “Sığınırım insanların Rəbbinə, (2) insanların Hökmdarına, (3) insanların ibadətə layiq olan Məbuduna! (4) Vəsvəsə verənin, (Allahın adı çəkiləndə isə) geri çəkilənin (şeytanın) şərindən. (5) Hansı ki, insanların kökslərinə vəsvəsə salır, (6) cinlərdən də (olur), insanlardan da!

76. Hər vacib namazdan sonra Kürsü ayəsini (Ayətul-Kursi) (əl-Bəqərə, 255) oxumaq.¹

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

٧٦ - اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

Əu:zu billə:hi minəş-şeyta:nir-raci:m

¹ ən-Nəsəi “Sünənul-Kubra” 9928; ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 7408, “Mucəmul-Əvsat” 8068, “əd-Dua” 675. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 972.

76. Alla:hu lə: ilə:hə illə: huvəl-həyyul-qay-yu:m. Lə: tə'xuzuhu: sinətun va lə: nəum. Lə-hu: mə: fis-səmə:və:ti va mə: fil-ərd. Mən zəl-ləzi: yəşfəu' i'ndəhu: illə: bi iznih. Yə'ləmu mə: beynə əydi:him va mə: xalfəhum. Va lə: yuhi:tu:nə bi şey im min i'lmih: illə: bimə: şə:ə. Vasia' kursiyyuhus-səmə:və:ti val-ərd. Va lə: yəu:duhu: hıfzuhumə: va huvəl-aliyyul-azi:m

76. Allah, Ondan başqa ibadətə layiq olan məbud yoxdur, (əbədi) Yaşayandır, Qəyyumdur (kainatı yaradan və onu idarə edəndir, bəndələrinin işlərini yoluna qoyan və onları qoruyandır). Onu nə mürgü tutar, nə də yuxu. Göylərdə və yerdə nə varsa, Onundur. Onun izni olmadan Onun yanında kim havadarlıq edər? O, onların (yaranmışların) önlərində və arxalarında olanı (nə olub, nə olur və nə olacağını) bilir. Onlar Onun elmindən Onun istədiyindən başqa heç bir şey qavraya bilməzlər. Onun Kürsüsü göyləri və yeri əhatə edir. Bunları qoruyub saxlamaq Ona ağır

gəlmir. O, Ucadır, Böyükdür!

٧٧ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ،
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

77. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləh,
ləhul-mulk və ləhul-həmd, yuhyi: və yumi:t və
huvə alə: kulli şey in qadi:r!

77. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! Dirildir və öldürür! O hər şeyə Qadirdir!" (Məğrib və Sübh namazlarından sonra on dəfə).¹

٧٨ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَّقِبًا

78. Alla:hummə, inni əs əlukə i'lmən nə:fian və
rizqan tayyibən və amələn mutəqabbələn!

78. Allahım, Səndən faydalı elm, təmiz ruzi və

¹ Əhməd, 23401, 23614. Hədisin isnadı səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 114.

qəbul olunan əməl diləyirəm! (Sübh namazından sonra).¹

28. Duha² namazından sonra deyilən zikr

79. Rəvayət edilir ki, Aişə رضي الله عنها demişdir: “Allah Elçisi ﷺ Duha namazını qıldıqdan sonra yüz dəfə:

لِلَّهِمَّ اغْفِرْ لِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Alla:hummə-ğfirli:, va tub aleyyə, innəkə əntət-təvva:bur-rahi:m! - (Allahım, məni bağışla, mənim tövbəmi qəbul et! Şübhəsiz ki, Sən tövbələri qəbul edənsən, Rəhmlisən!)” - dedi”.³

¹ İbn Macə, 925. Hədis səhihdir. Səhih Sunən İbn Məcə, 753.

² Duha namazının vaxtı - günəş üfüqdən bir nizə hündürlüyündə qalxdıqdan sonra - təqribən günəş çıxdıqdan 15-20 dəqiqə sonra, günəş səmanın ortasına - zenitə yüksəlməsinədən bir az əvvələdək olan vaxtdır.

³ əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 619. Hədisin isnadı səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 483.

29. İstixarə¹ namazının duası

۸۰ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ. اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي، وَمَعَاشِي، وَعَاقِبَةِ أَمْرِي - أَوْ قَالَ: عَاجِلِهِ وَأَجَلِهِ - فَاقْدُرْهُ لِي، وَيَسِّرْهُ لِي، ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ. وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي، وَمَعَاشِي، وَعَاقِبَةِ أَمْرِي - أَوْ قَالَ: عَاجِلِهِ وَأَجَلِهِ - فَاصْرِفْهُ عَنِّي، وَاصْرِفْني عَنْهُ، وَاقْدُرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ، ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ

80. Alla:hummə, inni: əstəxi:rukə bi i'lmikə, va əstəqdirukə bi qudratikə, va əs'əlukə min fədləkəl-azi:m, fəinnəkə təqdiru va lə: əqdir, va tə'ləmu va lə: ə'ləm, va əntə allə:mul-ğuyu:b! Alla:hummə, in kuntə tə'ləmu ənnə hə:zəl-əmra xayrun li: fi: di:ni va məa:şi: va a:qibəti əmri:, (işin adını çəkir) (a:cilihi va ə:cilihi) fəqdurhu li: va yəssirhu li: summə bərik li: fi:hi! Va in kuntə tə'ləmu ənnə hə:zəl-əmra

¹ Bir işə başlamaq istədikdə, Allahdan uğur diləmək.

şərrun li: fi: di:ni va mə:şi: va a:qibəti əmri:
(işin adını çəkir) (a:cilihi va ə:cilihi) fəsrifhu
anni:, vasrifni: anhu, vaqdur liyə-l-xayra həysu
kə:nə, summə ərdini: bihi!

80. Allahım, Səndən Öz elminlə mənə xeyir diləyirəm və Öz qüdrətinlə mənə qüdrət verməyi diləyirəm! Səndən, Sənin böyük lütfünü diləyirəm! Sənin (hər şeyə) qüdrətin çatır, mənimsə qüdrətim çatmır, Sən (hər şeyi) bilirsən, mən isə bilmirəm! Qeybləri bilən Sənsən! Allahım, bu (işin adını çəkir) mənim dinim, yaşayışım və aqibətim üçün – yaxud deyir: dünyam və axirətim üçün – xeyirli olduğunu bilirsənsə onu mənə nəsib et, asanlaşdır, sonra da onu mənim üçün bərəkətli et! Bu (işin adını çəkir) mənim dinim, yaşayışım və aqibətim üçün – yaxud deyir: dünyam və axirətim üçün – zərərli olduğunu bilirsənsə, onu məndən, məni də ondan uzaq et! Harada olsa, mənə xeyir nəsib et, sonra

məni ondan razı sal!¹

30. Səhər və axşam zikrləri²

۸۱ - الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مِنْ لَأَنْبِيَّ بَعْدَهُ

81. Əlhəmdulillə:hi vahdəhu vas-salə:tu vas-sələ:mu alə: mən lə: nəbiyyə bə'dəhu!

81. Tək olan Allaha həmd olsun! Özündən sonra Peyğəmbər olmayan kimsəyə (Mühəmmədə) salavat və salam olsun!

82. Kürsü ayəsini (Ayətul-Kursini) bir dəfə oxumaq.³

83. əl-İxlas, əl-Fələq və ən-Nas surələrini üç dəfə oxumaq.⁴

¹ əl-Buxari, 1096, 1162.

² Əbu Davud, 3667, 3669. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2916.

³ ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 542. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vat-Tərhib, 662.

⁴ ət-Tirmizi, 3575, 3924; Əbu Davud, 5084. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 4406.

٨٤ - أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمُلْكُ لِلَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ

84. (Axşam belə deyilir) - Əmseynə: və əmsəl-mulku lillə:hi (bu sözlərin əvəzinə səhər belə deyilir - Əsbəhnə: və əsbəhəl-mulku lillə:hi) valhəmdulillə:hi lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulk və ləhul-həmd və huvə alə: kulli şey in qadi:r! Rabbi əs əlukə xayra mə: fi: hə:zihil-leyləti və xayra mə: bə'dəhə: və əu:zu bikə min şərri mə: fi: hə:zihil-leyləti və şərri mə: bə'dəhə: (Bu sözlərin əvəzinə səhər belə deyilir - Rabbi əs əlukə xayra mə: fi: hə:zəl-yəumi və xayra mə: bə'dəhu, və əu:zu bikə min şərri mə: fi: hə:zəl-yəumi və şərri mə: bə'dəhu), Rabbi əu:zu bikə minəl-kəsəli və su:il-kibəri! Rabbi əu:zu bikə

min azə:bin fin-nə:ri va azə:bin fil-qabr!

84. Axşama çıxdıq, hökm də Allahın olaraq axşama çıxdı. (Səhər bu sözlərin əvəzinə belə deyilir: Səhərə çıxdıq, hökm də Allahın olaraq səhərə çıxdı), Allaha həmd olsun! Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! Ey Rəbbim! Səndən bu gecənin xeyrini və bundan sonrakı xeyri diləyirəm! Bu gecənin şərindən və bundan sonrakı şərdən Sənə sığınırım! (Səhər bu sözlərin əvəzinə belə deyilir: Ey Rəbbim! Səndən bu günün xeyrini və bundan sonrakı xeyri diləyirəm! Bu günün şərindən və bundan sonrakı şərdən Sənə sığınırım!) Ey Rəbbim, tənbellikdən və pis qocalıqdan Sənə sığınırım! Ey Rəbbim, Cəhənnəmdəki əzabdan və qəbirdəki əzabdan Sənə sığınırım!¹

¹ Muslim, 7083, 4901.

٨٥ - اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

85. Səhər belə deyilməlidir: Alla:hummə, bikə əsbəhnə: va bikə əmseyinə: va bikə nəhyə: va bikə nəmu:tu va ileykəl-məsi:r! – (Axşam isə belə deyilməlidir: Alla:hummə, bikə əmseyinə: va bikə əsbəhnə: va bikə nəhyə: və bikə nəmu:tu və ileykən-nuşu:r!)

85. Allahım! Sənin sayəndə səhərə çıxdıq, Sənin sayəndə axşama çıxdıq, Sənin sayəndə yaşayırıq, Sənin sayəndə ölürük! Dönüş Sənədir! (Axşam: Allahım! Sənin sayəndə axşama çıxdıq, Sənin sayəndə səhərə çıxdıq, Sənin sayəndə yaşayırıq, Sənin sayəndə ölürük! Qayıdış Sənədir!)¹

٨٦ - اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِدُنْيِي، فَاعْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الدُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

¹ et-Tirmizi, 3391. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 353.

86. Alla:hummə, əntə Rabbi: lə: ilə:hə illə: ənt, xaləqtəni: va ənə: abdukə, va ənə: alə: əhdikə va va'dikə məstəta'tu, əu:zu bikə min şərri mə: sanə'tu! Əbu:u ləkə bini'mətikə aleyyə, va əbu:u bizənbi: fəğfirli: fəinnəhu lə: yəğfiruz-zunu:bə illə: əntə!

86. Allahım, Sən mənim Rəbbimsən! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Məni sən yaratdın və mən sənin qulunam! Gücüm çatan qədər Sənə verdiyim əhdə və vədə sadıqəm. Etdiklərimin şərindən Sənə sığınırım! Mənə verdiyin neməti etiraf edirəm və günahımı boynuma alıram. Məni bağışla! Şübhəsiz ki, günahları yalnız Sən bağışlayırsan!¹

۸۷ - اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي،
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ، وَالْفَقْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ
عَذَابِ الْقَبْرِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

¹ əl-Buxari, 5831, 6306.

87. Alla:hummə, a:fini: fi: bədəni: Alla:hummə, a:fini: fi: səm'i: Alla:hummə, a:fini: fi: bəsari: lə: ilə:hə illə: ənt! Alla:hummə, inni: əu:zu bikə minəl-kufri val-fəqri, va əu:zu bikə min azə:bil-qabri, lə: ilə:hə illə: ənt!

87. Allahım, bədənimi salamat et! Allahım, qulağımı salamat et! Allahım, gözümü salamat et! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur. Allahım, küfrdən və yoxsulluqdan Sənə sığınırım! Qəbir əzabından Sənə sığınırım! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! (üç dəfə)¹

۸۸ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَمُو
وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَتِي وَآمِنْ رَوْعَاتِي اللَّهُمَّ
أَحْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي وَمِنْ فَوْقِي وَأَعُوذُ
بِعَظْمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 701. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1823.

88. Alla:hummə, inni: əs əlukəl-a:fiyətə fid-dunyə val-ə:xira! Alla:hummə, inni əs əlukəl-afvə val-a:fiyətə fi di:ni: va dunyə:yə va əhli: va mə:li! Alla:humməstur aura:ti: va ə:min rauva:ti: Alla:hummə-hfəzni: min beyni yədəyyə va min xalfi: va an yəmi:ni: va an şimə:li: va min fəvqi: va əu:zu biazamətikə ən uğtə:lə min təhti:!

88. Allahım, dünyada və Axirətdə Səndən salamatlıq diləyirəm! Allahım, dinim, dünyam, ailəm və malım üçün Səndən bağışlanma və salamatlıq diləyirəm! Allahım, qüsurlarımı gizlət! (Allahım) məni qorxduğum şeydən qoru! Allahım, məni öndən, arxadan, sağdan, soldan və ustdən qoru! Ayağımın altından həlak olmaqdan Sənin əzəmətinə sığınırım!¹

٨٩ - اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي ، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكَه

¹ Əbu Davud, 5076. Hədis səhihdir. əl-Mişkət, 2397.

، وَأَنْ أَقْتَرَفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا أَوْ أَجْرَتُهُ إِلَى مُسْلِمٍ

89. Alla:hummə, fə:tiras-səmə:və:ti val-ərd, a:liməl-ğaybi vaş-şəhə:dəti, lə: ilə:hə illə: ənt! Rabbə kulli şey in va məli:kəhu! Əu:zu bikə min şərri nəfsi: va min şərriş-şeyta:ni va şirkihi, va ən əqtərifə alə: nəfsi: su:ən əu əcurrahu ilə: muslimi:n!

89. Göyləri və yeri yaradan, qeybdə və aşkarda olanı Bilən Allahım! Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur Hər şeyin Rəbbi və Hökmdarı! Nəfsimin şərindən, şeytanın şərindən və şirkindən, özümə pislik etməkdən yaxud onu bir müsəlmana yetirməkdən Sənə sığınırım!¹

۹۰ - بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

¹ ət-Tirmizi, 3529, 3873. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2763.

90. Bismillə:hi-l-ləzi: lə: yədurru məa ismihi şey un fil-ərđi va lə: fis-səmə:i va huvəs-səmi:ul-ali:m!

90. Adı dilə gətirilərkən yerdə və səmalarda heç bir şeyin zərər verə bilməyəcəyi Allahın adı ilə! O, Eşidən və Biləndir! (üç dəfə)¹

٩١ - رَضِيْتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نَبِيًّا

91. Radi:tu billə:hi Rabbən, va bil-islə:mi di:nən, va bi Muhəmmədin (sallalla:hu aleyhi və səlləm) nəbiyyən!

91. Allahın Rəbb, İslamın din və Muhəmmədin ﷺ peyğəmbər olduğundan razıyam!²

¹ Əbu Davud, 5088, 5090; ət-Tirmizi, 3388, 3716. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 6426.

² ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 17225. Hədis həsən li-ğeyrihidir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2686.

۹۲ - يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ أَصْلِحْ لِيْ شَأْنِيْ كُلَّهُ وَلَا تَكِلْنِيْ إِلَى نَفْسِيْ طَرْفَةَ عَيْنٍ

92. Yə: həyyu, yə: qayyu:m! Birahmətikə əstə-ğî:su, əslîh li: şə'ni: kulləhu va lə: təkilni: ilə: nəfsi: tarfətə aynin!

92. Ey əbədi Yaşayan, ey Qəyyum (kainatı yaradan və onu idarə edən, bəndələrinin işlərini yoluna qoyan və onları qoruyan), Mər-həmətinlə kömək diləyirəm! Mənim bütün işlərimi yoluna qoy! Məni bir göz qırpımı belə başlı-başına buraxma!¹

۹۳ - أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، وَعَلَى مِلَّةِ آيِنَا إِبْرَاهِيمَ، حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

93. Əsbəhnə: alə: fitratil-islə:m, (Axşam isə

¹ əl-Hakim, 2000. Hədis həsəndir. Bax: Səhîh ət-Tərgîb vat-Tərhîb, 661.

bunun əvəzinə deyilir: “Əmseynə: alə: fitratil-islə:m...””) va alə: kəlimətil-ixlə:s, va alə: di:ni nəbiyyinə: Muhəmmədin (sallalla:hu aleyhi va səlləm) va alə: milləti əbi:nə İbra:hi:m, həni:fən musulmən va mə: kə:nə minəl-muşriki:n!

93. İslam fitrətində, ixlas kəlməsində, Peyğəmbərimiz Muhəmmədin ﷺ dinində, hənif (tək Allaha ibadət edən), müsəlman olan və müşriklərdən olmayan atamız İbrahimin millətində olaraq səhərə çıxdıq!¹

٩٤ - سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ

94. Subhə:n-Alla:hi va bihəmdihi!

94. Allah pak və müqəddəsdir, Ona həmd olsun! (yüz dəfə).²

٩٥ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى

¹ Əhməd, 15363, 15400, 15437. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2989; Səhih əl-Cami, 4674.

² Muslim, 4858, 7019.

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

95. Lə: ilə:hə illəlla:h vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadi:r!

95. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! (səhər bir dəfə)¹ (səhər və Məğrib namazından sonra on dəfə)², (səhər və axşam on dəfə)³, (gün ərzində yüz dəfə).⁴

٩٦ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

¹ İbn Məcə, 3867, 4000; Əbu Davud, 5079. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 2395.

² İbn Hibban, 2023. Hədis həsən səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 474.

³ Əhməd, 8704, 8719. Şueyb əl-Arnəvut isnadının əl-Buxari və Muslimin şərtlərinə əsasən səhih olduğunu bildirmişdir.

⁴ əl-Buxari, 5923, 6403.

96. Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü, yuhyi: va yumi:t va huvə alə: kulli şey in qadi:r!

96. Allahdan başqa ibadətə layiq olan məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! Dirildir və öldürür! O, hər şeyə Qadirdir! (Səhər və axşam on dəfə)¹, (Məğribdən sonra on dəfə).²

۹۷ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَيُحْيِي وَيُمِيتُ بِيَدِهِ الْحَيُّرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

97. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü, yuhyi: va yumi:t, biyədihil-xayru va huvə alə: kulli şey in qadi:r!

¹ Əhməd, 23401, 23614. Hədisin isnadı səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 114.

² Ət-Tirmizi, 3534, 3877. Hədis həsəndir. Bax: Səhih Sunən ət-Tirmizi, 2800.

97. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O, təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Ona məxsusdur! Dirildir və öldürür! Xeyir Onun Əlindədir! O, hər şeyə Qadirdir! (Sübh namazından sonra yüz dəfə).¹

۹۸ - سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ: عَدَدَ خَلْقِهِ وَرِضَا نَفْسِهِ وَزِنَةَ عَرْشِهِ وَمَدَادَ كَلِمَاتِهِ

98. Subhə:nəlla:hi va bihəmdihi, adədə xalqihı, va rıda nəfsihı, va zinətə arşihı, va midə:də kəlimə:tihi!

98. Yaratdıqlarının sayı, Özünün razı olduğu, Ərşinin ağırlığı və kəlmələrinin çoxluğu qədər həmd edərək Allaha təriflər deyirik! (səhər üç dəfə).²

۹۹ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَّقِبًا

¹ ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 8001, 8075. Hədis həsəndir.

Bax: Səhih ət-Tərgib vat-Tərhib, 476.

² Muslim, 2726, 4905, 7088.

99. Alla:hummə, inni: əs əlukə i'lmən nə:fiən
va rızqan tayyibən va amələn mutəqabbələn!

99. Allahım, Səndən faydalı elm, təmiz ruzi və
qəbul olunan əməl diləyirəm! (Sübh namazın-
dan sonra).¹

۱۰۰ - أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

100. Əstəğfirulla:hə va ətu:bu ileyhi!

100. Allahdan bağışlanma diləyirəm və Ona
tövbə edirəm! (gün ərzində yüz dəfə).²

۱۰۱ - أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

101. Əu:zu bikəlimə:tillə:hit-tə:mmə:ti min
şərri mə:xaləq!

101. Yaratdıqlarının şərindən Allahın tam

¹ İbn Məcə, 925. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən İbn Məcə, 753.

² İbn Məcə, 3815; əl-Bəğavi “Şərhus-Sunnə” 1286. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən İbn Məcə, 3076.

kəlamlarına sığınırım! (axşam üç dəfə).¹

31. Yatağa girərkən oxunan zikrlər

102. Əlləri cütləşdirib onların içinə üfürdükdən sonra ora əl-İxlas, əl-Fələq və ən-Nəs surələrini oxuyub bədənə sürtmək.²

103. Yatağa uzananda “Ayətul-Kursi”ni (əl-Bəqərə, 255) oxumaq.³

104. əl-Bəqərə surəsinin son iki ayəsini oxumaq:

۱۰۴ - آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَتْ بِهِ وَكُتِبَ لَهُمْ وَرُسُلِهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (۲۸۵) لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا

¹ Əhməd, 7885. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 6472.

² əl-Buxari, 4630, 5017.

³ əl-Buxari, 2144, 2311.

وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (٢٨٦)

Əu:zu billə:hi minəş-şeyta:nir-raci:m

104. (285) Ə:mənər-rasu:lu bimə: unzilə ileyhi mir-Rabbihi: val-mu'minu:n. Kullun ə:mənə billə:hi va mələ:ikətihi: va kutubihı: va rusulihı: lə: nufərriqu beynə əhədim mir-rusulihı: va qa:lu səmi'nə: va əta'nə: ğufra:nəkə Rabbənə: va ileykəl-məsi:r. (286) Lə: yukəllifulla:hu nəfsən illə: vus'ahə: ləhə: mə: kəsəbət aleyhə: məktəsəbət, Rabbənə: lə: tuə:xiznə: in nəsi:nə: əu əxta'nə:, Rabbənə: va lə: təhmil aleynə: isran kəmə: həməltəhu: aləlləzi:nə min qablinə:, Rabbənə: va lə: tuhəmmilnə: mə: lə: ta:qatə lənə: bihi: va'fu annə: vağfirlənə: varhəmnə:, əntə məvlə:nə: fənsurnə: aləl-qavmil kə:firi:n!

104. (285) Peyğəmbər öz Rəbbindən ona nazil edilənə iman gətirdi, möminlər də iman gətirdilər. Hamısı Allaha, Onun mələklərinə, kitablarına və elçilərinə iman gətirdilər. Onlar

dedilər: “Biz Onun elçiləri arasında fərq qoymuruq!” Onlar dedilər: “Eşitdik və itaət etdik! Ey Rəbbimiz! Səndən bağışlanma diləyirik, dönüş də yalnız Sənədir!” (286) Allah hər kəsi yalnız onun qüvvəsi çatdığı qədər mükəlləf edər. Hər kəsin qazandığı xeyir yalnız onun özünə, qazandığı şər də yalnız öz əleyhinədir. “Ey Rəbbimiz, unutsaq və ya xəta etsək bizi cəzalandırma! Ey Rəbbimiz, bizdən əvvəlkilərə yüklədiyin kimi, bizə də ağır yük yükləmə! Ey Rəbbimiz, gücümüz çatmayan şeyi daşımağa bizi vadar etmə! Bizi əfv et, bizi bağışla və bizə rəhm et! Sən bizim Himayədarımızsan! Kafirləri məğlub etməkdə bizə yardım et!”¹

۱۰۵ - بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنِي، وَبِكَ أَرْفَعُهُ، إِنْ أَمْسَكَتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا
وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ

¹ əl-Buxari, 3707, 4008.

105. Bismikə Rabbi: vada'tu cənbi: va bikə ər-fəuhu! İn əmsəktə nəfsi: fərhəmhə: va in ərsəltəhə: fəhfəzhə: bimə təhfəzu bihi ibə:dəkəs-sa:lihi:n!

105. Ey Rəbbim! Sənin adınla böyrümü yerə qoydum, Sənin sayəndə də qaldıraram! Ruhumu tutub saxlasan, ona rəhm et! Onu buraxsan, əməlisaleh qullarını qoruduğun kimi onu da qoru!¹

١٠٦ - اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا، إِنَّ أَحْيَيْتَهَا فَاَحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاغْفِرْ لَهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ

106. Alla:hummə, innəkə xaləqtə nəfsi: va əntə təvaffə:hə: ləkə məmə:tuhə: va məhyə:hə: in əhyeytəhə: fəhfəzhə: va in əməttəhə: fəğfir ləhə:! Alla:hummə, əs əlukəl-a:fiyə!

106. Allahım! Canımı Sən yaratdın, Sən də onu alacaqsan. Onu öldürmək də, diriltmək də

¹ əl-Buxari, 5845, 6320.

Sənə məxsusdur. Onu diriltsən, qoru, öldürsən, bağışla! Allahım! Səndən salamatlıq diləyirəm!¹

۱۰۷ - اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ

107. Alla:hummə, qini: azə:bəkə yəumə təb'asu ibə:dək!

107. Allahım, bəndələrini dirildəcəyin gün məni Öz əzabından qoru!²

۱۰۸ - بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا

108. Bismikə, Alla:hummə əmu:tu və əhyə:!

108. Allahım, Sənin adınla ölür və dirilirəm!³

109. Otuz dörd dəfə təkbir (Allahu Əkbər), otuz üç dəfə təsbih (Subhən-Allah) və otuz üç

¹ Muslim, 4887, 7063; Əhməd, 5502.

² Əbu Davud, 5045, 5047. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2703.

³ əl-Buxari, 5849, 6324.

dəfə təhmīd (əlhəmdulilləh) demək.¹

۱۱۰ - اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ وَرَبَّ الْأَرْضِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى وَمُنزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ اقضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ

110. Alla:hummə, Rabbəs-səmə:və:ti va Rabbəl-ərđi va Rabbəl-arşil-azi:m! Rabbənə: va Rabbə kulli şey in, fə:liqal-həbbi van-nəvə: va munzilət-təura:ti val-inci:li val-furqa:n! Əu:zu bikə min şərri kulli şey in əntə ə:xizun binə:si-yətihi! Alla:hummə, əntəl-əvvəlu fəleysə qabləkə şey un, va əntəl-ə:xiru fəleysə bə'dəkə şey un, va əntəz-za:hiru fəleysə fəuqakə şey un, va əntəl-bə:tinu fəleysə du:nəkə şey un, iqdi annəd-deynə va əğninə: minəl-fəqri!

¹ əl-Buxari, 3429, 3705.

110. Allahım, səmələrin və yerin Rəbbi, böyük Ərşin Rəbbi, bizim Rəbbimiz və hər bir şeyin Rəbbi! Toxumu və çəyirdəyi cücərdib çatladan, Tövrətə, İncili və Furqanı nazil edən! Kəkilindən tutduğun (idarə etdiyini) hər bir şeyin şərindən Sənə sığınırım! Allahım, Sən Əvvəlsən, Səndən əvvəl heç nə yoxdur! Sən Axırsən, Səndən sonra heç nə yoxdur! Sən Zahir-sən, Səndən üstə heç nə yoxdur! Sən Batınsən, Səndən iç üzdə heç nə yoxdur! Borcumuzu ödə, bizi yoxsulluqdan qurtar!¹

۱۱۱ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَكَفَانَا، وَأَوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا مُؤْوِي

111. Əlhəmdulillə:hil-ləzi: ət'amənə: va səqə:nə: va kəfə:nə: va ə:və:nə:, fəkəm mim-mən lə:kə:fiyə ləhu va lə: mu'viyə!

111. Bizi yedirdən, içirdən, qoruyan və bizə

¹ Muslim, 4888, 7064.

sığınacaq verən Allaha həmd olsun! Neçə-neçə şəxslər var ki, onların nə bir qoruyanı, nə də bir sığınacaq verəni var!¹

۱۱۲ - اللَّهُمَّ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ
وَمَلِيكَهُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ
وَشِرْكِهِ

112. Alla:hummə, a:liməl-ğaybi vaş-şəhə:dəti, fə:tiras-səmə:və:ti val-ərd, Rəbbə kulli şey in va məli:kəhu! Əşhədu ən lə: ilə:hə illə: ənt! Əu:zu bikə min şərri nəfsi: va min şərriş-şeyta:ni va şirkihi!

112. Qeybdə və aşkarda olanı Bilən, göyləri və yeri yaradan Allahım! Hər şeyin Rəbbi və Hökmdarı! Şəhadət edirəm ki, Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Nəfsimin şərin-

¹ Muslim, 4890, 7069.

dən, şeytanın şərindən və şirkindən Sənə sığı-
nıram!¹

113. Hər gecə “əs-Səcdə” və “əl-Mulk”
surələrini oxumaq.²

əs-Səcdə surəsi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم (۱) تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۲) أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ
بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ
(۳) اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى
عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ (۴) يُدَبِّرُ
الْأُمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا
تَعُدُّونَ (۵) ذَلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۶) الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ

¹ ət-Tirmizi, 3392, 3720. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2763.

² əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 1207; ət-Tirmizi, 2892, 3135. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 585, 1140.

شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ (٧) ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ (٨) ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ (٩) وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ (١٠) قُلْ يَتَوَفَّاكُم مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ (١١) وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُحْرِمُونَ نَاكِسُو رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ (١٢) وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (١٣) فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (١٤) إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ (١٥) تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (١٦) فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٧) أَقَمْنَ كَانِ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ (١٨) أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٩) وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (٢٠) وَلَنذِيقَنَّهِنَّ مِنَ الْعَذَابِ الْأَذَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٢١) وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ

ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُحْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ (۲۲) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
 فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ (۲۳) وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ
 أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ (۲۴) إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ
 بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۲۵) أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ
 قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِينِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ
 (۲۶) أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ
 أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ (۲۷) وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ (۲۸) قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ
 (۲۹) فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ وَانْتَظَرِ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ (۳۰)

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

1. Əlif, Lə::m, Mi::m.
2. Tənzi:lul-kitə:bi lə: raybə fi:hi mir-Rabbil-a:ləmi:n.
3. Əm yəqu:lu:nəf-təra:h, bəl huval-Haqqu mir-Rabbikə litunzira qavməm-mə: ətə:hum-min-nəzi:rim-min qablikə ləalləhum yəhtə-du:n.
4. Alla:hulləzi xaləqas-səmə:və:ti val-ərda va

mə: beynəhumə: fi: sittəti əyyə:min summəs-təvə: aləl-arş, mə: ləkum-min du:nihi: min valiyyin va lə: şəfi:, əfələ: tətəzəkkəru:n.

5. Yudəbbirul-əmra, minəs-səmə:i iləl-ərđi, summə yə'rucu ileyhi fi: yəuvm̄in kə:nə miqdə:ruhu: əlfə sənətim-mimmə: təuddu:n.

6. Zə:likə a:limul-ğaybi vaş-şəhə:dətil-azi:zur-rahi:m.

7. Əlləzi: əhsənə kullə şey in xaləqahu: va bədəə xalqal-insə:ni min ti:n.

8. Summə cəalə nəsləhu: min sulə:lətim-mimmə:im-məhi:n.

9. Summə səvvə:hu va nəfəxa fi:hi mir-ru:hihi: va cəalə ləkumus-səm'a val-əbsa:ra val-əf idəh. Qali:ləm-mə: təşkuru:n.

10. Va qa:lu: əizə: daləlnə: fil-ərđi əinnə: ləfi: xalqin cədi:d. Bəl hum bi liqa:i Rabbihim kə:firu:n.

11. Qul yətəvaffə:kum-mələkul-mövtilləzi: vukkilə bikum summə ilə: Rabbikum turcə'u:n.

12. Va ləv təra: izil-mucrimu:nə nə:kisu:

ruu:sihim i'ndə Rabbihim, Rabbənə: əbsarnə:
va səmi'nə: fərzi'nə: nə'məl sa:lihən innə:
mu:qinu:n.

13. Va ləv şi'nə: ləə:teynə: kullə nəfsin hudə:hə:
va lə:kin həqqal-qaulu minni: ləəmlə-ənnə
cəhənnəmə minəl-cinnəti van-nə:si əcməi':n.

14. Fəzu:qu: bimə: nəsi:tum liqa:ə yəuvmikum
hə:zə: innə: nəsi:nə:kum va zu:qu: azə:bəl-
xuldi bimə: kuntum tə'məlu:n.

15. İnnəmə: yu'minu biə:yə:tinəl-ləzi:nə izə:
zukkuru: bihə: xarru: succədən va səbbəhu:
bihəmdi Rabbihim va hum lə: yəstəkbiru:n.

16. Tətəcə:fə: cunu:buhum anil-mədə:cii'
yəd'u:nə Rabbəhum xaufən va taməan va
mimmə: razəqnə:hum yunfiqun.

17. Fələ: tə'ləmu nəfsum mə: uxfiyə ləhum-min
qurrati ə'yunin cəzə:əm bimə: kə:nu:
yə'məlu:n.

18. Əfəmən kə:nə mu'minən kəmən kə:nə
fə:siqan, lə: yəstəvu:n.

19. Əmməlləzi:nə ə:mənu: va amilus-sa:lihə:ti

fələhum cənnə:tul-mə'və: nuzuləm bimə:
kə:nu: yə'məlu:n.

20. Va əmməlləzi:nə fəsəqu: fəmə'və:humun-
nə:r, kulləmə: əra:du: əy-yəxrucu: minhə:
ui':du: fi:hə: va qi:lə ləhum zu:qu: azə:bən-
nə:rilləzi: kuntum bihi: tukəzzibu:n.

21. Valənuzi:qənnəhum-minəl-azə:bil-ədnə:
du:nəl-azə:bil-əkəbəri ləalləhum yərciu':n.

22. Va mən əzləmu mimmən zukkira biə:yə:ti
Rəbbihi: summə ə'rada anhə:, innə: minəl-
mucrimi:nə muntəqimu:n.

23. Va ləqad ə:teynə: mu:səl-kitə:bə fələ: təkun
fi: miryətīm mil liqə:ihi: va cəalnə:hu hudəl-
libəni: İsrə:i:l.

24. Va cəalnə: minhum əimmətəy-yəhdu:nə
biəmrinə: ləmmə: sabəru: va kə:nu: biə:yə:tinə:
yu:qinu:n.

25. İnnə Rəbbəkə huvə yəfsilu bəynəhum
yəuvməl-qiyə:məti fi:mə: kə:nu: fi:hi yəxtəli-
fu:n.

26. Əvaləm yəhdi ləhum kəm əhləknə: min-

qablihim minəl-quru:ni yəmşu:nə fi: məsə:kinim, innə fi: zə:likə ləə:yə:tin, əfələ: yəsməu'n.

27. Əvaləm yərav ənnə: nəsu:qul-mə:ə iləl-ərdil-curuzi fənuxricu bihi: zər'an təkulu minhu ən'a:muhum va ənfusuhum, əfələ: yubsiru:n.

28. Va yəqu:lu:nə mətə: hə:zəl-fəthu in kuntum sa:diqi:n.

29. Qul yəvməl-fəthi lə: yənfəulləzi:nə kəfəru: i:mə:nuhum valə: hum yunzaru:n.

30. Fəə'rid anhum van-təzir, innəhum muntəziru:un.

Mərhəmətli və Rəhmli Allahın adı ilə!

(1) Əlif. Ləm. Mim. (2) Şübhə yoxdur ki, bu Kitabı aləmlərin Rəbbi olan Allah nazil etmişdir. (3) Ya da onlar: “Bunu özündən uydurmuşdur!” deyirlər. Xeyr, o, Rəbbindən nazil olan bir haqdır ki, səndən öncə xəbərdar edən peyğəmbər gəlməmiş hər hansı bir xalqı

xəbər dar edəsən. Bəlkə də, onlar doğru yola yönələlər. (4) Göyləri, yeri və onların arasındakıları altı gündə yaradan, sonra da Ərşə ucalan Allahdır. Sizin Ondan başqa nə bir haminiz, nə də bir şəfaətçiniz vardır. Məgər düşünərək ibrət götürməyəcəksiniz? (5) O, göydən yerə qədər olan bütün işləri idarə edir. Sonra da bu işlər sizin saydığınız illərdən min ilə bərabər olan bir gündə Ona doğru yüksəlir. (6) Qeybi və aşkarı Bilən, Qüdrətli və Rəhmli olan Odur. (7) Hansı ki, yaratdığı hər şeyi gözəl biçimdə yaratmış, insanı ilk olaraq palçıqdan xəlq etmiş, (8) sonra onun nəslini bir damla dəyərsiz sudan əmələ gətirmiş, (9) sonra onu düzəldib müəyyən şəklə salmış və ona Öz ruhundan üfürmüş, sizə qulaqlar, gözlər və ürək vermişdir. Siz necə də az şükür edirsiniz! (10) Onlar deyirlər: “Biz torpağın içində yox olandan sonra yenidənmi yaradılacaq?” Doğrusu, onlar öz Rəbbi ilə qarşılaşacaqlarını inkar edirlər. (11) De: “Sizə

müvəkkil olan ölüm mələyi canınızı alacaq, sonra da Rəbbinizə qaytarılacaqsınız!" (12) Kaş ki, günahkarları öz Rəbbi qarşısında başlarını aşağı dikərək: "Ey Rəbbimiz! Biz gördük və eşitdik. Bizi geri qaytar ki, yaxşı işlər görək. Həqiqətən də, biz qəti inandıq!"- deyəndə görəydin! (13) Əgər Biz istəsəydik, hər kəsi doğru yola yönəldərdik. Lakin Mənim: "Cəhənnəmi mütləq bütün günahkar cin və insanlarla dolduracağam!" Sözüm yerinə yetəcək. (14) Bu gününüzlə qarşılaşacağınızı unutduğunuza görə dadın əzabı! Doğrusu, Biz də sizi unutduq. Etdiyiniz əməllərə görə dadın əbədi əzabı! (15) Ayələrimizə ancaq o kəslər iman gətirirlər ki, ayələrimiz onlara xatırlanarkən təkəbbür göstərmədən səcdəyə qapanır, Rəbbinə həmd-səna ilə təriflər deyirlər. (16) Onlar gecə namazını qılmaq üçün böyürlərini yataqdan qaldırır, qorxu və ümid içində öz Rəbbinə yalvarır və onlara Verdiyimiz ruzilərdən Allah

yolunda xərcləyirlər. (17) Etdikləri əməllərin mükafatı kimi onlar üçün gözlərinə sevinc gətirəcək nələr saxlandığını heç kəs bilmir. (18) Məgər möminlə fasiq eynidirmi? Onlar eyni ola bilməzlər! (19) İman gətirib əməlisaleh olanları etdikləri əməllərə görə Məva bağlarında əbədi ziyafət gözləyir. (20) Fasiqlərə gəldikdə isə, onların sığınacağı yer od olacaqdır. Hər dəfə onlar oradan çıxmaq istədikdə yenidən ora qaytarılacaq və onlara: “Yalan saydığınız odun əzabını dadın!”- deyiləcəkdir. (21) Ən böyük əzabdan əvvəl Biz onlara mütləq kiçik əzabdan (dünya əzabından) daddıracağıq ki, bəlkə doğru yola qayıtsınlar. (22) Rəbbinin ayələri yadına salındıqdan sonra onlardan üz döndərən kəsdən daha zalım kim ola bilər? Şübhəsiz ki, Biz günahkarlardan intiqam alacağıq. (23) Biz Musaya Kitab vermişdik. Sən onunla görüşəcəyinə şübhə etmə. Biz onu İsrail oğullarına doğru yol göstərən rəhbər etmişdik. (24) Səbir

etdiklərinə və ayələrimizə yəqinliklə inandıqlarına görə Biz əmrimizlə onlardan doğru yolu göstərən rəhbərlər təyin etmişdik. (25) Həqiqətən, sənin Rəbbin ixtilafda olduqları məsələlər barəsində Qiyamət günü onların arasında hökm verəcəkdir. (26) Yurdlarında gəzib-dolaşdıqları əvvəlki neçə-neçə nəsilləri məhv etməyimiz onları doğru yola gətirmədimi? Həqiqətən, bunda ibrətlər vardır. Məgər onlar qulaq asmırlar? (27) Məgər onlar quru yerə su axıdıb onunla həm heyvanlarının, həm də özlərinin yedikləri nemətlər yetişdirdiyimizi görmürlər? Hələ də bunu görmürlər? (28) Onlar: “Əgər doğru danışarlarsınızsa, deyin görək bu hökm nə vaxt olacaqdır?”- deyirlər. (29) De: “Hökm günü kafirlərə imanları fayda verməyəcək və onlara möhlət də verilməyəcəkdir”. (30) Artıq onlardan üz çevir və gözlə. Doğrusu, onlar da gözləyirlər.

al-Mulk surəsi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١) الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ
وَالْحَيَاةَ لِيُبْلُوَكُمْ أَتَيْكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ (٢) الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ
سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَافُوتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى
مِنْ فُطُورٍ (٣) ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ
(٤) وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا
لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ (٥) وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٦)
إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ (٧) تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا
أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ (٨) قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ
فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ (٩) وَقَالُوا
لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ (١٠) فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ
فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ (١١) إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (١٢) وَأَسِرُوا قَوْلَكُمْ أَوْ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (١٣)
أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ (١٤) هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ (١٥) أَلَمْ أَنْتُمْ مَنْ فِي

السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ (١٦) أَمْ أَمِنتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ
 أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ (١٧) وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ
 مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيفَ كَانَ نَكِيرِ (١٨) أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَائِتٍ
 وَيَقْبِضْنَ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ (١٩) أَمَنْ هَذَا الَّذِي
 هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصَرُّكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ (٢٠) أَمَنْ
 هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ جُلُودًا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ (٢١) أَفَمَنْ يَمْشِي
 مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٢٢) قُلْ هُوَ
 الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ
 (٢٣) قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٢٤) وَيَقُولُونَ مَتَى
 هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٢٥) قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ
 (٢٦) فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ
 تَدْعُونَ (٢٧) قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ
 الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ (٢٨) قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ آمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا
 فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٢٩) قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا
 فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ (٣٠)

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

1. Təbə:rakəl-ləzi: biyədihil-mulku va huva alə: kulli şey in qadi:r.
2. Əlləzi: xaləqal-məutə val-həyə:tə liyəblu-vakum əyyukum əhsənu amələ: va huval-azi:zul-ğafu:r.
3. Əlləzi: xaləqa səb'a səmə:və:tin tibə:qa, mə:təra: fi: xalqir-rahmə:ni min təfə:vut, fərçi'il-bəsara həl təra: min futu:r.
4. Summərci'il-bəsara kərrateyni yənqalib ileykəl-bəsaru xa:siən va huva həsi:r.
5. Valəqad zeyyənnəs-səmə: əd-dunyə: bimə:sa:bi:hə va cəalnə:hə: rucu:məl-liş-şəyə:ti:ni, va ə'tədnə: ləhum azə:bəs-səi':r.
6. Va lil-ləzi:nə kəfəru: birabbihim azə:bu cəhənnəmə, va bi'səl-məsi:r.
7. İzə: ulqu: fi:hə: səmiu: ləhə: şəhi:qan va hiyə təfu:r.
8. Təkə:du təməyyəzu minəl-ğayzi, kulləmə: ulqiyə fi:hə: fəvcun səələhum xazənətuhə: ələm yə'tikum nəzi:r.
9. Qa:lu: bələ: qad cə: ənə: nəzi:run fəkəzzəbnə:

va qulnə: mə: nəzzələlla:hu min şey in, in
əntum illə: fi: dalə:lin kəbi:r.

10. Va qa:lu: ləv kunnə: nəsməu' əu nə'qilu mə:
kunnə: fi: əshə:bis-səi':r.

11. Fə'tərafu: bizəmbihim fəsuhqal-li əshə:bis-
səi':r.

12. İnnəl-ləzi:nə yaxşəvnə Rabbəhum bil-ğaybi
ləhum-məğfiratun va əcrun kəbi:r.

13. Va əsirru: qauvləkum əvic-həru:bihi:, in-
nəhu: ali:mum-bizə:tis-sudu:r.

14. Ələ: yə'ləmu mən xaləqa va huvəl-ləti:ful-
xabi:r.

15. Huvalləzi: cəalə ləkumul-ərda zəlu:lən
fəmşu: fi: mənə:kibihə: va kulu: mir-rizqihi: va
ileyhin-nuşu:r.

16. Əmintum-mən fis-səmə:i əy-yəxsifə
bikumul-ərda fəizə: hiyə təmu:r.

17. Əm əmintum mən fis-səmə:i əy-yursilə
aleykum hə:sibə. Fəsətə'ləmu:nə keyfə nəzi:r.

18. Valəqad kəzzəbəl-ləzi:nə min qablihim
fəkeyfə kə:nə nəki:r.

19. Əvaləm yərav ilət-tayri fəvqahum sa:f-fə:tin va yəqbidnə, mə: yumsikuhunnə illər-Rahmə:n, innəhu: bikulli şey im basi:r.

20. Əmmən hə:zəl-ləzi: huva cundul-ləkum yənsurukum min du:nir-Rahmə:n, inil-kə:fi-ru:nə illə: fi: ğuru:r.

21. Əmmən hə:zəl-ləzi: yərzuqukum in əmsəkə rizqah. Bəlləccu: fi: utuvvin va nufu:r.

22. Əfəməy-yəmşi mukibbən alə: vachi:hi: əhdə: əmməy-yəmşi: səviyyən alə: sira:tim-mustəq:m.

23. Qul huval-ləzi: ənşəkum va cələ ləkumus-səm'a val-əbsa:ra val-əf'idətə, qali:ləm mə: təşkuru:n.

24. Qul huvalləzi: zəraəkum fil-ərđi va ileyhi tuhşəru:n.

25. Va yəqu:lu:nə mətə: hə:zəl-va'du in kuntum sa:diqi:n.

26. Qul innəməl-i'lmü i'ndəlla:hi va innəmə: ənə nəzi:rum-mubi:n.

27. Fələmmə: raəvhü zulfətən si:ət vucu:hul-

ləzi:nə kəfəru: va qi:lə hə:zəlləzi: kuntum bihi:
təddəu':n.

28. Qul əraəytum in əhləkəniyəlla:hu va məm-
məi'yə əu rahimənə: fəməy-yuci:rul-kə:firi:nə
min azə:bin əli:m.

29. Qul huvər-Rahmə:nu ə:mənnə: bihi: va
aleyhi təvakkəlnə:, fəsətə'ləmu:nə mən huva fi:
dalə:lim-mubi:n.

30. Qul əraəytum in əsbəhə mə: ukum ğavran
fəməy-yə'ti:kum bimə: im-məi':n.

Mərhəmətli və Rəhmli Allahın adı ilə!

(1) Mülk Əlində Olan nə qədər xeyirxahdır. O hər şeyə Qadirdir. (2) Əməl baxımından hansınızın daha yaxşı olduğunuzu sınamaq üçün ölümü və həyatı yaradan Odur. O, Qüdrətlidir, Bağışlayandır. (3) Yeddi göyü təbəqələr şəklində quran Odur. Sən Mərhəmətli Allahın yaratdığında qətiyyən bir uyuşmazlıq tapmazsan. Bir başını qaldırıb göyə diqqət yetir, heç onda bir çat görürsənmi?

(4) Sonra göz gəzdirib təkrar bax. Göz zəlil və yorğun halda özünə tərəf dönəcəkdir. (5) Biz sizə yaxın olan göyü ulduzlarla bəzədik və onları şeytanlara atılan alovlar etdik. Biz onlar üçün yandırılıb-yaxan od əzabı hazırlamışıq. (6) Rəbbinə qarşı çıxanlar Cəhənnəm əzabına düşər olacaqlar. Ora nə pis dönüş yeridir. (7) Onlar oraya vasil ediləndə onun dəhşətli uğultuyla qaynadığını eşidəcəklər. (8) Cəhənnəm, qəzəbindən az qala parçalansın. Hər dəfə bir dəstə oraya atılarkən Cəhənnəmin gözətçiləri onlardan soruşacaqlar: “Məgər sizə xəbərdarlıq edən bir peyğəmbər gəlməmişdi?” (9) Onlar deyəcəklər: “Əlbəttə, bizə qorxudan bir peyğəmbər gəlmişdi. Amma biz onu yalançı sayıb: “Allah heç bir şey nazil etməyib, siz də ancaq böyük bir azğınlıq içindəsiniz”- demişdik. (10) Onlar deyəcəklər: “Əgər biz dinləsəydik və ya anlasaydıq alov şölələri saçan od sakinlərinin içində olmazdıq!” (11) Onlar öz günahlarını etiraf edəcəklər. Rədd

olsun alovlu od sakinləri! (12) Həqiqətən, öz Rəbbindən Onu görmədikləri halda qorxanlar üçün bağışlanma və böyük bir mükafat vardır. (13) Sözlünüzü gizli saxlasanız da, onu açıq desəniz də, fərqi yoxdur, Allah kökslərdə olanları bilir. (14) Yaradan Allah Lətif və hər şeydən Xəbərdar olduğu halda, ola bilərmə ki, O, gizləndə və aşkarda olanları bilməsin? (15) Yeri sizin ixtiyarınıza verən Odur. Onun hər səthində gəzin və Allahın ruzisindən yeyin. Qayıdış da Onadır. (16) Göydə olanın sizi yerə batırmayacağına əminsinizmi? O zaman yer hərəkətə gəlib titrəyəcəkdir. (17) Ya da ki, göydə Olanın üstünüzdə daşlar yağdırma-yacağına əminsinizmi? Siz, Mənim xəbərdarlığımın necə nəticələr verdiyini biləcəksiniz. (18) Müşriklərdən əvvəlkilər də bunu yalançı hesab etmişdilər. Görəydin Mənim inkar etməyim necə oldu! (19) Məgər onlar başları üzərində dəstə-dəstə pərvazlanıb uçan, hərdən də qanadlarını yığan quşları

görmürlərmi? Onları havada ancaq Mərhəmətli Allah saxlayır. Şübhəsiz ki, O, hər şeyi görür. (20) Ya da Mərhəmətli Allahdan başqa sizə kömək edə biləcək qoşununuzmu var? Kafirlər ancaq aldanmaqdadırlar! (21) Ya da O, verdiyi ruzini kəssə, sizə kim ruzi verə bilər? Xeyr, onlar təkəbbür göstərməkdə və haqdan qaçmaqda davam edirlər. (22) Elə isə üzünüzü üstə sürünərək gedən daha doğru yoldadır, yoxsa düz yolda özü şax gedən? (23) De: "Sizi yaradan, sizə qulaq, göz və ürək verən Odur. Necə də az şükür edirsiniz!" (24) De: "Sizi yer üzünə yayan da Odur. Siz Onun hüzuruna toplanılacaqsınız!" (25) Onlar deyirlər: "Əgər doğru deyirsinizsə, bu vəd nə vaxt olacaq?" (26) De: "Buna aid bilgi yalnız Allah yanındadır. Mən isə ancaq xəbər dar və bəyan edənəm!" (27) Kafirlər əzabın yaxın olduğunu gördükdə üzləri eybəcər görkəm alacaq və onlara: "Sizin durmadan istədiyiniz əzab bax budur!" - deyiləcəkdir. (28) De: "Deyin görüm,

əgər Allah məni və mənimlə birlikdə olanları məhv edərsə və ya bizə mərhəmət göstərərsə, bəs siz kafirləri ağırlı-acılı əzabdan kim qurtara bilər?" (29) De: "O, ər-Rəhmandır! Biz Ona iman gətirib, Ona təvəkkül etmişik. Kimin tam azgınlıq içində olduğunu tezliklə biləcəksiniz. (30) De: "Deyin görüm, əgər suyunuz yerin dibinə çöksə, Allahdan başqa kim sizə axar su gətirə bilər?"

۱۱۴ - اللَّهُمَّ أَسَلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ

114. Alla:hummə, əsləmtu nəfsi: ileyk, və fəvvədtu əmri: ileyk, və vaccəhtu vachi: ileyk, və əlcə'tu zahri: ileyk, rağbətən və rahbətən ileyk! Lə: məlcəə və lə: mənəcə: minkə illə: ileyk! Ə:məntu bikitə:bikəlləzi: ənzəltə və binəbiyyikəlləzi: ərsəltə!

114. Allahım!¹ Sənə ümid edərək və Səndən qorxaraq canımı Sənə təslim etdim, işimi Sənə həvalə etdim, üzümü Sənə çevirdim, kürəyimi Sənə etibar etdim! Sığınacaq və Səndən (əzabından) xilas olmaq üçün nicat yeri yalnız Sənə yönəlməkdir! Sənin nazil etdiyin Kitaba və göndərdiyin Peyğəmbərə iman gətirdim!²

32. Gecə yatarkən bir tərəfdən digər tərəfə çevrildikdə edilən dua

۱۱۵ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
الْعَزِيزُ الْعَفَّارُ

115. Lə: ilə:hə illəlla:hul-va:hidul-qahhə:r,
Rabbus-səmə:və:ti val-ərd va mə: beynəhu-
məl-azi:zul-ğaffə:r!

115. Hər şeyə qalib gələn, Tək Allahdan başqa

¹ Yatağa uzandıqda dəstəməz alıb sağ tərəfin üstə uzanıb de:
“...”. əl-Buxari, 329, 247; Muslim, 4885, 7057.

² əl-Buxari, 5840, 6315.

ibadətə layiq məbud yoxdur! O, göylərin, yerin və onların arasında olanların Qüdrətli və Bağışlayan Rəbbidir!¹

33. Yuxuda həyəcan və qorxu keçirən, dəhşətə gələn və başqa bu kimi hallarda oxunan dua

۱۱۶ - أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ عَضْبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَخْضُرُونَ

116. Əu:zu bikəlimə:tillə:hit-tə:mmə:ti min ğadabihi va iqa:bihi va şərri ibə:dihi va min həməzə:tiş-şəyə:tin va ən yəhduru:n!

116. Qəzəbindən və cəzasından, qullarının şərindən, şeytanların vəsvəsələrindən və mənə yaxın gəlmələrindən Allahın tam kəlamlarına sığınırım!²

¹ əl-Hakim, 1980. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə Səhihə, 2066.

² ət-Tirmizi, 3528, 3872; Əbu Davud, 3893, 3895. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 264.

34. Pis yuxu görən nə etməlidir?

117. Allah Elçisi ﷺ belə buyurmuşdur: “Əgər sizdən biriniz xoşlamadığı bir şey görərsə, onda sol tərəfinə üç dəfə tüpürsün, sonra isə şeytanın şərindən Allaha sığınsın və olduğu yandan digərinə çevrilsin!”¹ Digər rəvayətdə deyilir: “Əgər sizdən biriniz xoşlamadığı bir şey görərsə, qalxıb namaz qılsın! Onu insanlara danışmasın!”²

35. Vitr namazında edilən qunut duası

۱۱۸ - اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ، إِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَىٰ عَلَيْكَ، إِنَّهُ لَا يَدُلُّ مَنْ وَالَيْتَ، وَلَا يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ

118. Alla:humməhdini: fi:mən hədeyt, va

¹ Muslim, 4199, 6041.

² Muslim, 4200, 6042.

a:fini: fi:mən a:feyt, va təvalləni: fi:mən təvalleyt, va bə:rik li: fi:mə: ə'teyt va qini: şərra mə: qadeyt, fəinnəkə təqdi: va lə: yuqda: aleyk, innəhu lə: yəzillu mən va:leyt, təbə:raktə Rəbbənə: va təa:leyt!

118. Allahım, hidayət verdiyin kimsələr arasında mənə də hidayət ver! Salamətliq bəxş etdiyin kimsələr arasında mənə də salamətliq bəxş et! Dost qəbul etdiyin kimsələr arasında mənə də dost qəbul et! Mənə verdiklərini bərəkətli et! Qərar verdiyin şeylərin şərindən mənə qoru! Hər şeyə Sən qərar verirəsən, Sənin üçün isə qərar verilməz. Dost qəbul etdiyin kimsə zəlil olmaz. Düşmənçilik etdiyin kəs isə qüdrətli olmaz. Ey Rəbbimiz! Sən xeyirxahsan və ucasan!¹

۱۱۹ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ

¹ Əbu Davud, 1425, 1427; İbn Məcə, 1178. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 1273.

بِكَ مِنْكَ، لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ

119. Alla:hummə, inni: əu:zu birida:kə min səxatikə va bimua:fə:tikə min uqu:bətikə va əu:zu bikə minkə, lə: uhsi: sənə:ən aleykə, əntə kəmə: əsneytə alə: nəfsik!

119. Allahım, Sənin qəzəbindən razılığına, cəzandan əfvinə sığınırım! Səndən Sənə pənah aparırım! Mən Səni layiqincə tərif edə bilmərəm. Sən Özün Özünü tərif etdiyin kimisən!¹

۱۲۰ - اللَّهُمَّ إِنَّاكَ نَعْبُدُ، وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ، وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنُخْفِدُ، نَرْجُو رَحْمَتَكَ، وَنُخْشَى عَذَابَكَ، إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكَافِرِينَ مُلْحَقٌ. اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ، وَنَسْتَعْفِرُكَ، وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْحَمْدَ، وَلَا نَكْفُرُكَ، وَنُؤْمِنُ بِكَ، وَنُخْضَعُ لَكَ، وَنُخْلَعُ مِنْ يَكْفُرُكَ

120. Alla:hummə iyyə:kə nə'budu, va ləkə nusalli va nəscudu, va ileykə nə's'a: va nəhfidu,

¹ Əbu Davud, 1427, 1429. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 1276.

nərcu: rahmətəkə və nəxşə: azə:bəkə, innə azə:bəkə bil-kə:firi:nə mulhəq. Alla:hummə innə: nəstə'i:nukə və nəstəğfirukə və nusni: aleykəl-xayra və lə: nəkfurukə, və nu'minu bikə və nəxdau ləkə və nəxləu mən yəkfuruk!

120. Allahım! Biz yalnız Sənə ibadət edirik! Sənin üçün namaz qılır və Sənə səcdə edirik. Sənə doğru can atır və qulluq etməyə tələsirik. Sənin mərhəmətini diləyir və Sənin əzabından qorxuruq. Əlbəttə, əzabın kafirlərə yetişəcək. Allahım! Səndən kömək istəyir və Səndən bağışlanma diləyirik. Xeyri Sənə aid edib Sənə tərif deyirik və Sənə qarşı küfr etmirik. Sənə iman gətirir və Sənə boyun əyirik. Sənə qarşı küfr edənləri tərək edirik!¹

36. Vitr namazının salamından sonra edilən zikr

¹ əl-Beyhəqi "Sunənul-Kubra" 3144, 3187, 3269. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğalil, 428.

۱۲۱ - سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ

121. Subhə:nəl-Məlikil-Quddu:s!

121. “Müqəddəs Hökmdar pak və nöqsansızdır!”- iki dəfə deyib, üçüncü dəfə isə səsinə qaldıraraq uzadaraq demək.¹

37. Üzüntü və kədər anında oxunan dua

۱۲۲ - اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أُمَّتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِي حُكْمِكَ، عَدْلٌ فِي قَضَائِكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْذَنْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رِبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَدَهَابَ هَمِّي

122. Alla:hummə inni: abdukə, ibnu abdikə, ibnu əmətikə, nə:siyəti: biyədikə, mə:din fiyyə hukmukə, adlun fiyyə qada:ukə, əs əlukə

¹ ən-Nəsəi “əs-Sunən” 1732, 1763. Hədis səhihdir. Bax: Səhih və Daif Sunən ən-Nəsəi, 1752.

bikulli ismin huvə ləkə, səmmeytə bihi nəf-səkə, əu ənzəltəhu fi: kitə:bikə, əu alləmtəhu əhədən min xəlqikə, əu istə'sərtə bihi fi: ilmil-ğaybi indəkə, ən təc'aləl-Qurə:nə rabi:a' qalbi: va nu:ra sadri: va cələ:ə huzni: va zəhə:bə həmmi:!

122. Allahım! Mən Sənin qulunam, qulunun oğluyam, kənizinin oğluyam! Kəkilim (məni idarə etmək) Sənin Əlindədir. Barəmdə verdiyin hökm yerinə yetəndir. Mənə yazdığın tale ədalətlidir. Sənə, Özünə verdiyin və ya Kitabında nazil etdiyin yaxud yaratdıqlarından kiməsə öyrətdiyin yaxud da Öz yanında olan qeyb elmində saxladığın Özünə aid olan hər bir adla yalvarıram ki, Quranı qəlbimin baharı və köksümün nuru et, üzüntümün aradan qalxması və kədərimin getməsi üçün səbəb et!¹

¹ Əhməd, 4318. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 199.

۱۲۳ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ
وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدِّينِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ

123. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə minəl-
həmmi val-həzəni, val-aczi val-kəsəli, val-
buxli val-cubni, va dalə'id-deyni va ğaləbətir-
ricə:li!

123. Allahım! Üzüntü və kədərdən, acizlik və
tənbəllikdən, xəsislik və qorxaqlıqdan, borc
altında qalmaqdan və insanların məni sıxış-
dırmasından Sənə sığınırım!¹

38. Sıxıntı anında oxunan dua

۱۲۴ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ

124. Lə: ilə:hə illəlla:hul-azi:mul-həli:m, lə:
ilə:hə illəlla:hu Rabbul-arşil-azi:m, lə: ilə:hə

¹ əl-Buxari, 5892, 6369.

illəlla:hu Rabbus-səmə:və:ti va Rabbul-ərđi və Rabbul-arşil-kəri:m!

124. Əzəmətli, Həlim olan Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Ərşin Əzəmətli Rəbbi olan Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Göylərin Rəbbi, yerin Rəbbi və Ərşin Səxavətli Rəbbi olan Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

۱۲۵ - اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو، فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ، أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

125. Alla:hummə, rahmətəkə ərcu: fələ: təkilni: ilə: nəfsi: tarfətə aynin, va əslih li: şə'ni: kulləhu, lə: ilə:hə illə: ənt!

125. Allahım, Sənin mərhəmətini diləyirəm! Məni bir göz qırpımı belə başlı-başına buraxma! Bütün işlərimi yoluna qoy! Səndən başqa

¹ əl-Buxari, 5870, 6346; Muslim, 4909, 7097.

ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

١٢٦ - لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

126. Lə: ilə:hə illə: ənt! Subhə:nəkə, inni: kuntu minəz-za:limi:n!

126. Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Sən pak və müqəddəsən! Həqiqətən, mən zalımlardan olmuşam!²

١٢٧ - اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا

127. Alla:hu, Alla:hu Rabbi! Lə: uşriku bihi şey ən!

127. Allahdır, Allahdır mənim Rəbbim! Mən heç bir şeyi ona şərikinə qoşmuram!³

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 701. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1823.

² əl-Hakim, 1864. Hədis səhihdir. Bax: əs-Səhihə, 1744.

³ Əbu Davud, 1525, 1527. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2755.

39. Düşmən və ixtiyar sahibi ilə rastlaşarkən edilən dua

۱۲۸ - اللَّهُمَّ إِنَّا بَجَعَلْنَاكَ فِي نُحُورِهِمْ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ

128. Alla:hummə, innə: nəc'alukə fi: nu-hu:rihim və nəu:zu bikə min şuru:rihim!

128. Allahım, onların yaxasını Sənə tapşırıraq və onların şərindən Sənə sığınırıq!¹

۱۲۹ - اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضِدِي، وَأَنْتَ نَصِيرِي، بِكَ أَجُولُ، وَبِكَ أَصُولُ، وَبِكَ أَقَاتِلُ

129. Alla:hummə, əntə adudi: və əntə nəsi:ri:, bikə əcu:lu və bikə əsu:lu və bikə uqa:tilu!

129. Allahım, dayağım Sənsən, köməyim Sənsən! Sənin sayəndə hərəkət edir, Sənin sa-

¹ Əbu Davud, 1537, 1539. Hədis səhihdir. Bax: Səhîh əl-Cami, 4706.

yəndə düşmənin üstünə atılır və Sənin sayəndə vuruşuram!¹

۱۳۰ - حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

130. Həsbun-Əlla:hu va ni'məl-vəki:!!

130. Allah bizə bəs edər, O nə gözəl Vəkildir!²

40. Rəhbərin zülmündən qorxan kimsənin etdiyi dua

۱۳۱ - اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ، وَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَاراً مِنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ، وَ أَخْرَابِهِ مِنْ خَلَائِقِكَ ؛ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ أَوْ يَطْعَى، عَزَّ جَارُكَ، وَ جَلَّ تَنَاوُكَ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

131. Alla:hummə, Rəbbəs-səmə:və:tis-səb'i va Rəbbəl-arşil-azi:m, kun li: cə:ran min fulə:n ibni fulə:nin³ va əhzə:bihi min xalə:iqikə, ən

¹ Əbu Davud, 2632, 2634. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4757.

² əl-Buxari, 4197, 4563.

³ Həmin şəxsin adını çəkirsən.

yəfruta aleyyə əhədun minhum, əu yətğa, azzə cə:rukə va cəllə sənə:ukə va lə: ilə:hə illə: ənt!
 131. Allahım! Yeddi qat səmanın Rəbbi, böyük Ərşin Rəbbi! Filankəs oğlu filankəsdən (həmin şəxsin adı deyilir) və yaratdıqlarından olan onun köməkçilərindən mənim üçün himayəçi ol ki, onlardan heç biri mənə zərər verməsin və ya mənə qarşı azğınlaşaraq həddini aşmasın! Sənin himayə etdiyin kimsə qüdrətlidir. Uca təriflər Sənədir və Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

۱۳۲ - اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَعَزُّ مِنْ خَلْقِهِ جَمِيعًا، اللَّهُ أَعَزُّ مِمَّا أَخَافُ وَ أَحَدَرُ،
 أَعُوذُ بِاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْمُمْسِكِ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ أَنْ يَقَعْنَ عَلَى
 الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ، مِنْ شَرِّ عَبْدِكَ فُلَانٍ، وَ جُنُودِهِ وَ أَتْبَاعِهِ وَ أَشْيَاعِهِ، مِنْ
 الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ، اللَّهُمَّ كُنْ لِي جَارًا مِنْ شَرِّهِمْ، جَلَّ تَنَاوُكَ وَ عَزَّ جَارُكَ، وَ
 تَبَارَكَ اسْمُكَ، وَ لَا إِلَهَ غَيْرُكَ

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 707. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 548.

132. Alla:hu Əkbər, Alla:hu əzzu min xalqihı cəmi:an, Alla:hu əzzu mimmə əxa:fu va əhzəru, əu:zu billə:hilləzi: lə: ilə:hə illə: huvə, əlmumsikis-səmə:və:tis-səb'i ən yəqa'nə aləl-ərđi illə: bi iznihi, min şərri abdikə fulə:nin,¹ va cunu:dihi va ətbə:i'hi va əşyə:i'hi minəl-cinni val-insi, Alla:hummə, kun li: cə:ran min şərrihim, cəllə sənə:ukə va azzə cə:rukə va təbə:rakəsmukə va lə: ilə:hə ğayruk!

132. Allah ən Böyükdür! Allah bütün yaratdıqlarından qüdrətlidir! Allah qorxduğum və həzər etdiyim hər şeydən qüdrətlidir! Allahım! Sənin filan qulunun şərindən, onun cinlərdən və insanlardan olan qoşunundan, köməkçilərindən və tərəfdarlarından, Özündən başqa ibadətə layiq olan məbud olmayan, Öz izni olmadan yerin üzərinə düşməsin deyə yeddi göyü saxlayan, Allaha sığınırım! Allahım, onların şərindən məni himayə et! Uca

¹ Həmin şəxsin adını çəkirsən.

təriflər Sənədir. Sənin himayə etdiyin kimsə qüdrətdir. Sənin adın mübarəkdir və Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

41. Düşməyə qarşı edilən dua

۱۳۳ - اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ الْأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ اهْزِمْهُمْ
وَ زَلِّزْهُمْ

133. Alla:hummə, munziləl-kitə:bi, səri:a'l-hisə:bi ihzimil-əhzə:bə! Alla:hummə-hzim-hum va zəlzilhum!

133. Kitabı nazil edən, haqq-hesabı tez çəkən Allahım! Düşmənlərdən olan dəstələri darmadağın et! Allahım, onları darmadağın et və onları sarsıt!²

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 708. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 549.

² əl-Buxari, 2716, 2933; Muslim, 3277, 4671.

42. Hər hansı bir camaatdan qorxanın etdiyi dua

۱۳۴ - اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ

134. Alla:hummək-fini:him bimə: şitə!

134. Allahım, istədiyın kimi məni onlardan qoru!¹

43. İmanda şəkkə düşənin duası

135. İmanda şəkk vəsvəsəsi gəldikdə, həmin şəxs Allaha sığınmalı və şəkk etdiyi şeyi tərک etməlidir.²

Həmçinin bu duanı demək lazımdır:

۱۳۶ - آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ

136. Ə:məntu billə:hi va rusulih!

¹ Muslim, 5327, 7703.

² əl-Buxari, 3034, 3276; Muslim, 191, 362.

136. Allaha və Onun elçilərinə iman gətirdim!¹

Həmçinin Allahın bu kəlamını oxumaq lazımdır:

۱۳۷ - هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

137. Huvəl-Əvvəlu val-Ə:xiru vaz-Za:hiru val-Bə:tinu va huvə bikulli şey in ali:m!

137. Əvvəl də, Axır da, Zahir də, Batin də Odur! O, hər şeyi Biləndir!²

44. Borcdan qurtarmaq üçün edilən dua

۱۳۸ - اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

138. Alla:humməkfini: bihələ:likə an həra:mikə va əğnini: bifədlikə ammən sivə:k!

¹ Əhməd, 26203, 26733, 26246. Şueyb əl-Arnəvut hədisin səhih olduğunu bildirmişdir.

² Əbu Davud, 5110, 5112. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1614.

138. Allahım, məni Öz halalınla kifayətləndirib haramına möhtac etmə! Məni Öz lütfünlə Özündən başqasına möhtac etmə!¹

۱۳۹ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ

139. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə minəl-həmmi val-həzəni, val-aczi val-kəsəli, val-buxli val-cubni, va dalə'id-deyni va ğaləbətir-ricə:li!

139. Allahım! Üzüntü və kədərdən, acizlik və tənbəllikdən, xəsislik və qorxaqlıqdan, borc altında qalmaqdan və insanların məni sıxışdırməsından Sənə sığınırım!²

¹ ət-Tirmizi, 3563, 3911. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 266.

² əl-Buxari, 5892, 6369.

45. Namaz qılarkən yaxud Quran oxuyarkən gələn vəsvəyə qarşı edilən dua

١٤٠ - أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

140. Əu:zu billə:hi minəş-şeyta:nir-raci:m!

140. "Lənətlənmiş şeytandan Allaha sığınırım!"- de və sol tərəfinə üç dəfə azca tüpür.¹

46. Bir iş ağır gəldikdə edilən dua

١٤١ - اللَّهُمَّ لَاسَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا وَأَنْتَ بَجَعَلِ الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا

141. Alla:hummə, lə: səhlə illə: mə: cəaltəhu səhlən va əntə təc'alul-həznə izə: şitə səhlə!

141. Allahım, Sənin asanlaşdırdığından başqa asan olan bir şey yoxdur! Sən istəsən çətin işi asanlaşdırarsan!²

¹ Muslim, 4083, 5868.

² İbn Hibban, 974. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2886.

47. Xoşa gəlməyən bir hadisə baş verdikdə yaxud istədiyi bir iş baş tutmadıqda edilən dua

١٤٢ - قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ

142. Qadərulla:hi va mə: şə:ə fəal!

142. Allahın qədəridir. O, istədiyini edir!¹

48. Yeni doğulmuş uşaq üçün bərəkət istəmək

143. Aişə رضي الله عنها rəvayət edir ki, Peyğəmbərin ﷺ yanına uşaqlar gətirilirdi. Peyğəmbər ﷺ də onlara bərəkət diləyər və təhnik² edərdi.³

¹ Muslim, 4816, 6945.

² Xurmanı ağzında əzib uşağın ağzına qoyardı.

³ Muslim, 5743, 4000.

49. Uşaqları qorumaq üçün oxunan dua

۱۴۴ - أُعِيذُكَ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ

144. Ui:zukə bikəlimə:tillə:hit-tə:mməti min kulli şeyta:nin va hə:mmətin va min kulli aynin lə:mməh!

144. Hər bir şeytandan, zərərli həşəratdan və hər pis gözdən qorumaq üçün səni Allahın tam kəlmələrinə həvalə edirəm!¹

50. Bədəninə ağrı hiss edən nə deməlidir

145. Əlini bədəninin ağrıyan yerinə qoyub üç dəfə "Bismilləh!", yeddi dəfə də:

۱۴۵ - أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجْدُ وَأُحَاذِرُ

145. Əu:zu billə:hi va qudratihi min şərri mə:əcidu va uhə:ziru!

¹ əl-Buxari, 3120, 3371.

145. Duyduğum və həzər etdiyimin şərindən Allaha və Onun qüdrətinə sığınırım!¹

51. Xəstəni ziyarət edərkən onun üçün edilən dua

١٤٦ - لَا بَأْسَ، طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ

146. Lə: bə'sə tahu:run in şə:ə Allah!

146. Eybi yoxdur, Allahın izni ilə günahların təmizlənilir!²

١٤٧ - أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ

147. Əs əlulla:həl-azi:mə Rabbəl-arşil-azi:mi ən yəşfiyək!

147. Böyük Ərşin Rəbbi olan Əzəmətli Allahdan diləyirəm ki, sənə şəfa versin! (yeddi

¹ Muslim, 4082, 5867.

² əl-Buxari, 3347, 3616.

dəfə)¹

52. Xəstələnin sağlması üçün edilən dualar

۱۴۸ - بِاسْمِ اللَّهِ أَزِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنٍ
حَاسِدٍ اللَّهُ يَشْفِيكَ بِاسْمِ اللَّهِ أَزِيكَ

148. Bismillə:hi ərqi:k, min kulli şey in yu'zi:k, min şərri kulli nəfsin əu ayni hə:sidin! Alla:hu yəşfi:k, bismillə:hi ərqi:k!

148. Allahın adı ilə səni sənə əziyyət verən hər bir nəfsin şərindən, nəzərindən və həsədindən ruqyə edirəm! Allah sənə şəfa verir. Allahın adı ilə səni ruqyə edirəm!"²

۱۴۹ - أَذْهِبِ الْبَاسَ رَبَّ النَّاسِ وَاشْفِ أَنْتَ الشَّافِي لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ
شِفَاءَ لَا يُعَادِرُ سَقَمًا

¹ Ət-Tirmizi, 2083, 2227. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 5766.

² Muslim, 4056, 5829.

149. Əzhibil-bə:s, Rabbən-nə:s, vaşfi əntəş-Şə:fi: lə: şifə:ə illə: şifə:ukə şifə:ən lə: yuğa:diru səqamən!

149. Xəstəliyi apar, ey insanların Rəbbi, Sənin şəfandan başqa şəfa yoxdur! Ona elə bir şəfa ver ki, bundan sonra heç bir xəstəlik qalmasın!¹

١٥٠ - بِاسْمِ اللَّهِ يُبْرِيكَ وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ
وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ

150. Bismillə:hi yubri:k, va min kulli də:in yəşfi:k, va min şərri hə:sidin izə həsəd, va şərri kulli zi: aynin!

150. Hər bir xəstəlikdən sənə şəfa verən, həsəd aparanın həsədinin şərindən və hər bir nəzəri dəyənin şərindən qoruyan Allahın adı ilə!²

¹ əl-Buxari, 5243, 5675; Muslim, 5839, 2191.

² Muslim, ٤٠٥٥, ٥٨٢٨; İbn Məcə, 3523.

53. Həyatından əlini üzümüş xəstənin duası

١٥١ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَارْحَمْنِي بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى

151. Alla:hummə-ğfirli: varhəmni: va əlhiqni:
bir-rafi:qil-ə'lə!

151. Allahım! Məni bağışla, mənə rəhm et,
məni Uca Dosta qovuşdur!¹

١٥٢ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ
لَا شَرِيكَ لَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا
قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

152. Lə: ilə:hə illəlla:hu valla:hu əkbər, lə: ilə:hə
illəlla:hu vahdəhu, lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu
lə: şəri:kə ləhu, lə: ilə:hə illəlla:hu ləhul-mulku
va ləhul-həmdü, lə: ilə:hə illəlla:hu va lə: həulə
va lə: quvvətə illə: billəh!

¹ əl-Buxari, 5242, 5674.

152. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Allah ən Böyükdür! Tək Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Qüdrət və güc yalnız Allahdadır!¹

54. Can verənə təlqin edilən dua

۱۵۳ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

153. Lə: ilə:hə illəllah!

153. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!²

55. Başına müsibət gələnin duası

¹ İbn Məcə, 3794, 3926. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1390.

² Əbu Davud, 3116, 3118. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 1621.

١٥٤ - إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ اللَّهُمَّ أَجْرِي فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا

154. İnnə: lillə:hi va innə! ileyhi ra:ciu:n, Alla:hummə'curni: fi: mus:bəti: va əxli f li: xayran minhə:!

154. Biz, Allaha məxsusuq və Ona da qayıdacağımız! Allahım, başıma gələn müsibət sayəsində məni mükafatlandır və əvəzinə ondan da xeyirlisini ver!¹

56. Meyitin gözlərini qapayarkən edilən dua

١٥٥ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِفُلَانٍ (باسمه) وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ، وَاخْلُقْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْعَابِرِينَ، وَاعْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ

155. Alla:hummə-ğfir li-fulə:nin (ölənin adı çəkilir) vərfa' dərəcətəhu fil-məhdiyyi:nə

¹ Muslim, 1526, 2166.

vaxlufhu fi: aqibihi fil-ğa:biri:nə vağfirlənə:
valəhu yə: Rabbəl-a:ləmi:n! Vafsəh ləhu fi:
qabrihi va nəvvir ləhu fi:hi!

155. Allahım! Filankəsi (ölənin adını çəkməli) bağışla, doğru yolda olanlar arasında onun dərəcəsinə yüksəlt, geridə qalanlara (onun yaxınlarına) vəkil ol! Ey aləmlərin Rəbbi! Bizi də, onu da bağışla! Onun qəbrini geniş et və oranı onun üçün nurlandır!¹

57. Cənazə namazında meyyit üçün oxunan dua

۱۵۶ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاعْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالتَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ التَّوْبَةَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ

156. Alla:hummə-ğfir ləhu varhəmhu va a:fihi

¹ Muslim, 1528, 2169.

va'fu anhu va əkrim nuzuləhu vavassi' mud-xaləhu vağsilhu bil-mə:i vas-səlci val-bəradi va nəqqihi minəl-xata:yə: kəmə: nəqqaytəs-səubəl-əbyəda minəd-dənəsi, va əbdilhu də:ran xayran min də:rihi, va əhlən xayran min əhlihi, va zəvcən xayran min zəvcihi va əd-xilhul-cənnətə va əi'zhu min azəbil-qabri va azə:bin-nə:r!

156. Allahım! Onu bağışla, ona rəhm et, onu (günahlardan) salamat et, onu əfv et, onu gözəl tərzdə qarşıla, onun yerini geniş et! Onu su, qar və dolu ilə yu! Ağ paltarı kirdən təmizlədiyən kimi onu da günahlardan təmizlə! Ona evinin əvəzinə daha xeyirli ev, ailəsinin əvəzinə daha xeyirli ailə, zövcəsinin əvəzinə daha xeyirli zövcə ver! Onu Cənnətə daxil et! Onu qəbir əzabından və Cəhənnəm əzabından qoru!¹

¹ Muslim, 1600, 2276.

١٥٧ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا وَعَائِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا
وَأُنثَانَا. اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَيَّ الْإِسْلَامَ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ
عَلَيَّ الْإِيمَانَ. اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ

157. Alla:hummə-ğfir liheyyinə: va meyyitinə:
va şə:hidinə: va ğa:ibinə: va sağı:rinə: va
kəbi:rinə: va zəkərinə: va unsə:nə:! Alla:hum-
mə, mən əhyeytəhu minnə: fə əhyihi aləl-is-
lə:m va mən təvaffeytəhu minnə: fətəvaffəhu
aləl-i:mə:n! Alla:hummə, lə: təhrimnə: əcrahu
va lə: tudillənə: bə'dəhu!

157. Allahım! Dirimizi və ölümüzü, burada olanımızı və olmayanımızı, kiçiyimizi və böyüyümüzü, kişimizi və qadınımızı bağışla! Allahım, bizdən kimi yaşatsan müsəlman kimi yaşat! Bizdən kimi öldürsən mömin kimi öldür! Allahım, onun əcrindən bizi məhrum etmə və ondan sonra bizi azdırma!¹

¹ İbn Məcə, 1498. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 1675.

١٥٨ - اللَّهُمَّ إِنَّ فُلَانَ ابْنَ فُلَانٍ فِي ذِمَّتِكَ، وَحَبْلِ جِوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ
الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ. فَاعْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

158. Alla:hummə, innə fulə:nə-bnə fulə:nin
(vəfat etmiş kəsin adı deyilir) fi: zimmətikə, va
həbli civə:rikə, fəqihi min fitnətil-qabri va
azə:bin-nə:ri, va əntə əhlul-vafə:i val-həqqi!
Fəğfir ləhu varhəmhu innəkə əntəl-ğafu:rur-
rahi:m!

158. Allahım filankəs oğlu filankəs (vəfat etmiş
kəsin adı deyilir) Sənin himayəndədir, aqibəti
Səndən asılıdır. Onu qəbir fitnəsindən və
Cəhənnəm əzabından qoru! Sən vəfa və haqq
sahibisən! Onu bağışla, ona rəhm et!
Həqiqətən, Sən Bağışlayansan, Rəhmlisən!¹

١٥٩ - اللَّهُمَّ عَبْدُكَ وَابْنُ أُمَّتِكَ اِحْتِاجَ إِلَى رَحْمَتِكَ، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِهِ،

¹ İbn Məcə, 1499. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 1677.

إِنْ كَانَ مُحْسِنًا فَزِدْ فِي حَسَنَاتِهِ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوَزْ عَنْهُ

159. Alla:hummə, abdukə vabnu əməti-kəhtə:cə ilə: rahmətikə va əntə ğaniyyun an azə:bihi, in kə:nə muhsinən fəzid fi: həsənə:tihi va in kə:nə musii:ən fətəcə:vəz anhu!

159. Allahım! Sənin qulun, Sənin kənizinin oğlu Sənin mərhəmətinə möhtacdır. Sənin ona əzab verməyə ehtiyacın yoxdur. Əgər o, yaxşı əməl sahibidirsə, savabını artır! Yox əgər pis əməl sahibidirsə, günahından keç!¹

58. Həddi-bülüğa çatmamış uşağın cənazə namazında oxunulan dua

١٦٠ - اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ

160. Alla:hummə, əi'zhu min azə:bil-qabri!

160. Allahım, onu qəbir əzabından qoru!²

¹ əl-Hakim, 1328. Hədis səhihdir. Bax: Əhkəmul-Cənəiz, səh. 125.

² Malik, 536, 609, 776. Hədis səhihdir. Bax: əl-Mişkət, 1689.

١٦١ - اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا، وَسَلَفًا، وَأَجْرًا

161. Alla:hummə-c'alhu lənə: fəratən və sələ-fən və əcran!

161. Allahım, onu bizim üçün (Cənnətə girməkdə bizi) qabaqlayan, sələf və mükafat et!¹

59. Təziyə (ölənin yaxınlarına təsəlli vermək) duası

١٦٢ - إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ، وَ لَهُ مَا أُعْطِيَ وَ كُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُّسَمًّى ...
فَلْتَصَبِرْ وَ لْتَحْتَسِبْ

162. İnnə lillə:hi mə: əxazə valəhu mə: ə'ta: və kullu şey in i'ndəhu biəcəlin musəmmə:... fəltəsbir val-təhtəsib!

162. Şübhəsiz ki, Allahın aldığı da, verdiyi də Özünə aiddir. Onun yanında hər şeyin öz müəyyən əcəli var... Səbir et və bunun əvəzinə Allah yanında mükafat qazanacağına ümid

¹ əl-Buxari, Cənazə kitabı, 65-ci fəsil.

bağla!¹

60. Cənazəni qəbrə qoyarkən edilən dua

١٦٣ - بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ

163. Bismillə:hi va alə: sunnəti Rasu:lillə:hi!

163. Allahın adı ilə və Rəsulullahın Sünnəsi üzrə!²

61. Cənazəni dəfn etdikdən sonra edilən dua

١٦٤ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ تَبِّئْهُ

164. Alla:hummə-ğfir ləhu, Alla:hummə səbbithu!

164. Allahım, onu bağışla! Allahım, onu sabit et!³

¹ əl-Buxari, 6829, 7377; Muslim, 1531, 2174.

² Əbu Davud, 3213, 3215. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 1707.

³ Əbu Davud, 3321, 3223; əl-Hakim, 1372. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 945.

62. Qəbirləri ziyarət edərkən oxunan dua

١٦٥ - السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ
 اللَّهُ بِكُمْ لَآحِقُونَ (وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ) أَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا
 وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ

165. əs-Sələ:mu aleykum əhləd-diyə:ri minəl-mu'mini:nə val-muslimi:n va innə: in şə:ə Alla:hu bikum lə:hiqu:n! (Va yərhəmulla:hul-mustəqdimi:nə minnə: val-mustə'xiri:n!) Əs əlulla:hə lənə: va ləkumul-a:fiyə:tə!

165. Ey (bu) diyarın mömin və müsəlman sakinləri! Sizə salam olsun! Allah istəsə biz də sizə qovuşacağıq. (Allah bizdən əvvəl gedənlərə və qalanlara rəhmət etsin!)¹ Allahdan özümüzə və sizə salamatlıq diləyirəm!²

¹ Muslim, 1619, 2301.

² İbn Məcə, 1547. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğalil, 3/235.

63. Külək əsərkən edilən dua

١٦٦ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا

166. Alla:hummə, inni: əs əlukə xayrahə: va əu:zu bikə min şərrihə!

166. Allahım! Səndən onun (küləyin) xeyrini diləyirəm və onun şərindən Sənə sığınırım!¹

١٦٧ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ

167. Alla:hummə, inni: əs əlukə xayrahə: va xayra mə: fi:hə: va xayra mə: ursilət bihi, va əu:zu bikə min şərrihə: va şərri mə: fi:hə: va şərri mə: ursilət bihi!

167. Allahım! Səndən onun (küləyin) xeyrini, onda olanın xeyrini və onunla birlikdə göndərilənin xeyrini diləyirəm! Onun şərindən,

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 720, 906; Əbu Davud, 5097, 5099. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 3564.

onda olanın şərinədən və onunla birlikdə göndərilənin şərinədən Sənə sığınırım!¹

64. Göy guruldayarkən edilən dua

١٦٨ - سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ

168. Subhə:nəlləzi: yusəbbihur-ra'du bihəmdihi val-mələ:ikətu min xi:fətihi!

168. Göy gurultusunun həmd edərək, mələklərin isə qorxusundan şəninə təriflər dediyi Allah pak və müqəddəsdir!²

65. Yağışın yağması üçün edilən bəzi dualar

١٦٩ - اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا ، مَرِيئًا مَرِيئًا ، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ ، عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ

169. Alla:hummə əsqinə: ǧaysən muǧi:sən,

¹ Muslim, 1496, 2122; əl-Buxari, 2967, 3206, 4454, 4829.

² Malik, 1806, 1839, 2862, 3641. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 560.

məri:ən, məri:an, nə:fian ğayra da:rrin, a:cilən
ğayra ə:cilin!

169. Allahım! Bizə imdadımıza çatan, xoş, bərəkətli, faydalı, zərəri olmayan, elə indi yağacaq yağışı gecikdirmədən endir!¹

۱۷۰ - اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا

170. Alla:hummə ağisnə! (üç dəfə)

170. Allahım, bizə yağmur endir!²

۱۷۱ - اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَبَهَائِمَكَ، وَأَنْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَأَحْيِ بَلَدَكَ الْمَيِّتَ

171. Alla:humməsqi ibə:dəkə və bəhə:iməkə,
vanşur rahmətəkə və əhyi: bələdəkəl-meyyit!

171. Allahım! Qullarına və heyvanlarına su ver!
Mərhəmətini yax və ölü məmləkətini dirilt!³

66. Yağış yağanda edilən dua

¹ Əbu Davud, 1169, 1171. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 1507.

² əl-Buxari, 958, 1014.

³ Əbu Davud, 1176. Hədis həsəndir. Bax: əl-Miškət, 1506.

۱۷۲ - اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا

172. Alla:hummə sayyibən nə:fian!

172. Allahım, bu yağışı bol, faydalı et!¹

67. Yağış yağandan sonra edilən zikir

۱۷۳ - مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ

173. Mutirnä: bifadlillə:hi va rəhmətihi.

173. Allahın lütfü və mərhəməti ilə bizə yağmur endirildi.²

68. Havanın açılması üçün edilən dua

۱۷۴ - اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا. اللَّهُمَّ عَلَى الْأَكَامِ وَالظُّرَابِ، وَبُطُونِ الْأُودِيَةِ، وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ

174. Alla:hummə, həvə:leyinə: valə: aleyinə:!

Alla:hummə, aləl-ə:kə:mi vaz-zira:bi va

¹ əl-Buxari, 974, 1032.

² əl-Buxari, 801, 846; Muslim, 104, 240.

butu:nil-əudiyəti va mənə:bitiş-şəcəri!

174. Allahım, üzərimizə deyil, ətrafımıza yağdır! Allahım, təpələrə, dağlara, vadilərə və ağac bitən yerlərə yağdır!¹

69. Hilal (təzə ay) görünərkən edilən dua

اللَّهُمَّ أَهْلِلْهُ عَلَيْنَا بِالْيَمَنِ وَالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ - ۱۷۵

175. Alla:hummə əhlilhu aleyinə: bil-yumni, val-i:mə:ni, vas-sələ:məti, val-islə:mi, Rabbi: va Rabbukəlla:hu!

175. Allahım, onu əmin-amanlıqla, imanla, salamatlıqla, İslamla başımız üzərinə çıxart! Bizim də Rəbbimiz, sənin də Rəbbin Allahdır!²

70. Oruc tutanın iftarını açarkən etdiyi dua

دَهَبَ الظَّمَأُ، وَابْتَلَّتِ العُرْوُقُ، وَنَبَتَ الأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللهُ - ۱۷۶

¹ əl-Buxari, 958, 1013.

² ət-Tirmizi, 3451, 3784; əl-Bəzzər, 947; əl-Hakim, 7767. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1816.

176. Zəhəbəz-zaməu, vabtəllətil-uru:q, va səbətəl-əcru in şə:ə Allah!

176. Susuzluq getdi və damarlar islandı. Allah istəsə, savab yazıldı!¹

71. Yeməyə başlayarkən edilən dua

بِسْمِ اللّٰهِ - ۱۷۷

177. Bismillə:h!

177. Allahın adı ilə!

Əvvəldə bunu unudan belə deyir:

بِسْمِ اللّٰهِ فِيْ اَوَّلِهِ وَاٰخِرِهِ - ۱۷۸

178. Bismillə:hi fi: əvvəlihi va ə:xirihi!

178. Əvvəlində də, axırında da Allahın adı ilə!²

¹ Əbu Davud, 2357, 2359. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 4678.

² Əbu Davud, 3767, 3769; ət-Tirmizi, 1858, 1977. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğalil, 1965.

Allahın yemək nəşib etdiyi kimsə desin:

١٧٩ - اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ

179. Alla:hummə bə:rik lənə: fi:hi va ət i'mnə:
xayran minhu!

179. Allahım! Bunu bizim üçün bərəkətli et və
bizə bundan daha xeyirlisini nəşib elə!

Allahın süd nəşib etdiyi kimsə isə desin:

١٨٠ - اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ

180. Alla:hummə bə:rik lənə: fi:hi va zidnə:
minhu!

180. Allahım! Bunu bizim üçün bərəkətli et və
bundan bizə daha çox nəşib et!¹

72. Yeməkdən sonra edilən dua

١٨١ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ

¹ ət-Tirmizi, 3455, 3789. Hədis həsəndir. Bax: Səhih Sunən ət-Tirmizi, 2749.

181. Əlhəmdulillə:hilləzi: ət a'məni: hə:zə və razəqani:hi min ğayri həulin minni: və lə: quvvətin!

181. Bunu mənə yedirdən və özüm heç bir qüdrət və güc sərf etmədən onu mənə bəxş edən Allaha həmd olsun!¹

۱۸۲ - الْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ ، غَيْرَ مَكْفِيٍّ ، وَلَا مُوَدَّعٍ وَلَا مُسْتَعْنَى
عَنْهُ ، رَبَّنَا

182. Əlhəmdulillə:hi kəsi:ran tayyibən mubə:- rakan fi:hi ğayra məkfiyyin və lə: muvəddəin və lə: mustəğnən anhu Rəbbənə:!

182. Rəbbimiz Allaha həmd olsun! (Özü də) çoxlu, xoş, mübarək, sonsuz, ardı-arası kəsilməyən, onsuz keçinmək mümkün olmayan bir həmd!²

¹ ət-Tirmizi, 3458, 3792; İbn Məcə, 3285. Hədis həsəndir. Bax: İrvaul-Ğalil, 1989.

² əl-Buxari, 5037, 5458; ət-Tirmizi, 3456, 3790.

73. Qonağın ona yemək verən üçün etdiyi dua

۱۸۳ - اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيْمَا رَزَقْتَهُمْ، وَاعْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ

183. Alla:hummə, bə:rik ləhum fi:mə: razəq-təhum vağfir ləhum varhəmhüm!

183. Allahım! Onlara verdiyin ruzini bərəkətli et, onları bağışla və onlara rəhm et!¹

74. Su verən yaxud vermək istəyən şəxs üçün edilən dua

۱۸۴ - اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي وَأَسْقِ مَنْ سَقَانِي

184. Alla:hummə, ət'im mən ət 'aməni: vasqi mən səqa:ni:!

184. Allahım, mənə yemək verənə yemək ver, su verənə su ver!²

¹ Muslim, 3805, 5449.

² Muslim, 3831, 5483.

75. Başqa bir evdə orucunu açan şəxsin ev əhli üçün etdiyi dua

۱۸۵ - أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ

185. Əftara i'ndəkumus-sa:imu:nə va əkələ taa:məkumul-əbra:ru va sallət aleykumul-mələ:ikətu!

185. Oruc tutanlar sizdə iftar açsın, yeməyinizi yaxşı adamlar yesin, mələklər də sizin üçün dua etsin!¹

¹ ən-Nəsəi "Aməlul-Yəuvm val-Leyl" 481; Əbu Davud, 3854, 3856. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4677.

76. Oruc tutan onu söyən adama nə deməlidir?

١٨٦ - إِيَّيَّيَّ صَائِمًا، إِيَّيَّ صَائِمًا

186. İnni: sa:im, inni: sa:im!

186. Mən orucam, mən orucam!¹

77. Nübar meyvə görərkən edilən dua

١٨٧ - اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي تَمْرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا،
وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدَّنَا

187. Alla:hummə, bə:rik lənə: fi: səmərinə: va
bə:rik lənə: fi: mədi:nətinə: va bə:rik lənə: fi:
sa:i'nə: va bə:rik lənə: fi: muddinə:!

187. Allahım! Məhsulumuzu bizim üçün
bərəkətli et, şəhərimizi bizim üçün bərəkətli et,

¹ əl-Buxari, 1761, 1894; Muslim, 1941, 2759.

saamızı¹ bizim üçün bərəkətli et və muddumuz² bizim üçün bərəkətli et!³

78. Asqırdıqda edilən dua

Kim asqırsa desin:

الْحَمْدُ لِلَّهِ - ۱۸۸

188. Əlhəmdulilləh!

188. Həmd olsun Allaha!

Qardaşı və ya dostu isə ona desin:

يَرْحَمَكَ اللَّهُ - ۱۸۹

189. Yərhəməkəlləh!

189. Allah sənə rəhm etsin!

O da bunun cavabında desin:

¹ Dörd ovuca bərabər ölçü vahidi.

² Bir ovuca bərabər ölçü vahidi.

³ Muslim, 2437, 3400.

١٩٠ - يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحْ بِأَلْسِنَتِكُمْ

190. Yəhdi:kumulla:hu va yuslihu bə:ləkum!

190. Allah sizi doğru yola yönəltsin və işinizi avand etsin!¹

79. Kafir asqırıb “əlhəmdulilləh” desə, ona nə deyilir?

١٩١ - يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحْ بِأَلْسِنَتِكُمْ

191. Yəhdi:kumulla:hu va yuslihu bə:ləkum!

191. Allah sizi doğru yola yönəltsin və işinizi avand etsin!²

80. Evlənən üçün edilən dua

١٩٢ - بَارَكَ اللَّهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ؛ وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ

192. Bə:rakəlla:hu ləkə va bə:rakə aleykə va

¹ əl-Buxari, 5756, 6224.

² əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 940, 1114; ət-Tirmizi, 2739, 2958. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğalil, 1277.

cəməa beynəkumə: fi: xayr!

192. Allah mübarək eləsin, sənin üçün bərəkətli etsin, hər ikinizi xeyir üzərində birləşdirsin!¹

81. Evlənən şəxsin özü üçün etdiyi dua və minik heyvanı alanın edəcəyi dua

۱۹۳ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا
وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ

193. Alla:hummə, inni: əs əlukə xayrahə: va xayra mə: cəbəltəhə: aleyhi, va əu:zu bikə min şərrihə: va şərri mə: cəbəltəhə: aleyhi!

193. Allahım! Şübhəsiz ki, mən Səndən həm onun xeyrini, həm də ona verdiyin xilqətin xeyrini diləyirəm! Onun şərindən və ona verdiyin xilqətin şərindən Sənə sığınırım!²

¹ Əbu Davud, 2130, 2132; ət-Tirmizi, 1091, 1114. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən Əbu Davud, 1850.

² Əbu Davud, 2162; İbn Məcə, 2252. Hədis həsəndir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 2446.

82. Həyat yoldaşı ilə cinsi əlaqəyə girməmişdən əvvəl edilən dua

١٩٤ - بِسْمِ اللّٰهِ. اللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا

194. Bismilləh! Alla:hummə cənnibnəş-şeyta:nə va cənnibiş-şeyta:nə mə: razəqtənə!

194. Allahın adı ilə! Allahım, bizi şeytandan uzaqlaşdır, şeytanı da bizə bəxş etdiyindən uzaqlaşdır!¹

83. Qəzəblənərkən edilən dua

١٩٥ - أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

195. Əu:zu billə:hi minəş-şeyta:nir-raci:m!

195. Lənətlənmiş şeytandan Allaha sığınırım!²

¹ əl-Buxari, 4767, 5165; Muslim, 2591, 3606.

² əl-Buxari, 3040, 3282.

84. Müsibətə düçar olmuş kimsəni görərkən edilən dua

۱۹۶ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا

196. Əlhəmdulillə:hilləzi: a:fə:ni: mimməbtə-lə:kə bihi və fəddaləni: alə: kəsi:rin mimmən xaləqa təfdi:lə:!

196. Sənə üz vermiş müsibətdən məni salamat edən və məni yaratdıqlarının çoxundan fəzilətli edərək üstün tutan Allaha həmd olsun!¹

۱۹۷ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ، وَفَضَّلَنِي عَلَيْكَ وَعَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ عِبَادِهِ تَفْضِيلًا

197. Əlhəmdulillə:hilləzi: a:fə:ni: mimməbtə-lə:kə bihi və fəddaləni: aleykə və alə:

¹ Ət-Tirmizi, 3431, 3760; İbn Məcə, 3882. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 602.

kəsi:rin min ibə:dihi təfdi:lə:!

197. Məni sənin düçar olduğun bu bələdan salamat edən və məni səndən və bir çox qullarından üstün edən Allaha həmd olsun!¹

85. Məclisdə deyilən dua

۱۹۸ - رَبِّ اغْفِرْ لِي وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الْعَفُورُ

198. Rabbiğfiri: va tub aleyyə, innəkə əntət-təuvva:bul-ğafu:r!

198. Ey Rəbbim! Məni bağışla, mənim tövbəmi qəbul et! Şübhəsiz ki, Sən Tövbələri qəbul edənsən, Bağışlayansan!²

¹ əl-Beyhəqi "Şuabul-İman" 4129. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 555.

² ət-Tirmizi, 3434, 3763. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 556.

86. Məclisin kəffarəsi¹

۱۹۹ - سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، أَسْتَغْفِرُكَ
وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

199. Subhə:nəkə Alla:hummə və bihəmdik, əşhədu ən lə: ilə:hə illə: ənt, əstəğfirukə və ətu:bu ileyk!

199. Allahım! Sən pak və müqəddəsən! Sənə həmd olsun! Mən şahidlik edirəm ki, Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Səndən bağışlanma diləyir və Sənə tövbə edirəm!²

¹ Məclisdə bilmədən baş verə biləcək günahların bağışlanması üçün edilən əvəz.

² Əbu Davud, 4859, 4861. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1517.

87. Sənə yaxşılıq edən şəxs üçün edəcəyin dua

٢٠٠ - جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا

200. Cəzə:kəlla:hu xayran!

200. Allah səni xeyirlə mükafatlandırırsın!¹

88. “Allah səni bağışlasın!” deyən üçün edilən dua

٢٠١ - وَلَكَ

200. Və ləkə!

200. Səni də!²

¹ ət-Tirmizi, 2035, 2167. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vat-Tərhib, 969.

² ən-Nəsəi “Sunənul-Kubra” 10054, 10182; Hədis səhihdir. Bax: Muxtəsər əş-Şəməl, səh. 33.

89. Dəccaldan qorunmaq üçün olan ayələr

201. Dəccaldan qorunmaq üçün əl-Kəhf surəsinin ilk on ayəsini əzbərləmək.¹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا (۱) فَيَمَّا لِيُذِيرَ
بَأْسًا شَدِيدًا مِنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا
حَسَنًا (۲) مَا كُنْتُمْ فِيهِ أَبَدًا (۳) وَيُذِيرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا (۴) مَا
لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِبَائِهِمْ كِبَرٌ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا
كَذِبًا (۵) فَالْعَلَّكَ بَاحِعٌ نَفْسَكَ عَلَى آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا
(۶) إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا (۷) وَإِنَّا
لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا (۸) أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ
كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا (۹) إِذْ أَوْىُّ الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ
لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا (۱۰)

Bismillə:hir-Rahmə:nir-Rahi:m

1. Əlhəmdulillə:hilləzi: ənzələ alə: abdihil-

¹ Muslim, 1/555.

kitə:bə va ləm yəc'al-ləhu: i'vacə:

2. Qayyiməl-liyunzira bə'sən şədi:dəm-mil-ləduhu va yubəş-şiral-mu'mini:nəlləzi:nə yə'məlu:nəs-sa:lihə:ti ənnə ləhum əcran həsənə:

3. Mə:kisi:nə fi:hi əbədə:

4. Va yunziral-ləzi:nə qa:lut-təxazəlla:hu valə-də:

5. Mə:ləhum bihi: min ilmin va lə: liə:bə:ihim. Kəburat kəlimətən təxrucu min əfvə:hihim. İyyəqu:lu:nə illə: kəzibə:

6. Fələlləkə bə:xiun nəfsəkə alə: ə:sə:rihim illəm yu'minu: bihə:zəl-hədi:si əsəfə:

7. İnnə: cəalnə: mə: aləl-ərđi zi:nətəlləhə: linəbluvahum əyyuhum əhsənu amələ:

8. Va innə: ləcə:i'lu:nə mə: aleyhə: sai':dən curuzə:

9. Əm həsibtə ənnə əshə:bəl-kəhfi var-raqi:mi kə:nu: min ə:yə:tinə: acəbə:

10. İz əval-fityətu iləl-kəhfi fəqa:lu Rabbənə: ə:tinə: mil-lədukkə rahmətən va həyyi'lənə: min əmrinə: raşədə:

Mərhəmətli və Rəhmli Allahın adı ilə!

(1) Kitabı Öz quluna nazil edən və onda heç bir nöqsana yol verməyən Allaha həmd olsun!
(2) Allah, Öz tərəfindən gələcək şiddətli bir əzabla günahkarları qorxutmaq, yaxşı işlər görən möminləri gözəl mükafata nail olacaqları ilə müjdələmək üçün bu Kitabı dopdoğru şəkildə nazil etdi. (3) Möminlər orada əbədi qalacaqlar. (4) Kitabı həm də: “Allah Özünə övlad götürmüşdür!” – deyənləri qorxutmaq üçün nazil etdi. (5) Bu haqda nə onların, nə də atalarının heç bir biliyi yoxdur. Ağızlarından çıxan söz necə də ağırdır. Onlar yalandan başqa bir şey danışmırlar. (6) Onlar bu Kitaba inanmırlar deyə, arxalarınca kədərlənib özünü həlakmı edəcəksən? (7) Biz yer üzündə olan bütün şeyləri ona bəzək etdik ki, insanlardan hansının əməlcə daha gözəl olduğunu sınaqdan keçirək. (8) Biz yer üzündə olan hər şeyi lazım gələrsə, məhv edib qurquru bir torpağa

döndərərək. (9) Yoxsa sən mağara və Rəqim əhlinin möcüzələrimizdən ən qəribəsi olduğunumu güman edirsən? (10) Bir zaman gənclər mağaraya sığınub: “Ey Rəbbimiz! Bizə Öz tərəfindən mərhəmət bəxş et və işimizdə bizə düz yol göstər!” demişdilər.

90. “Səni Allah xatirinə sevirəm”- deyən üçün edilən dua

٢٠٢ - أَحَبَّكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ

202. Əhəbbəkəlləzi: əhbəbtəni: ləhu!

202. Məni xatirinə sevdiiyin (Allah) səni də sevsin!¹

¹ Əbu Davud, 5125, 5127; İbn Hibban, 571. Hədis həsəndir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 5017.

91. Malını sənə təklif edən kimsə üçün edilən dua

۲۰۳ - بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ

203. Bə:rakəlla:hu ləkə fi: əhlikə va mə:likə!

203. Allah sənin üçün ailəni və malını bərəkətli etsin!¹

92. Borcu qaytararkən onu verən şəxs üçün edilən dua

۲۰۴ - بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّمَا جَزَاءُ السَّلْفِ الْحَمْدُ وَالْأَدَاءُ

204. Bə:rakəlla:hu ləkə fi: əhlikə va mə:likə!
İnnəmə: cəzə:us-sələfil-həmdü val-ədə:u.

204. Allah sənin üçün ailəni və malını bərəkətli etsin! Həqiqətən, borcun qarşılığı təşəkkür etmək və (onu) ödəməkdir.²

¹ əl-Buxari, 1908, 2044, 2049.

² ən-Nəsəi "Sunən" 4604, 4683, 4700. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğalil, 2424.

93. Allaha şərik qoşmaqdan qorxanın edəcəyi dua

٢٠٥ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَعْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ

205. Alla:hummə, inni: əu:zu bikə ən uşrikə bikə va ənə: ə'ləmu, va əstəğfirukə limə: lə: ə'ləmu!

205. Allahım! Bilə-bilə Sənə şərik qoşmaqdan Sənə sığınırım və bilmədiklərimə görə də Səndən bağışlanma diləyirəm!¹

94. Bəd əlamətə² qarşı edilən dua

٢٠٦ - اللَّهُمَّ لَا طَيْرَ إِلَّا طَيْرُكَ ، وَ لَا خَيْرَ إِلَّا خَيْرُكَ ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

206. Alla:hummə lə: tayra illə: tayruk, va lə: xayra illə: xayruk, va lə: ilə:hə ğayruk!

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 716. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 3731.

² Müəyyən bir hadisəni uğursuzluğa yozmaq.

206. Allahım! Sənin izninlə göydə uçan quşdan başqa heç bir quş yoxdur! Sənin verdiyin xeyirdən başqa xeyir yoxdur və Səndən başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!¹

95. Minik vasitəsinə minərkən edilən dua

۲۰۷ - بِسْمِ اللّٰهِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ {سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ} الْحَمْدُ لِلّٰهِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ، اللّٰهُ أَكْبَرُ، اللّٰهُ أَكْبَرُ، اللّٰهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ إِلَهِي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

207. Bismilləh! Əlhəmdulilləh! “Subhə:nəlləzi: səxxara lənə: hə:zə va mə: kunnə: ləhu: muqrini:n. Va innə: ilə: Rabbinə: ləmunqalibu:n”. Əlhəmdulilləh, əlhəmdulilləh, əlhəmdulilləh! Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər! Subhə:nəkə inni: zaləmtu nəfsi: fəğfiri:

¹ İbn əs-Sunni “Aməlul-Yəvm val-Leyl” 287. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1065.

fəinnəhu lə: yəğfiruz-zunu:bə illə: ənt!

207. Allahın adı ilə! Allaha həmd olsun! **“Bunu bizə tabe edən Allah pak və müqəddəsdir. Yoxsa bizim ona gücümüz çatmazdı. Şübhəsiz ki, biz Rəbbimizə qayıdacağıq”**. (əz-Zuxruf, 13-14). Allaha həmd olsun, Allaha həmd olsun, Allaha həmd olsun! Allah ən Böyükdür, Allah ən Böyükdür, Allah ən Böyükdür! Allahım, Sən pak və müqəddəssən! Mən özümə zülm etdim. Məni bağışla! Şübhəsiz ki, günahları ancaq Sən bağışlayırsan!¹

96. Səfər duası

۲۰۸ - اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، {سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ} اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَىٰ، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَىٰ، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ،

¹ Əbu Davud, 2602, 2604. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən Əbu Davud, 2324.

اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ
وَعْتَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ

208. Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər! “Subhə:nəlləzi: səxxara lənə: hə:zə va mə: kunnə: ləhu: muqrini:n. Va innə: ilə: Rabbinə: ləmunqalibu:n”. Alla:hummə, innə: nəş əlukə fi: səfərinə: hə:zəl-birra vat-təqva: va minəl-aməli mə: tərda:! Alla:hummə, həvvin aleyinə: səfəranə: hə:zə vatvi annə: bu'dəhu. Alla:hummə əntəs-sa:hibu fis-səfəri val-xali:fətu fil-əhli. Alla:hummə inni əu:zu bikə min və'sə:is-səfəri va kə:bətil-mənzari va su:il-munqaləbi fil-mə:li val-əhli!

208. Allah ən Böyükdür, Allah ən Böyükdür, Allah ən Böyükdür! **“Bunu bizə tabe edən Allah pak və müqəddəsdir. Yoxsa bizim ona gücümüz çatmazdı. Şübhəsiz ki, biz Rəbbimizə qayıdacağıq”.** (əz-Zuxruf, 13-14). Allahım, bu səfərimizdə Səndən yaxşılıq,

Allah qorxusu və razı qalacağın əməl diləyirik!
 Allahım, bu səfərimizi bizim üçün rahat et və
 onun uzaqlığını bizə yaxın et! Allahım, səfərdə
 dost və ailəmiz üçün hamı Sənsən! Allahım!
 Səfərin ağırlığından, məyus edən
 mənzərədən, malda və ailədə xoşagəlməz
 dəyişiklikdən Sənə pənah aparıram!
 Səfərdən qayıdanda isə həmin duanı oxuyub
 aşağıdakı sözləri də buna əlavə etmək lazımdır:

آيُّوْنَ، تَائِبُوْنَ، عَابِدُوْنَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ

Ə:yibu:nə, tə:ibu:nə, a:bidu:nə, li-Rabbinə:
 hə:midu:n!
 Biz geri dönənlər, tövbə edənlər, ibadət
 edənlər, Rəbbimizə həmd edənlərik!¹

¹ Muslim, 2392, 3339.

97. Kəndə yaxud şəhərə daxil olarkən edilən dua

۲۰۹ - اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظَلَّلْنَ ، وَرَبَّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقَلَّلْنَ ، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضَلَّلْنَ ، وَرَبَّ الرِّيَّاحِ وَمَا دَرَبْنَ ، فَإِنَّا نَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ أَهْلِهَا ، وَشَرِّ مَا فِيهَا

209. Alla:hummə, Rabbəs-səmə:və:tis-səb'i va mə: əzləlnə, va Rabbəl-əradi:nəs-səb'i va mə: əqləlnə, va Rabbəş-şəyə:ti:ni va mə: ədləlnə, va Rabbər-riyə:hi va mə: zəraynə! Fəinnə: nəş ə-lukə xayra hə:zihil-qaryəti va xayra əhlihə: va nəu:zu bikə min şərrihə: va şərri əhlihə: va şərri mə: fi:hə:!

209. Allahım, yeddi qat səmanın və kölgələndirdiklərinin Rəbbi! Yeddi qat yerin və daşdıqlarının Rəbbi! Şeytanların və azdırdıqlarının Rəbbi! Küləklərin və sovurub apardıqlarının Rəbbi! Səndən bu kəndin xeyrini, onun əhalisinin xeyrini diləyirik! Onun şərindən,

onun əhalisinin şərinədən, orada olanların şərinədən Sənə sığırıq!¹

98. Bazara girərkən edilən dua

۲۱۰ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ
وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

210. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə
ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu, yuhyi: va
yumi:tu va huvə həyyun lə: yəmu:tu, biyədi-
hil-xayru va huvə alə: kulli şey in qadi:r!

210. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! Dirildir və öldürür! O, diridir və ölməzdir! Xeyir onun Əлиндədir və O hər şeyə Qadirdir!²

¹ əl-Hakim, 1634, 2488; əl-Beyhəqi "Sunənul-Kubra" 10619; ən-Nəsəi "Sunənul-Kubra" 8776, 10302. Hədisin isnadı həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2759.

² İbn Məcə, 2235, 2320; ət-Tirmizi, 3429, 3757; əl-Hakim, 1973. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 3139.

99. Minik vasitəsi büdrədikdə (ilişib qaldıqda) edilən dua

۲۱۱ - بِسْمِ اللّٰهِ

211. Bismilləh!

211. Allahın adı ilə!¹

100. Vidalaşdıqda müsafirin sakinlər üçün etdiyi dua

۲۱۲ - اَسْتَوْدِعُكَ اللّٰهَ الَّذِي لَا تَضِيْعُ وَدَائِعُهُ

212. Əstəudiu'-kəlla:həlləzi: lə: tədi:u' va də:iu'hu!

212. Səni Özünə həvalə edilmiş əmanətləri itməyən Allaha əmanət edirəm!²

¹ Əbu Davud, 4982, 4984. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Kələmut-Tayyib, 237.

² İbn Macə, 2825; Əhməd, 9219, 9230. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 958.

101. Vidalaşdıqda sakinlərin müsafir üçün etdiyi dua

۲۱۳ - أَسْتُوْدِعُ اللّٰهَ دِيْنَكَ، وَأَمَانَتَكَ، وَخَوَاتِيْمَ عَمَلِكَ

213. Əstəudiu'lla:hə di:nəkə və əmə:nətəkə və xava:ti:mə aməlik!

213. Sənin dinini, sədaqətini və əməllərinin aqibətini Allaha əmanət edirəm!¹

۲۱۴ - رُوْدَكَ اللّٰهَ التَّقْوَى، وَعَفَرَ ذَنْبَكَ، وَيَسَّرَ لَكَ الْحَيْرَ حَيْثُمَا كُنْتَ

214. Zəvvadək-Əlla:hut-təqva, və ǧafəra zənbək, və yəssərə ləkəl-xayra heysumə:kuntə!

214. Allah sənin azuqəni təqva etsin, günahını bağışlasın və harada olsan xeyir əldə etməyi sənin üçün asanlaşdırın!²

¹ Əhməd, 8694; ət-Tirmizi, 3443, 3775. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 16, Səhih əl-Cami, 957.

² ət-Tirmizi, 3444, 3776. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 3579.

102. Səfərdə yol gedərkən təkbir və təsbih

215. Yüksəyə qalxanda “Allahu Əkbər” demək, aşağı enəndə isə “Subhən-Allah” demək!¹

103. Müsafirin səhərə yaxın etdiyi dua

۲۱۶ - سَمِعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ، وَحُسْنِ بَلَائِهِ عَلَيْنَا. رَبَّنَا صَاحِبِنَا، وَأَفْضِلْ عَلَيْنَا عَائِدًا بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ

216. Səmməa sə:miun bihəmdillə:hi, va husni bələ:ihi aleyinə:, Rəbbənə: sa:hibnə: va əfdil aleyinə: a:izən billə:hi minən-nə:r!

216. Üzərimizə olan gözəl sınağından dolayı Allaha etdiyimiz həmdi eşidən eşitdi. Oddan Allaha sığınaraq deyirəm: “Ey Rəbbimiz! Bizə yoldaş ol və bizə mərhəmət et!”²

¹ əl-Buxari, 2771-2772, 2993-2994.

² Muslim, 4895, 7075.

104. Səfərdə və ya başqa vaxtlarda mənzil başına çatdıqda edilən dua

٢١٧ - أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

217. Əu:zu bikəlimə:tillə:hit-tə:mmə:ti min şərri mə: xaləq!

217. Yaratdıqlarının şərindən Allahın tam kəlamlarına sığınırım!¹

105. Səfərdən qayıdarkən edilən zikr

218. Hər tərənin üstündə üç dəfə təkbir edib (“Allahu Əkbər” deyib) sonra deyir:

٢١٨ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ ، وَلَهُ الْحَمْدُ ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، آيُّونَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ سَاجِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَهَرَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ

¹ Muslim, 4881, 7053.

218. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə lə-hu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu va huvə alə:kulli şey in qadi:r! Ə:yibu:nə, tə:ibu:nə, a:bidu:nə, sə:cidu:nə li-Rəbbinə: hə:midu:n! Sadəqalla:hu va'dəhu, va nəsara abdəhu va həzəməl-əhzə:bə vahdəhu!

218. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! Biz geri dönənlər, tövbə edənlər, ibadət edənlər, səcdə edənlər, Rəbbimizə həmd edən-lərik! Allah vədinə sadıq oldu, quluna kömək etdi və (düşmənlərdən olan) dəstələri tək Özü məğlub etdi!¹

¹ əl-Buxari, 1670, 1797, 3807, 4116; Muslim, 2394, 3443.

106. Sevindirici yaxud xoşagəlməyən hadisə ilə rastlaşan adam nə deməlidir?

Sevindirici bir hal olduqda, bu zikr deyilir:

٢١٩ - الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ

219. Əlhəmdü-lillə:hilləzi: bini'mətihi tətimmus-sa:lihə:t!

219. Neməti sayəsində yaxşı işlər tamamlanan Allaha həmd olsun!

Xoşa gəlməyən bir hadisə olduqda, bu zikr deyilir:

٢٢٠ - الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ

220. Əlhəmdülillə:hi alə: kulli hə:l!

220. Hər bir halda Allaha həmd olsun!¹

¹ İbn Məcə, 3803; əl-Hakim, 1840. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 265.

107. Söydüyün adam üçün edəcəyin dua

۲۲۱ - اللَّهُمَّ فَإِنَّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتُهُ فَاجْعَلْ ذَلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

221. Alla:hummə fə-əyyumə: mu'minin səbəbtuhu fəc al zə:likə ləhu qurbətən ileykə yəuvməl-qiyə:məti!

221. Allahım! Hansı mömini söymüşəmsə, Qiyamət günü bunu onun üçün Sənə yaxınlaşdıran bir vasitə et!¹

¹ əl-Buxari, 5884, 6361.

108. Müsəlman müsəlmanı tərifləyəndə nə deməlidir?

٢٢٢ - أَحْسِبُ فُلَانًا وَاللَّهِ حَسِيْبُهُ وَلَا أَرْكِي عَلَى اللَّهِ أَحَدًا

222. Əhsibu fulə:nən valla:hu həsi:buhu va lə: uzəkki: aləlla:hi əhədən!

222. Mən filankəsi yaxşı adam hesab edirəm. Onu hesaba çəkən isə Allah olacaq. Mən heç kəsi Allah yanında təmizə çıxartmıram.¹

109. Təriflənen müsəlman nə deməlidir?

٢٢٣ - اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَاعْفِرْ لِي مَا لَا يَعْلَمُونَ (وَاجْعَلْنِي خَيْرًا مِمَّا يَظُنُّونَ)

223. Alla:hummə lə: tuə:xizni: bimə: yəqu:lu:n, vağfir li: mə: lə: yə'ləmu:n (vac'alni: xayran mimmə: yəzunnu:n)!

223. Allahım! Onların söylədiklərinə görə

¹ əl-Buxari, 2662, 3468; Muslim, 5319, 7693.

məni qınama, bilmədikləri şeyləri (onlardan gizli qalan günahlarımı) mənə bağışla (və məni zənn etdiklərindən daha xeyirli et)!¹

110. Təəccüblənərkən və ya sevinərkən edilən dua

سُبْحَانَ اللَّهِ - ۲۲۴

224. Subhə:n-Allah!

224. Allah pak və müqəddəsdir!²

اللَّهُ أَكْبَرُ - ۲۲۵

225. Alla:hu Əkbər!

225. Allah ən Böyükdür!³

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 761. Mötərizədəki sözlər əl-Beyhəqinin əlavəsidir, "Şuəbul-İman" 4534, 4876. Hədis səhihdir. Bax: Cəmiu Səhih əl-Əzkər, 406.

² əl-Buxari, 276, 274, 283, 285; Muslim, 556, 850.

³ əl-Buxari, 3099, 3170, 3348; ət-Tirmizi, 3169, 3467.

111. Bir şeyi gözə gətirəcəyindən qorxan adamın etdiyi dua

٢٢٦ - بَارِكْ اللهُ فِيكَ

226. Bə:rak-Əlla:hu fi:kə!

226. Allah sənə bərəkət versin!¹

112. Qorxduqda nə deyilir?

٢٢٧ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ

227. Lə: ilə:hə illəllah!

227. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!²

113. Üsyankar şeytanların hiyləsini dəf etmək üçün nə deyilir?

٢٢٨ - أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا يَجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا

¹ Əhməd, 15700, 15738, 15790; İbn Məcə, 3509. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2572.

² əl-Beyhəqi "Şuabul-İman" 599. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2714.

خَلَقَ، وَبَرَأً وَدَرَأً، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَمِنْ
 شَرِّ مَا دَرَأَ فِي الْأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يُخْرِجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ،
 وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ

228. Əu:zu bikəlimə:tillə:hit-tə:mmə:tilləti: lə:
 yucə:vizuhunnə bərrun va lə: fə:cirun min
 şərri mə: xaləqa, va bəraə va zəraə, va min şərri
 mə: yənzilu minəs-səmə:i, va min şərri mə:
 yə'rucu fi:hə:, va min şərri mə: zəraə fil-ərđi, va
 min şərri mə: yəxrucu minhə:, va min şərri
 fitənil-leyli van-nəhə:ri, va min şərri kulli
 ta:riqin illə: ta:riqan yətruqu bixayrin yə:
 Rahmə:n!

228. Yaratdıqlarının, düzəltmələrinin və icad
 etdiklərinin şərindən, səmadan nazil olanların
 və orada yüksələnlərin şərindən, yerə əkdik-
 lərinin və oradan çıxanların şərindən, gecənin
 və gündüzün fitnələrinin şərindən, – gecə xoş
 xəbərlə gələn müstəsna olmaqla – gecə gə-
 lənlərin hər birinin şərindən həm itaətkarın,

həm də günahkarın möhtac olduğu Allahın tam kəlamlarına sığınırım, Ey Rahmən!¹

114. Rahatlıq kəlmələri

۲۲۹ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ

229. Lə: ilə:hə illəlla:hul-həli:mul-kəri:m, lə: ilə:hə illəlla:hul-aliyyul-azi:m, lə: ilə:hə illəlla:hu Rabbus-səmə:vətis-səb'i va Rabbul-arşil-kəri:m!

229. Həlim, Səxavətli Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! Uca, Əzəmətli Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! yeddi göyün Rəbbi və Ərşin Səxavətli Rəbbi Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur!²

¹ Əhməd, 15461, 14499, 15540; ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 3746. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, ۸۴۰.

² İbn Əbud-Dunyə "Fərac Bədəş-Şiddə" 47. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4571.

115. Peyğəmbərə ﷺ salavat gətirməyin fəziləti

230. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Mənə bir salavat edən elə bir kəs yoxdur ki, mənə salavat etdiyi müddətdə mələklər ona xeyir-dua etməsinlər. Qul bunu istər çox, istərsə də az etsin”.¹

231. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Mənə salavat etməyi çoxaldın! Həqiqətən, Allah qəbrimin yanında mənə bir mələyi müvəkkil etmişdir. Ümmətimdən bir kişi mənə salavat etdikdə həmin mələk mənə deyir: “Ey Muhəmməd! İndicə filankəsin oğlu filankəs sənə salavat etdi”.²

232. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Ümmətimdən hər kim mənə qəlbindəki ixlasla salavat göndərərsə, Allah buna görə ona on dəfə

¹ Əhməd, 15727,16097. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 5744.

² əd-Deyləmi, 1/31. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1530.

salavat edər, onun məqamını on dərəcə qal-dırar, ona on savab yazar və onun on günahını silər”.¹

233. Rəvayət edilir ki, Kəb ibn Uca ؓ demişdir: “Allah Elçisi ﷺ dedi: “Minbəri gətirin!” Biz minbəri gətirdikdə, Peyğəmbər ﷺ bir pillə qalxdı və: “Amin!”- dedi. Sonra ikinci pilləni qalxdı və yenə: “Amin!”- dedi. Sonra üçüncü pilləni qalxdı və yenə də: “Amin!”- dedi. O, minbərdən aşağı düşəndə biz dedik: “Ey Allahın Elçisi, biz səndən bundan əvvəl eşitmədiyimizi eşitdik”. O dedi: “Cəbrail ؑ yanıma gələrək dedi: “Ramazan ayına çatıb bağışlanma qazanmayan məhv olsun!” Mən dedim: “Amin!” İkinci pilləni qalxdıqda dedi: “Yanında sənin adın çəkildikdə, sənə salavat deməyən məhv olsun!” Mən dedim: “Amin!”

¹ ən-Nəsəi “Sunənul-Kubra” 9809. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 3360.

Üçüncü pilləyə qalxdıqda, Cəbrail ﷺ dedi: “Valideynləri və ya valideynlərindən biri ahıl yaşına çatdıqda, (onlara qayğı göstərməyərək) Cənnətə girməyən məhv olsun!” Mən dedim: “Amin!”¹ Digər rəvayətdə Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Yanında adım çəkildiyi zaman mənə salavat demiyənin burnu yerə sürtülsün! Ramazan ayına yetişib bu ay çıxanda günahları bağışlanmayanın burnu yerə sürtülsün! Yanında yaşlı valideynlərinin olmasına rəğmən onları razı salmadığına görə Cənnətə girməyənin burnu yerə sürtülsün!”²

234. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Xəsis o kəsdir ki, yanında xatırladığım zaman mənə salavat

¹ əl-Hakim, 7256. Hədis səhih li-ğeyrihidir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 995, 1677.

² ət-Tirmizi, 3545, 3890. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 3510.

gətirmir".¹

¹ ət-Tirmizi, 3546, 3891. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 933.

116. Xoruz banlayarkən və ya uzunqulaq anqırarkən edilən dua

235. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Xoruzun banlamasını eşitsəniz, Allahdan Onun lütfünü diləyin, çünki o, mələk görmüşdür. Uzunqulağın anqırmasını eşitsəniz, şeytandan Allaha sığının, çünki o, şeytan görmüşdür”.¹

117. Gecə heyvanların səslərini eşidərkən edilən dua

236. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Gecə itlərin hürməsini və uzunqulaqların anqırmasını eşitsəniz, onlardan Allaha sığının, çünki onlar sizin görmədiklərinizi görürlər!”²

¹ Əbu Davud, 5103, 5105. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Kələmut-Tayyib, 220.

² Əbu Davud, 5102, 5104. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsəbih, 2419.

118. Həcc və ya ümrə ziyarəti əsnasında ihramda olan şəxs¹ necə təlbiyə² etməlidir?

۲۳۷ - لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ، وَالنَّعْمَةَ،
لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ

237. Ləbbeyk-Alla:hummə ləbbeyk, ləbbeykə
lə: şəri:kə ləkə ləbbeyk, innəl-həmdə van-
ni'mətə, ləkə val-mulkə, lə: şəri:kə lək!

237. Hüzurundayam, Allahım hüzurunda-
yam! Hüzurundayam, Sənin şərikin yoxdur,
hüzurundayam! Həmd Sənədir! Nemət və
mülk Sənə məxsusdur! Sənin şərikin yoxdur!³

¹ İhram paltarında olan kəs.

² Allahın əmrinə müntəzir olduğunu bildirmək.

³ əl-Buxari, 1448,1549, 5460, 5915; Muslim, 2029, 2868.

119. Qara daş yerləşən küncə gəlib çatdıqda təkbir gətirmək

238. İbn Abbas رضي الله عنه rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ Kəbəni dəvənin üstündə təvaf etdi. O, hər dəfə (qara daş yerləşən) küncə gəlib çatanda özündəki əsa ilə ona tərəf işarə etdi və təkbir gətirdi.¹

120. Yəmən küncü ilə qara daş arasında edilən dua²

۲۳۹ - رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

239. Rabbənə: ə:tinə: fid-dunyə: həsənətən va fil-ə:xirati həsənətən va qinə: azə:bən-nə:r!

239. Ey Rəbbimiz! Bizə dünyada da yaxşılıq (gözəl nemətlər) ver, axirətdə də yaxşılıq

¹ əl-Buxari, 1509, 1613.

² Kəbəni təvaf edərkən qara daş olan küncə ondan əvvəlki künc arasında ediləcək dua.

(Cənnət) ver və bizi Cəhənnəm əzabından qoru!¹

121. Safə və Mərvə dağları üzərində dayandıqda edilən dua

240. Peyğəmbər ﷺ Safəyə yaxınlaşanda:

{ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ } أَيْ بَدَأُ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ

İnnəs-safə: val-mərvatə min şəa:irillə:h. Əbdəu bimə: bədəə Alla:hu bihi!

“Həqiqətən, Safə və Mərvə Allahın nişanələrindəndir!” (əl-Bəqərə, 158) “Allah nə ilə başlamışsa, mən də onunla başlayıram!”²- dedi. Sonra Səfadan başlayıb onun üstünə qalxdı, Kəbəni görəndə isə üzünü qibləyə tərəf tutub

¹ Əbu Davud, 1519. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 4802.

² Duanın bu hissəsi yalnız Safənin üzərində deyilir. Mərvanın üzərində deyilmir.

“Lə iləhə illəllah” və “Allahu Əkbər” söylədi və dedi:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أُنْجَزَ وَعْدُهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ

Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadi:r! Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu, əncəzə va'dəhu, va nəsarə abdəhu va həzəməl-əhzə:bə vəhdəhu!

Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadirdir! Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir! Allah vədini yerinə yetirdi, quluna kömək etdi və (düşmənlərdən olan) dəstələri tək Özü məğlub etdi!

Peyğəmbər ﷺ bu duanı üç dəfə təkrarladı və hər birinin arasında da Allaha dua etdi.

Həmçinin hədisdə deyilir ki, Peyğəmbər ﷺ Mərvada da eyni ilə Safədə etdiklərini etdi.¹

122. Arafa günü² edilən dua

٢٤١ - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

241. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə lə-hu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə:kulli şey in qadi:r!

241. Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur. Mülk Onundur və həmd Onadır! O hər şeyə Qadir-dir!³

¹ Muslim, 2137, 3009. Bu dua ancaq Safənin üzərində oxunur.

² Zil-Hiccə ayının doqquzu, Qurban bayramından əvvəlki gün.

³ ət-Tirmizi, 3585, 3934. Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vat-Tərhib, 2598.

123. Məş'ərul-Həramda¹ edilən zikr

242. Peyğəmbər ﷺ Qasvəyə² minib Məş'ərul-Hərama gəldi, üzünü qibləyə çevirdi, (Allaha dua etdi, "Allahu Əkbər" və "lə iləhə illəllah" söylədi). O, hava işıqlanana qədər ayaq üstə dayanıb (bu cür dua etməkdə) davam etdi və günəş çıxmazdan əvvəl yola düşdü!³

124. Cəmərətdə⁴ hər daşı atarkən təkbir etmək

243. Cəmərətlərin⁵ üçündə də hər bir daşı atarkən təkbir edir, birinci və ikinci cəmərətdə daş atdıqdan sonra irəli çıxıb dayanır, qibləyə üz tutaraq əllərini qaldırıb dua edir. Əqəbə

¹ Müzdəlifə vadisi.

² Qasvə Peyğəmbərin ﷺ dəvəsinin adıdır.

³ Muslim, 2137, 3009.

⁴ Şeytana daş atılan yerlər.

⁵ Hər Cəmərədə yeddi daş atılır.

cəmərətında¹ də hər bir daşı atarkən təkbir edir, sonra isə orada dayanmadan çıxıb gedir.²

125. Qurban kəsərkən nə deyilir?

٢٤٤ - بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ (اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ) أَكْبَرُ اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي

244. Bismillə:hi, valla:hu əkbər! (Alla:hummə minkə va ləkə!) Alla:hummə təqabbəl minni:!

244. Allahın adı ilə, Allah ən Böyükdür! (Allahım, Sən vermişən, Sənin üçün də kəsirəm!)³ Allahım, məndən qəbul et!⁴

¹ Kəbəyə daha yaxın olan cəmərət.

² əl-Buxari, 1632, 1750.

³ Əbu Yə'lə, 4/22. Hədis səhihdir. Bax: İrvaul-Ğalil, 1118, 1152.

⁴ Muslim, 1967, 3637, 5203.

126. Salamın fəziləti

245. Əbu Hureyra ﷺ rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ bir məclisdə olarkən bir kişi gəlib: “əs-Sələ:mu aleykum!” - (sizə salam olsun!) - dedi. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “(Buna) on savab var”. Başqa bir kişi gəlib: “əs-Sələ:mu aleykum və rahmətullah!” - (sizə salam olsun və Allahın rəhməti yetişsin!) - dedi. ﷺ buyurdu: “(Buna) iyirmi savab var”. Başqa bir kişi gəlib: “əs-Sələ:mu aleykum və rahmətullahi və bərakətuhu!” - (sizə salam olsun, Allahın rəhməti və bərakəti yetişsin!) - dedi. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “(Buna) otuz savab var”. Bir kişi məclisdən qalxıb salam vermədi. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Dostunuz (salamını) nə tez unutdu. Sizdən biriniz məclisə gəldiyi zaman salam versin. Əgər (orada) oturmağı məsləhət bilsə otursun. Məclisdən durub getdikdə də salam

versin. Əvvəlki salam sonuncu salamdan daha üstün deyil".¹

246. Abdullah ibn Amr رضي الله عنه rəvayət edir ki, bir nəfər Allah Elçisindən ﷺ soruşdu: "İslam xislətlərinin ən xeyirlisi hansıdır?" Peyğəmbər ﷺ dedi: "Sənin, (ehtiyacı olana) yemək yedirtməyin, tanıdığına və tanımadığına salam verməyindir".²

247. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: "İnsanların Allaha ən yaxın olanı ilk salam verəndir".³

248. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Həqiqətən, "əs-Sələm" Allahın adlarından biridir. O, bunu yerdə (bir-birinizlə salamləşsınız deyə) təyin

¹ əl-Buxari "Ədəbul-Mufrad" 986. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Ədəbul-Mufrad, 761.

² Muslim, 160.

³ Əbu Davud, 5197, 5199. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 3382.

etmişdir. Elə isə salamı aranızda yayın! Həqiqətən, müsəlman kişi bir qövmün yanından keçərək salam verər, onlar da salamı alarlarsa, o, həmin qövmədən bir dərəcə üstün olar. Çünki, o adam salamı onların yadına saldı. Əgər onun salamını almasalar, onlardan daha xeyirli və pak olan (mələklər) onun salamını alarlar”.¹

249. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “İki müsəlman əl verib görüşdükdə, əlləri bir-birindən ayrılmadan bağışlanırlar”.²

127. Salam verən kafirin salamı necə alınmalıdır?

250. Şeyx İbn əl-Useymin rahiməllah buyurur: “...Uca

¹ əl-Bəzzər, 1771; Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 184, 1607.

² ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 8002. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 433.

Allah buyurur: **“Biri sizinlə salamladığı zaman siz onun salamını daha böyük ehtiramla alın və ya verilən salamı olduğu kimi qaytarın!”** (ən-Nisa, 86). Bu möhtəşəm ayədən o da aydın olur ki, əgər kafirlərdən biri səni salamlayıb, aydın ifadə ilə **“əs-Sələ:mu aleyk!”** desə, ona **“Va aleykəs-səlam!”** deyə bilərsən, çünki bunu deməklə onun salamını olduğu kimi qaytarmış hesab edilərsən. Qaldı ki Peyğəmbərin ﷺ: **“Kitab əhli sizə salam verdiyi zaman siz onlara: “Va aleykum!” - deyin”,** yəni onlara: **“Va aleykumus-sələ:m!” - deməyin!”** sözünə gəlincə, Peyğəmbər ﷺ bunun səbəbini həmin hədisdə açıqlayıb demişdir: **“Yəhudilər salam verdikdə: “əs-Sə:mu aleykum”, yəni “Sizə ölüm olsun!” – deyə sizə bəddua edirlər. Siz də onlara: “Va aleykum (sizin üzərinizə olsun)!” – deyin”. Bu hədisdən aydın olur ki, əgər onlar: “əs-Sələ:mu aleykum” – desələr, biz onlara: “Va aleykumus-sələ:m” – deyə cavab veririk, çünki Uca Allah buyurur: **“Biri sizinlə****

salamlaşdığı zaman siz onun salamını daha böyük ehtiramla alın və ya verilən salamı olduğu kimi qaytarın!" (ən-Nisa, 86)".¹

128. Döyüş meydanından qaçan da bağışlana bilər

251. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: "Kim:

٢٥١ - أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

251. Əstəğfirulla:həl-azi:məlləzi: lə: ilə:hə illə:
huvəl-həyyul-qayyu:m va ətu:bu ileyhi!

251. "Özündən başqa ibadətə layiq məbud olmayan, Əzəmətli, Yaşayan, Qəyyum Allah-dan bağışlanma diləyirəm və Ona tövbə edirəm!" - deyərsə, döyüş meydanından qaçmış olsa belə günahları bağışlanar".²

¹ İbn əl-Useymin "Şərh Riyadus-Salihin" 1/956.

² ət-Tirmizi, 3577, 3926; Əbu Davud, 1517, 1519. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən ət-Tirmizi, 2831.

129. Səcdədə və gecənin axırı edilən dua

252. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: “Əgər ümmətim üçün çətin olmasaydı, mən onlara dəstamazla yanaşı misvakdan istifadə etməyi əmr edərdim və İşa namazını gecənin üçdə birinə və ya yarısına qədər gecikdirərdim. Gecənin üçdə biri və ya yarısı keçdikdə Allah ﷻ dünyə səmasına enir və belə deyir: “İstəyən varmı ona verim. Bağışlanma diləyən varmı onu bağışlayım. Tövbə edən varmı onun tövbəsini qəbul edirəm. Dua edən varmı onun duasını qəbul edirəm”.¹ Digər rəvayətdə Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Rəbbin qula ən yaxın olan vaxtı gecənin axırındır. Əgər o vaxt Allahu zikr edənlərdən olmağı bacarırsansa, ol!”²

¹ Əhməd 9589, 9591, 9220, 9841. Şueyb əl-Arnəvut əl-Buxari və Muslimin şərtlərinə görə isnadının səhih olduğunu bildirmişdir.

² ət-Tirmizi, 3579, 3928. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 1173.

253. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Bəndənin Rəbbinə ən yaxın olduğu halı onun səcdə vəziyyətidir. Odur ki, (səcdədə) duaları çoxaldın!”¹

130. Tövbə və bağışlanma diləmək

254. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Mən hər gün yüz dəfə Allahdan bağışlanma diləyir və Ona tövbə edirəm”.²

131. Bəzi zikrlərin fəziləti haqda hədislər

255. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur:

يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

“Yə: Zəl-Cələ:li vəl-İkram!” (Ey əzəmət və ehtiram Sahibi!) – (adı ilə) dua etməyi davamlı

¹ Muslim, 482, 744, 1111.

² İbn Məcə, 3815. Hədis həsən səhihdir. Bax: Səhih İbn Məcə, 3076.

edin".¹

**132. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə
ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə
alə: kulli şey in qadi:r**

لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ

شَيْءٍ قَدِيرٌ

256. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Kim gün ərzində yüz dəfə: "Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadi:r! – (Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Ona məxsusdur və O hər şeyə Qadirdir!)"- deyərsə, on kölə azad etmiş sayılar, üstəlik ona yüz savab yazılar və onun yüz günahı silinər, (bundan başqa bu dualar) həmin gün axşama

¹ ət-Tirmizi, 3525, 3868. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1536.

qədər onu şeytandan qoruyar və (bu duanı) ondan çox dəyən kimsə istisna olmaqla heç kəs onun gətirdiyindən üstün başqa bir şey gətirə bilməz".¹

257. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Kim günəş çıxmadan və batmadan əvvəl yüz dəfə "Subhə:n-Allah"- deyərsə, yüz qurbanlıq heyvandan daha əfzəldir. Kim günəş çıxmadan və batmadan əvvəl yüz dəfə "Əlhəmdulilləh"- deyərsə, yüz atı (Allah yolunda) istifadəyə verməkdən daha əfzəldir. Kim günəş çıxmadan və batmadan əvvəl yüz dəfə "Alla:hu Əkbər"- deyərsə, yüz qul azad etməkdən əfzəldir. Kim günəş çıxmadan və batmadan əvvəl yüz dəfə "Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdu va huvə alə: kulli şey in qadi:r!"- deyərsə, Qiyamət günü onun bu dediyinə

¹ əl-Buxari, 5923, 6403.

bərabər və ya artıq deyəndən başqa heç kəs onun gətirdiyi əməldən daha üstün əməl gətirə bilməz".¹

258. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Kim səhər on dəfə: "Lə ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü va huvə alə: kulli şey in qadi:r!"- deyərsə, ona yüz savab yazılar, yüz günahı silinər, onun üçün bir kölə azad etməyə bərabər olar və o gün axşama qədər (şeytandan) qorunar. Kim bunları axşam söyləyərsə, onun üçün bunun eynisi verilər".²

¹ ən-Nəsəi "Sunənul-Kubra" 10657. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vat-Tərhib, 658.

² Əhməd, 8704, 8719. Şueyb əl-Arnəvut isnadını əl-Buxari və Muslimin şərtlərinə əsasən səhih olduğunu bildirmişdir.

133. Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulk va ləhul-həmd, yuhyi: və yumi:t va huvə alə: kulli şey in qadi:r

لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَهُوَ الْحَمْدُ، وَيُحْيِي وَيُمِيتُ،
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

259. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Kim səhər açıldıqda on dəfə: “Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulk va ləhul-həmd, yuhyi: və yumi:t va huvə alə: kulli şey in qadi:r! – (Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur! O təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur, həmd Ona məxsusdur! Dirildir və öldürür və O, hər şeyə Qadirdir!)”- deyərsə, Allah bu zikrin hər birinə görə ona on savab yazar, on günahını silər, on dərəcə yüksəldər, ona on qul azad etmək savabı verirlər, bu sözlər günün əvvəlindən sonunadək onu qoruyan silahlı dəstə olar, bu əməl o gün edilən əməllərdən ən üstünü olar. Bunu axşam

deyərsə, eyni savaba nail olar".¹

260. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Kim məğribdən sonra on dəfə: "Lə: ilə:hə illəlla:hu, vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulk və ləhul-həmd, yuhyi: və yumi:t və huvə alə: kulli şey in qadi:r!"-deyərsə, Allah səhərədək onu şeytandan qoruyan silahlı mühafizəçilər göndərər, onun üçün (Cənnəti) vacib edən on savab yazılar, onu həlak edən on günahı silinər və ona on mömin köləni azad etməyə bərabər savab verilər".²

¹ Əhməd, 23401, 23614. Hədisin isnadı səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 114.

² Ət-Tirmizi, 3534, 3877. Hədis həsən səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1/160/472.

134. Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü, yuhyi: və yumi:t, biyədihil-xayru və huvə alə: kulli şey in qadi:r

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَنُحْيِي وَيُمِيتُ
بِيَدِهِ الْحَيَاةَ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

261. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Kim Sübh namazından sonra oturduğu halda yüz dəfə: “Lə: ilə:hə illəlla:hu vahdəhu lə: şəri:kə ləhu, ləhul-mulku va ləhul-həmdü, yuhyi: va yumi:t, biyədihil-xayru va huvə alə: kulli şey in qadi:r! – (Allahdan başqa ibadətə layiq məbud yoxdur, O, təkdir, Onun şəriki yoxdur! Mülk Onundur və həmd Ona məxsusdur, dirildir və öldürür! Xeyir Onun Əlindədir! O, hər şeyə Qadirdir!)”- deyərsə, o gün yer əhli arasında ən fəzilətli əməl etmiş sayılar, onun kimi və ya ondan artığını deyən istisnadır”.¹

¹ ət-Tabərani “Mucəmul-Əvsat” 7200, “Mucəmul-Kəbir” 8001, 8075. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 476.

135. Lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

262. Muaz رضي الله عنه rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ (ona) dedi: “Sənə Cənnət qapılarından birini göstərimmi?” Mən dedim: “O hansıdır?” Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh! – (Güc və qüvvət yalnız Allahdadır!)”¹

263. Rəvayət edilir ki, Əbu Musa əl-Əşəri رضي الله عنه demişdir: “Allah Elçisi ﷺ Xeybərə yürüş etdikdə (yaxud o istiqamətə getdikdə) və insanlar (hər hansı bir) vadiyə yaxınlaşdıqda, uca səslə təkbir gətirib deyərdilər: “Alla:hu Əkbər, Alla:hu Əkbər, lə: ilə:hə illəllah”. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Özünüzə yazığınız gəlsin! Axı, siz kar və uzaqda olan (bir tanrını) çağır-mırsınız. Həqiqətən, O, Eşidəndir, Yaxındır və

¹ Əhməd, 21996. Hədis səhih li-ğeyrihidir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1581.

O, (həmişə) sizinlədir". Həmin vaxt mən Allah Elçisinin ﷺ dəvəsinin arxa tərəfində idim. O mənim: "Lə: həulə və lə: quvvətə illə: billəh!" - dediyimi eşitdi və mənə belə buyurdu: "Ey Abdullah ibn Qeys!" Dedim: "Hüzurun-dayam, ey Allahın Elçisi!" Dedi: "Cənnət xəzinələrindən sayılan bir kəlməni sənə öyrədimmi?" Dedim: "Bəli, ey Allahın Elçisi, atamnam sənə fəda olsun!" Peyğəmbər ﷺ buyurdu: "Lə: həulə və lə: quvvətə illə: billəh".¹

264. Rəvayət edilir ki, Əbu Zərr رضي الله عنه demişdir: "Sevimli dostum (yəni, Peyğəmbər ﷺ) mənə yeddi şeyi əmr etdi; mənə kasıbları sevməyi və onlara yaxın olmağı, özümdən yuxarı olana yox, aşağı olana baxmağı, onlar üz döndərsələr belə yenə də qohumluq əlaqələrini saxlamağı, heç kəsdən heç nə istəməməyi, acı olsa da haqqı deməyi, Allah yolunda qınayanların

¹ əl-Buxari, 4205; Muslim, 2704, 6120, 7037.

qınağından qorxmamağı və “Lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh!” kəlməsini deməyi çoxaltmağı əmr etdi. Çünki, bu kəlmələr Ərşin altındakı xəzinələrdən bir xəzinədir”.¹

265. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Cənnətin bitkilərini çoxaldın! Həqiqətən, onun suyu şirin, torpağı isə xoşagəlimlidir. Elə isə “lə: həulə va lə: quvvətə illə: billəh!” deməklə onun bitkilərini çoxaldın!”²

¹ Əhməd, 21415, 21453, 21745; İbn Hibban, 449; Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2166.

² ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 13354. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 1213.

**136. Subhə:n-Allah, vəlhəmdulilləh, va lə:
ilə:hə illəllah, va Alla:hu Əkbər**

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ

266. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Ölüm sizə gəlmədən öncə “lə: ilə:hə illəllah” şəhadət kəlməsini söyləməyi çoxaldın!”¹

267. Rəvayət edilir ki, Ənəs ؓ demişdir: “Bir bədəvi ərəb Peyğəmbərin ﷺ yanına gəlib dedi: “Ey Allahın Elçisi! Mənə xeyir öyrət”. Peyğəmbər ﷺ onun əlindən tutub dedi: “De: “Subhə:n-Allah, vəlhəmdulilləh, va lə: ilə:hə illəllah, va Alla:hu Əkbər”. Bədəvi barmaqları ilə zikr edə-edə getdi. Sonra nəsə fikirləşib geri qayıtdı. Peyğəmbər ﷺ gülümsəyərək dedi: “Biçarə qul nəsə fikirləşib gəldi”. Bədəvi dedi:

¹ Əbu Yəalə, 6147. Hədis həsəndir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1529.

“Ey Allahın Elçisi! Subhə:n-Allah, valhəmdulilləh, va lə: ilə:hə illəllah, va Alla:hu Əkbər” Allah üçündür, bəs mənə nə çatacaq?” Peyğəmbər ﷺ ona dedi: “Ey bədəvi, sən: “Subhə:n-Allah”- dedikdə, Allah buyurur: “Doğru söylədi”. Sən: “Əlhəmdulilləh”- dedikdə, Allah buyurur: “Doğru söylədi”. Sən: “Lə: ilə:hə illəllah”- dedikdə, Allah buyurur: “Doğru söylədi”. Sən: “Alla:hu Əkbər”- dedikdə, Allah buyurur: “Doğru söylədi”. Sən: “Allahım, məni bağışla!”- dedikdə, Allah buyurur: “Artıq bağışladım!” Sən: “Allahım, mənə rəhm et!”- dedikdə, Allah buyurur: “(Rəhm) etdim!” Sən: “Allahım, məni ruziləndir!”- dedikdə, Allah buyurur: “Artıq (istədiyini) etdim”. Bədəvi yeddi barmağı ilə saydı, sonra da çıxıb getdi”.¹

¹ əl-Beyhəqi “Şuabul-İman” 619; əd-Diya əl-Məqdisi “Əhədisul-Muxtəra” 1613. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 3336.

268. Rəvayət edilir ki, Peyğəmbərin ﷺ azad etdiyi Səlmə Ummi Bəni Əbu Rafi رافع بن مالك demişdir: “Ey Allahın Elçisi! Mənə uzun olmayan kəlmələr öyrət”. Allahın Elçisi ﷺ buyurdu: “On dəfə: “Alla:hu Əkbər”- de. Allah buyurur: “Bu Mənim üçündür”. On dəfə: “Subhə:n-Allah”- de. Allah buyurur: “Bu Mənim üçündür”. De: “Allahım, məni bağışla!” Allah buyurur: “Artıq bağışladım”. Bunu on dəfə desən, Allah da on dəfə: “Artıq bağışladım!”- deyər”.¹

269. Rəvayət edilir ki, Abdullah ibn Məsud رافع بن مالك demişdir: “Uca Allah ruzini sizin aranızda bölüşdükdüyü kimi, əxlaqı da sizin aranızda bölüşdürmüşdür. Uca Allah mal-dövləti sevdiyinə də verir, sevmədiyinə də. İmanı isə yalnız sevdiyi adama verir. Kim

¹ Ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 766. Hədis səhih li-ğeyrihidir. Bax: Səhih Ət-Tərgib vət-Tərhib, 1566.

malını xərcləməyə xəsislik etsə, düşmənlə cihad etməkdən qorxsa, gecə (namazına qalxmağa) tənbəllik edərsə, qoy “Lə: ilə:hə illəllah, Subhə:n-Allah, Əlhəmdulilləh, Alla:hu Əkbər” - desin”.¹

270. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: “İki xislət var ki, onlara daim əməl edən müsəlman kimsə mütləq Cənnətə girər. Bu iki şey çox asan şeylərdir, lakin onlara əməl edən çox azdır”. Soruşdular: “Bu iki şey nədir, ey Allahın Elçisi?” O dedi: “Qoy sizdən hər biriniz hər namazın sonunda on dəfə “Allahu Əkbər”, on dəfə “Əlhəmdulilləh” və on dəfə “Subhən-Allah” desin. Bu deyilənlər dildə yüz əlli, tərəzidə isə min beş yüzdür”. Mən Allah Elçisinin ﷺ bunları barmaqları ilə saydığını gördüm. (İkinci xislət: Qoy sizdən hər biriniz)

¹ ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 8897, 8990. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2714; Səhih ət-Tərgib vat-Tərhib, 1571.

yatağına girdiyi zaman (otuz üç dəfə) “Subhə:n-Allah”, (otuz üç dəfə) “Əlhəmdulilləh” və (otuz dörd dəfə) “Alla:hu Əkbər” desin. Bu deyilənlər dildə yüzdür, tərəzidə isə mindir. Elə isə sizdən hansı biriniz gecə-gündüz iki min beş yüz günah iş görür?” (Səhabələrdən biri) dedi: “Ey Allahın Elçisi! Necə ola bilər ki, adam bunlara daim əməl etməsin?” O dedi: “Sizdən biriniz namaz qılarkən şeytan gəlib ona filan və filan işi xatırladar və o, bunları zikr etməz”.¹ Digər rəvayətdə belə əlavə var: “Şeytan biriniz yatarkən yanına gəlib təsbih etmədən yatızdırır. Həmçinin, namazında gəlib təsbih etmədən əvvəl bir ehtiyacını xatırladır”.²

271. Ənəs ibn Malik rəvayət edir ki, (bir

¹ əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 1216. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 2306.

² Əbu Davud, 5065, 5067; İbn Hibban, 2018. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 2306.

dəfə) Allah Elçisi ﷺ yarpaqları qurumuş bir ağacın yanından keçərkən əsa ilə ağaca vurdu və onun yarpaqları yerə töküldü. O buyurdu: “Həqiqətən, “Əlhəmdulilləh, Subhə:n-Allah, Lə: ilə:hə illəllah və Alla:hu Əkbər” sözləri, bu ağacın yarpaqları töküldüyü kimi qulun günahlarını tökür”.¹

272. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Yer üzündə: “Lə: ilə:hə illəlla:hu, vəlla:hu əkbər, və subhə:n-Allah, vəl-həmdulilləh, və lə: həulə və lə: quvvətə illə: billəh”- deyən elə bir adam yoxdur ki, onun günahları - dənizdəki köpüklərdən çox olsa belə, bağışlanmasın”.²

273. İbn Ömər رضي الله عنه rəvayət edir ki, bir kişiyyə yuxuda belə deyildi: “Peyğəmbəriniz sizə nəyi əmr etdi?” O da belə cavab verdi: “Otuz üç

¹ ət-Tirmizi, 3533, 3876. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 1601.

² ət-Tirmizi, 3460, 3794. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 5636.

dəfə “subhən-Allah”, otuz üç dəfə “Əlhəmdulilləh”, otuz dörd dəfə “Allahu Əkbər” deməyimizi əmr etdi. Bununla sayı yüz olur”. Adam dedi: “İyirmi beş dəfə “subhə:n-Allah”, iyirmi beş dəfə “Əlhəmdulilləh”, iyirmi beş dəfə “Alla:hu əkbər”, iyirmi beş dəfə də “Lə: ilə:hə illəllah” deyin ki, yüz olsun!” Səhər açıldıqda, o, bunu Peyğəmbərə ﷺ danışdı. Peyğəmbər ﷺ də belə buyurdu: “Ənsarın dediyi kimi edin!”¹

274. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Allah (qulları üçün) dörd kəlmə seçmişdir: “Subhə:n-Allah, vəlhəmdulilləh, və lə: ilə:hə illəllah, valla:hu əkbər”. Kim “Subhə:n-Allah”- deyərsə, Allah ona iyirmi savab yazar və iyirmi günahını silər. Kim “Alla:hu əkbər”- deyərsə, eynilə olar. Kim “Lə: ilə:hə illəllah”- deyərsə, eynilə

¹ ən-Nəsəi “Sunən” 1351, 1359. Hədis səhihdir. Bax: Mişkətul-Məsabih, 973.

olar. Kim ürəkdən “Əlhəmdulillə:hi Rabbil-a:ləmi:n! – (Aləmlərin Rəbbi olan Allaha həmd olsun!)”- deyərsə, ona otuz savab yazılar və otuz günahı silinər”.¹

275. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Lə: ilə:hə illəllah” və “Alla:hu Əkbər” deyən elə bir kəs yoxdur ki, Cənnətlə müjdələnməsin”.²

276. Əbu Zərdən ؓ rəvayət edildiyinə görə, səhabələrdən olan bir dəstə insan Allah Elçisinə ﷺ dedilər: “Ey Allahın Elçisi! Sərvət sahibləri çoxlu savab qazanırlar. Onlar bizim kimi namaz qılır, bizim kimi oruc tutur və həm də mallarının artıq olanını sədəqə verirlər”. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Məgər Allah sizin üçün sədəqələr təyin etməyibmi? Həqiqətən,

¹ Əhməd, 7999, 11610. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 1718.

² ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 974. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 5569.

hər təsbih (Subhə:n-Allah) sədəqədir, hər təkbir (Alla:hu Əkbər) sədəqədir, hər təhmid (Əlhəmdulilləh) sədəqədir və hər təhlil (Lə: ilə:hə illəllah) sədəqədir. Yaxşılığı əmr etmək və pislikdən çəkəndirmək də sədəqədir. Hətta sizdən birinizin zövcəsilə yaxınlıq etməsində sədəqə əcri var". Dedilər: "Ey Allahın Elçisi! Birimiz öz şəhvətinin istədiyini yerinə yetirərkən əcr qazanmış olur?" Allah Elçisi ﷺ buyurdu: "Söyləyin görüm!? O kimsə şəhvətinin istədiyini haram ilə yerinə yetirərsə, ona günah olmayacaqdımı? Eləcə də şəhvətinin istədiyini halal ilə yerinə yetirərsə, əcr qazanmış olur".¹

277. Əbu Hureyra ؓ demişdir: "Bir gün Allah Elçisi ﷺ yanında oturanlara buyurdu: "Qalxanınızı götürün!" Onlar dedilər: "Ata-anamız sənə fəda olsun, ey Allahın Elçisi, düşmənmi

¹ Muslim, 1006, 2376.

gəlir?" O buyurdu: "Götürün, götürün oda qarşı qalxanınızı! Deyin: "Subhə:n-Allah, vəl-həmdulilləh, lə: ilə:hə illəllah, Alla:hu Əkbər". Bunlar Qiyamət günü öndən, arxadan və yanlardan qoruyan olaraq gələcəklər. Əbədi qalacaq saleh əməllər də elə bunlardır".¹

278. Rəvayət edilir ki, Ummu Həni bint Əbu Talib رضي الله عنها demişdir: "Bir dəfə Allah Elçisi ﷺ mənə baş çəkməyə gəldi və mən ona dedim: "Mən artıq yaşa dolmuşam, qocalıq məni əldən salıb. Mənə elə bir əməl öyrət ki, mən oturduğum yerdə ona əməl edim (və savab qazanım)". Allah Elçisi ﷺ buyurdu: "Yüz dəfə "Subhə:n-Allah" de, bu, sənin üçün İsmayıl عليه السلام nəslindən yüz kölə azad etməyə bərabər olacaq. "Yüz dəfə "Əlhəmdulilləh" de, bu,

¹ Ət-Tabərani "Mucəmul-Əvsat" 3179. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 3214.

sənin üçün Allah yolunda döyüşənlərin mindiyi, yəhərlənmiş və yüyənlənmiş yüz ata bərabər olacaq. Yüz dəfə “Alla:hu Əkbər” de, bu, sənin üçün qurban kəsilmiş və Allah tərəfindən qəbul edilmiş yüz dəvəyə bərabər olacaq. Yüz dəfə “Lə: iləhə illəllah” de”. İbn Xələf dedi: “Zənnimcə Allah Elçisi ﷺ belə demişdir: “Bu, sənin üçün yerlə göy arasını savabla dolduracaq. Bu zikri etdiyün gün, həmin zikri edən kimsə istisna olmaqla heç kəsin savabı sənin savabından çox olmayacaq”.¹

279. Rəvayət edilir ki, Əbu Hureyra ﷺ ağac əkərkən Allah Elçisi ﷺ onun yanından keçərək belə buyurdu: “Ey Əbu Hureyra, əkdüyün nədir?” Əbu Hureyra ﷺ dedi: “Özüm üçün ağac əkirəm”. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Sənin

¹ Əhməd, 26956, 27670. Hədis həsəndir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 1316.

üçün bundan daha xeyirli əkiləcək ağac göstərimmi?" Əbu Hureyra ﷺ dedi: "Göstər, ey Allahın Elçisi!" Allah Elçisi ﷺ buyurdu: "De: "Subhə:n-Allah, Əlhəmdulilləh, Lə: ilə:hə illəlləh, Alla:hu Əkbər! Belə desən hər kəlməyə görə Cənnətdə sənin üçün bir ağac əkilər".¹

280. Musab ibn Səd atasından ﷺ rəvayət edərək belə demişdir: "Allah Elçisi ﷺ yanında oturanlara buyurdu: "Sizdən biriniz min savab qazanmağa acizsiniz?" Yanında oturanlardan biri soruşdu: "Biz min savabı necə qazana bilərik?" Allah Elçisi ﷺ buyurdu: "Biriniz yüz dəfə "təsbih" etdikdə (Subhən-Allah demək), onun üçün min savab yazılar və min günahı silinər".²

281. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Həqiqətən,

¹ İbn Məcə, 3807, 3939. Hədis həsən li-ğeyrihidir. Bax: Səhih ət-Tərgib vət-Tərhib, 1549.

² ət-Tirmizi, 3463, 3799; Muslim, 4866.

söylədiyiniz təsbih (Subhə:n-Allah), təhlil (Lə: ilə:hə illəllah) və təhmüd (Əlhəmdulilləh) kəlmələri Allahın ucalığını ifadə edən zikrlərdir. Onlar Ərşin ətrafında fırlanır, bal arısının vızıltısı kimi səsləri olur və öz sahiblərini yad edirlər (yəni, onları zikr edənlərin adını çəkir və Allah yanında onun üçün şahidlik edirlər). İstəmirsiniz ki, davamlı şəkildə sizin adınızı zikr edənlər olsun?!¹

282. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Sizdən biri hər sümüyü müqabilində bir sədəqə borcu olduğu halda səhərə çıxır. Hər təsbih (Subhə:n-Allah demək) sədəqədir, hər təhmüd (Əlhəmdulilləh demək) sədəqədir, hər təhlil (Lə: ilə:hə illəllah demək) sədəqədir, hər təkbir (Alla:hu Əkbər demək) sədəqədir. Yaxşı işlər görməyi əmr etmək sədəqədir, pis əməllərdən çəkəndirmək sədəqədir. Duha vaxtı qılınan iki rükət namaz

¹ İbn Məcə, 3809, 3941. Hədis səhihdir.

isə bunların hamısını əvəz edir”.¹

283. Rəvayət edilir ki, Əbu Umamə ؓ demişdir: “Bir dəfə Peyğəmbər ﷺ mənim dodaqlarımı tərپətdiyimi görüb buyurdu: “Nə söyləyirsən, ey Əbu Umamə?” Mən dedim: “Allahı zikr edirəm”. O buyurdu: “Gecə-gündüz Allahı zikr etməyindən daha çox (savabı olan) bir şeyi sənə öyrədimmi? De:

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَدَدَ مَا خَلَقَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ مِثْلَ مَا خَلَقَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَدَدَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَدَدَ مَا أَحْصَى كِتَابَهُ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ مِثْلَ مَا أَحْصَى كِتَابَهُ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَدَدَ كُلِّ شَيْءٍ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ مِثْلَ كُلِّ شَيْءٍ

“Əlhəmdulillə:hi adədə mə: xaləqa, valhəmdulillə:hi mil ə mə: xaləqa, valhəmdulillə:hi adədə mə: fis-səmə:və:ti va mə: fil-ərđi, valhəmdulillə:hi adədə mə: əhsa: kitə:buhu, valhəmdulillə:hi mil ə mə: əhsa: kitə:buhu,

¹ Muslim, 720, 1181, 1704.

valhəmdulillə:hi adədə kulli şey in, valhəmdulillə:hi mil ə kulli şey in! - (Yaratdıqlarının sayı qədər Allaha həmd olsun! Yaratdıqlarının sayının çoxluğu qədər Allaha həmd olsun! Göydə və yerdə olanların sayı qədər Allaha Həmd olsun! Kitabının saydığı qədər Allaha həmd olsun! Kitabının saydığıнын çoxluğu qədər Allaha həmd olsun! Hər şeyin sayı qədər Allaha həmd olsun! Hər şeyin sayının çoxluğu qədər Allaha həmd olsun!)”- və bu qaydada “Subhə:n-Alla:hi...” de. Özündən sonra gələn zürriyyətinə də öyrət!”¹

¹ Əhməd, 22198; ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 7930. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 2578.

137. Subhə:n-Alla:hi va bihəmdihi

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ

284. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Kim gecə qalxmağa çətinlik çəkər, malı xərcləməyə xəsislik edər və ya düşmənlə vuruşmaqdan qorxarsa, “Subhə:n-Alla:hi va bihəmdihi”- (Allah pak və müqəddəsdir! Həmd Ona məxsusdur!) deməyi çoxaltsın. Şübhəsiz ki, bu kəlmə Allaha ﷻ Onun yolunda dağ boyda qızılı xərcləməkdən daha sevimlidir”.¹

285. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Kim səhər və axşam yüz dəfə: “Subhə:n-Allahi və bihəmdihi!”- deyərsə, Qiyamət günü onun dediyi kimi və ya ondan daha çox söyləyəndən başqa heç kəs onun gətirdiyindən daha fəzilətli bir şey gətirə bilməz”.²

¹ ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 7800; Hədis səhihdir. Bax: Səhih ət-Tərğib vat-Tərhib, 1541.

² Muslim, 2692, 4858.

286. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Kim gün ərzində yüz dəfə: “Subhə:n-Alla:hi va bihəmdihi!”- deyərsə, günahları dəniz köpüyü qədər olsa belə silinər”.¹

138. Subhə:n-Allahi va bihəmdihi, subhə:n-Allahil-Azi:m

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

287. Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Rahməmə sevimli, tələffüzü asan və tərəzidə ağır gələn iki kəlmə var. Bunlar:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

“Subhə:n-Alla:hi va bihəmdihi, subhə:n-Alla:hil-Azi:m! – (Allah pak və müqəddəsdir! Həmd Ona məxsusdur! Böyük Allah pak və müqəddəsdir!) - kəlmələridir”.²

¹ əl-Buxari, 5926, 6405.

² əl-Buxari, 6188, 6682, 7008, 7563.

139. Subhə:n-Alla:hil-Azi:m

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

288. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: “Kim:

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

“Subhə:n-Alla:hil-Azi:m! – (Əzəmətli Allah pak və müqəddəsdir!)”- deyərsə, Cənnətdə onun üçün bir ağac əkilər”.¹

140. Subhə:n-Alla:hil-Azi:mi va bihəmdihi

289. Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: “Kim:

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ

“Subhə:n-Alla:hil-Azi:mi va bihəmdihi! - (Böyük Allah pak və müqəddəsdir, həmd Ona məxsusdur!) - deyərsə, onun üçün Cənnətdə

¹ İbn Hibban, 824. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 64.

bir xurma ağacı əkilər".¹

141. Geniş bir dua

290. Uzun bir hədisdə Peyğəmbər ﷺ Allahın ona belə dediyini buyurur: "Ey Muhəmməd!" Mən dedim: "Əmrinə müntəzirəm, ey Rəbbim!" Allah buyurdu: "Mələklər nə haqda mübahisə edirlər?" Mən dedim: "Kəffarələr haqqında". O buyurdu: "Nədir onlar?" Mən dedim: "Camaat namazlarına piyada getmək, namazlardan sonra məscidlərdə oturub növbəti namazı gözləmək, soyuqda dəstəmazı tam almaq". Allah buyurdu: "Sonra nə haqda?" Mən dedim: "Yemək yedirtmək, mülayim söz söyləmək, insanlar yatdığı vaxt namaz qılmaq". (Allah buyurdu: "Kim belə edərsə, xeyir içində yaşayar, xeyir içində ölər və

¹ Ət-Tirmizi, 3464, 3800. Hədis səhihdir. Bax: Silsilə əs-Səhihə, 64.

anadan doğulduğu kimi günahsız olar”).¹
Allah buyurdu: “İstə!” Mən dedim:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَتَرْكَ الْمُنْكَرَاتِ وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ وَأَنْ تَغْفِرَ
لِي وَتَرْحَمَنِي وَإِذَا أَرَدْتَ فِتْنَةً فَرِّمْ فَتْوَنِي غَيْرَ مَفْتُونٍ أَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ
يُحِبُّكَ وَحُبَّ عَمَلٍ يُقَرِّبُ إِلَى حُبِّكَ

“Alla:hummə inni: əs əlukə fi'ləl-xayra:ti va
tərkəl-munkəra:ti va hubbəl-məsə:ki:ni va ən
təğfira li: və tərhəməni: va izə: əradətə fitnətə
qauvmin fətəvaffəni: ğayra məftu:nin! Əs əlu-
kə hubbəkə va hubbə mən yuhibbukə va
hubbə aməlin yuqarribu ilə: hubbikə! –
(Allahım! Səndən xeyir işlər görməyi, pis
işlərdən uzaq olmağı, kasıbları sevməyi, məni
bağışlamağını, mənə rəhm etməyini və hər
hansı bir qövmü fitnəyə salmaq istədikdə,
fitnəyə düşməmiş canımı almağını diləyirəm!

¹ İbn Xuzeymə “Tövhid” 318. Hədis səhihdir. Bax: Səhih əl-Cami, 59.

Səndən Sənin və Səni sevənin məhəbbətini qazanmağımı və məhəbbətinə yaxınlaşdıracaq hər bir əməli sevməyi istəyirəm!)". Allah Elçisi ﷺ dedi: "Bu yuxu haqdır, bunları yaxşıca öyrənin".¹

142. Nafilə namazların fəziləti

291. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Fərz namazı nafilə namazından üstün oldüğü kimi, kişinin evində qıldığı nafilə namazı da insanların yanında qıldığı nafilə namazdan üstündür".²

143. Peyğəmbərin ﷺ zikr etmək qaydası

292. Rəvayət edilir ki, Abdullah ibn Amr demişdir: "Peyğəmbəri ﷺ sağ əli ilə təsbih (zikr)

¹ ət-Tirmizi, 3235, 3543. Hədis səhihdir. Bax: Ziləlul-Cənnə, 88; Mişkətul-Məsəbih, 748.

² ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 7322. Hədis həsəndir. Bax: Səhih əl-Cami, 4217.

edərkən gördüm".¹

144. Bəzi ədəb qaydaları

293. Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Hava qaraldıqda uşaqlarınızı (bayıra) buraxmayın. (Çünki bu vaxt) şeytanlar hər tərəfə yayılırlar. Gecədən bir müddət keçdikdən sonra isə onları buraxa bilərsiniz. (Gecələr) "Bismilləh" deyərək (evinin) qapısını bağla! "Bismilləh" deyərək lampanı söndür! "Bismilləh" deyərək su tuluqlarının ağzını bağla!" "Bismilləh" deyərək hər nə ilə olursa, olsun qab-qacağın ağzını ört!"²

Müvəffəq edən Allahdır!
Həmd aləmlərin Rəbbinə məxsusdur!

¹ Əbu Davud, 1502. Hədis səhihdir. Bax: Səhih Sunən Əbu Davud, 1346.

² əl-Buxari, 3038, 3280.

İstifadə olunan ədəbiyyat

Qurani-Kərimin mənaca tərcüməsi;

“Müsəlman Qalası”;

“Fəzilətli Əməllər”;

“Səhih Qüdsi Hədislər”;

“Səhih Dua və Zikrlər”.

**Quran və Sünnədə olan
Səhih Dua və Zikrlər**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

“Elm və təhsil” nəşriyyatının direktoru:
professor Nadir MƏMMƏDLİ

Dizayner: Kamran İbrahimov
Texniki redaktor: Rövşanə Nizamiqızı

Çapa imzalanmış 12.01.2021
Şərti çap vərəqi 8,2. Sifariş № 08
Kağız formatı 60x84 1/32. Tiraj 40000

Kitab “Elm və təhsil” nəşriyyat-poliqrafiya
müəssisəsində səhifələnilib, çap olunmuşdur

E-mail: elm.ve.tehsil@mail.ru

Tel: 497-16-32; 050-311-41-89

Ünvan: Bakı, İçərişəhər, 3-cü Maqomayev 8 /4